

การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก
ของกองทัพอากาศ

โดย

พลอากาศตรี ธีรชัย อัจฉริยาการุณ
เสนาธิการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
กองทัพอากาศ

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ” ลักษณะวิชา การทหาร ของ พลอากาศตรี ธีชชัย อัจฉริยาการุณ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑-๒๕๖๒

พลโท

(ขจรฤทธิ์ นิลกำแหง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของ กองทัพอากาศ

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลอากาศตรี รัชชัย อัจฉริยาการุณ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๖๑

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็น นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องการบูรณาการ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ดังกล่าวเพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ ที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ โดยมีขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา คือ เป็นการพัฒนาสมรรถนะนักเรียนนายเรืออากาศให้เกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านวิชาการ ด้าน วิชาชีพทางทหาร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกายโดยใช้สมรรถนะ ที่พึงประสงค์สมรรถนะกำลังพลของกองทัพอากาศทั้ง๑๑ ด้านเป็นหลักในการพิจารณา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากจากแนวคิดทฤษฎีและ บทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผลการประเมินสมรรถนะของนายทหารสัญญาบัตรที่จบการศึกษา จากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๖๐-๒๕๖๒) ในส่วนของข้อมูล ปฐมภูมิจึงรวบรวมจากการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจำนวน ๘ คน หลังจากจัดระเบียบข้อมูล ทั้งหมดที่ได้เรียบร้อยแล้วจึงวิเคราะห์เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหาร สัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศรวมถึงสรุปปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึง ประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

ผลการวิจัย พบว่าการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ที่ต้องประสานการปฏิบัติการร่วมกันอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ส่วนของผู้เรียน ส่วนของผู้สอน และส่วนขององค์กร ส่วนแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ๑๔ ข้อ

ในส่วนของข้อเสนอแนะการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้กับหน่วยเกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อย่างประสานสอดคล้องกัน ทั้งในส่วนของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชซึ่งรับผิดชอบ ในภาพรวม และ๔หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องประสานการปฏิบัติกันอย่างใกล้ชิด อันได้แก่ กอง การศึกษา กองวิชาทหาร กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และกองพลศึกษา

Abstract

Title The Development of Desirable Competency to Becoming Royal Thai Air Force's Key Commissioned Officers

Field Military

Name AVM ThatchaiAchariyakaroon **Course** NDC**Class** 61

The research is aimed to analyze Desirable Competency to Becoming Royal Thai Air Force (RTAF)'s Key Commissioned Officers. It also studies problems and integration of desirable competency process to present guidelines in developing Desirable Competency to Becoming RTAF's Key Commissioned Officers. The scope of study covers the development of air cadets' competency in various aspects: being knowledgeable; being skillful; having academic excellence; having military-related knowledge; having leadership; improving of physical stamina. The desirable competency including eleven personal competency elements of RTAF are primarily used to evaluate air cadets.

The paper is a qualitative research by collecting secondary data from relevant articles, theories and concepts and results of competency evaluation of commissioned officers who has got graduated at least three years since 2017-2019 from the Royal Thai Air Force Academy. For primary data, information is collected from a dialog comprising eight distinguished guests in related fields. After secondary and primary data were collected, they were carefully rearranged and later analyzed to obtain desirable competency concept to becoming RTAF's key commissioned officers. Besides, problems, obstacles and guidelines of desirable competency of RTAF's key commissioned officers are also summarized.

The finding reviews that the three main components essential to be involved in managing desirable competency of RTAF's key commissioned officers are required to work more collaboratively. The three main components are composed of learners, instructors and the Royal Thai Air Force Academy. In addition, the following fourteen important issues concerning guidelines in developing desirable competency to becoming RTAF's key commissioned officers can be briefly concluded.

Suggestions: the researcher has given some useful suggestions to related divisions in order to work more closely to achieve the goal. As the Royal Thai Air Force Academy is in charge of overall responsibility, there are four main units namely education division, military division, the King's guard air cadet regiment and physical exercise division which are essential to improve closer inter-operability.

คำนำ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องการบูรณาการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ดังกล่าว และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการฝึกศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย เพื่อให้แก่นักเรียนนายเรืออากาศผู้ซึ่งจะสำเร็จการศึกษาไปเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของกองทัพอากาศต่อไป

พลอากาศตรี

(ธัชชัย อัจฉริยาการุณ)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะจนกระทั่งลุล่วงไปได้ด้วยดีผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ พลอากาศเอกจอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ ที่ได้ให้โอกาสในการเข้ารับการศึกษาหลักสูตรอันทรงเกียรติ ณ สถาบันแห่งนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาเสียสละเวลามาร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อสนับสนุนข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

และที่สำคัญอย่างยิ่งขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ นาวาอากาศเอกอนุรักษ โขติติลก อาจารย์กองการศึกษาโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และนาวาอากาศเอกหญิงสุวิมล สมัตถะ หัวหน้ากองประกันคุณภาพการศึกษา กองบัญชาการ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ที่ได้ให้การสนับสนุนอย่างมาก จนเอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พลอากาศตรี

(ธัชชัย อัจฉริยาการุณ)

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๕
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติในปัจจุบัน	๖
แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑	๘
ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ	๑๐
มาตรฐานการอุดมศึกษา	๑๔
ค่านิยมหลักกองทัพอากาศ	๑๖
แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นทหารอาชีพ	๑๗
การศึกษาสภาวะแวดล้อมและความต้องการการพัฒนาบุคลากรของกองทัพอากาศ	๒๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๔
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๓๐
สรุป	๓๐
บทที่ ๓ สมรรถนะที่พึงประสงค์และลักษณะผู้นำทางทหารที่จำเป็นในการเป็น	
นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน	๓๑

กระบวนการการผลิตนายทหารสัญญาบัตรของโรงเรียนนายเรืออากาศ	
นวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน	๓๑
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทหารอากาศอาชีพ	๓๖
สมรรถนะที่พึงประสงค์กำลังพลกองทัพอากาศ	๔๐
เกณฑ์ความคาดหวังของสมรรถนะกำลังพลกองทัพอากาศ	๕๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร	๕๖
ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศในปัจจุบัน	๕๗
สรุป	๖๑
บทที่ ๔ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็น	
นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ	๖๒
ผลการศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์	๖๒
ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ ที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ	๖๔
สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่ควร พัฒนาเมื่อเทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศ	๖๕
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ	๖๖
สรุป	๖๘
บทที่ ๕ สรุป และข้อเสนอแนะ	๖๙
สรุป	๖๙
ข้อเสนอแนะ	๗๔
บรรณานุกรม	๗๘
ภาคผนวก	๘๑
ผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม	๘๒
ผนวก ขสรุปการสนทนากลุ่ม Focus Group	๘๓
ประวัติย่อผู้วิจัย	๘๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๓ - ๑	ค่านิยมหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช(AIR)	๓๒
๓ - ๒	สมรรถนะหลัก (Core Competency) “RTAF”	๔๐
๓ - ๓	ความพร้อมปฏิบัติภารกิจ R : Readiness for Missions	๔๒
๓ - ๔	ทำงานเป็นหนึ่งเดียว T: Teamwork and Unity	๔๓
๓ - ๕	มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย A : Achievement of Goals	๔๔
๓ - ๖	สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม F : Forward Innovation	๔๕
๓ - ๗	สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency)	๔๖
๓ - ๘	ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน (Analytical and Follow-up Skill)	๔๘
๓ - ๙	ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication Skill)	๔๙
๓ - ๑๐	มีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ (Accuracy and Attention to Details)	๕๐
๓ - ๑๑	มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น(Cooperation Skill)	๕๑
๓ - ๑๒	ทักษะในการปฏิบัติงาน (Operational Skill)	๕๒
๓ - ๑๓	ทักษะการใช้ภาษา(Language Skill)	๕๓
๓ - ๑๔	ภาวะผู้นำ (Leadership)	๕๔
๓ - ๑๕	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในรอบแรก ที่บรรจุเข้ารับราชการระหว่างนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ กับค่าคาดหวังของกองทัพตามที่กำหนด	๕๘
๓ - ๑๖	เปรียบเทียบลักษณะผู้นำทางทหารที่ขาดไม่ได้และสมรรถนะที่พึงประสงค์ ของกองทัพอากาศ	๖๐

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒-๑	องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทราชตรีราชนาวี ตามทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๗
๒-๒	กรอบแนวคิดของการวิจัย	๓๐

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กองทัพอากาศดำเนินการพัฒนาตามทิศทางยุทธศาสตร์ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” และนำแนวคิดการปฏิบัติการใช้เครือข่ายเป็น ศูนย์กลาง (Network Centric Operations) มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการกิจของกองทัพอากาศ (กองทัพอากาศ, ๒๕๖๑) โดยเฉพาะการพัฒนาให้เห็นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมต้องเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของกำลังพลให้มีประสิทธิภาพรองรับการพัฒนาในทุกมิติของกองทัพอากาศ ซึ่งการพัฒนา กำลังพลนั้นเป็นไปตามวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ ที่ระบุว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และกรอบยุทธศาสตร์ชาติประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ หล่อหลอมให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรมในลักษณะที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการคิด และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

ในการขับเคลื่อนกองทัพอากาศให้บรรลุวิสัยทัศน์ในการเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพอากาศต้องมีกำลังพลที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดสมรรถนะกำลังพลที่ทุกคนมีและปฏิบัติได้ หรือเรียกว่า สมรรถนะหลัก (Core Competency) ร่วมกับสมรรถนะกำลังพลในแต่ละตำแหน่งงาน หรือแต่ละชั้นยศจำเป็นต้องมี เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ผลตามที่ต้องการหรือที่เรียกว่า (Managerial Competency) ด้วยเชื่อว่าสมรรถนะเหล่านี้จะสามารถทำให้กำลังพลแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นผลของการปฏิบัติงานที่โดดเด่นหรือเหนือกว่าผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานนั้น ๆ ทำให้สถาบันการศึกษาของกองทัพอากาศเป็นส่วนที่สำคัญที่จะผลิตหรือเตรียมกำลังพลที่มีสมรรถนะตามที่กองทัพอากาศต้องการ

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของกองทัพอากาศ (ทอ.) เป็นสถาบันในการผลิตนายทหารชั้นสัญญาบัตรหลักให้กับกองทัพอากาศ มีหน้าที่อำนวยการศึกษาฝึกอบรม และปกครองนักเรียนนายเรืออากาศตลอดจนเสนอแนะหลักสูตร

และกำหนดแนวการสอนโดยมีผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ การดำเนินการให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนนายเรืออากาศ ประกอบด้วยการศึกษาทั้ง ทางด้านวิชาการและการทหาร รวมทั้งให้การปลูกฝังในเรื่องระเบียบประเพณีการปฏิบัติทางทหารมารยาท จริยธรรมความเป็นผู้นำ และการพัฒนาบุคลิกภาพกล่าวคือ จะทำให้เกิดคุณลักษณะตามองค์ประกอบ สามด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านทักษะทางร่างกาย และด้านจิตใจที่พร้อมต่อการเป็นทหารอากาศอาชีพ กล่าวได้ว่าสิ่งที่ทำให้โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไป คือ มีความเฉพาะทางในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนนายเรืออากาศ ให้มีความรอบรู้ ทางวิชาการ ความเป็นผู้นำและมีค่านิยมของความเป็นทหารอากาศอาชีพ ๓ ประการ ได้แก่ ความเป็น ทหารอากาศ (Airmanship) ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี (Integrity and Allegiance) และความ รับผิดชอบ (Responsibility) และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในหน่วย ต่างๆของกองทัพอากาศ ได้แสดงความรู้ ความสามารถ หรือพฤติกรรมต่างๆที่ได้บ่มเพาะ ปลูกฝังมา อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งเรียกว่าสมรรถนะกำลังพล นั้นเอง

ในปัจจุบันกองทัพอากาศได้กำหนดให้มีการประเมินสมรรถนะกำลังพลของกองทัพอากาศ และใช้โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะกองทัพอากาศ มาตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐ ทำให้โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชตระหนักว่าจะต้องผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีสมรรถนะตรงตามกองทัพอากาศต้องการ หรือมีสมรรถนะที่เหนือกว่า ให้กับกองทัพอากาศได้อย่างไร

ในช่วงที่ผ่านมา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีกระบวนการพัฒนา สมรรถนะที่พึงประสงค์ให้แก่ นักเรียนนายเรืออากาศ ในลักษณะปฏิบัติตามสิ่งที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นหลัก ถึงแม้จะมีคู่มือการปฏิบัติของแต่ละส่วน แต่ยังคงขาดการประสานสอดคล้องในการปฏิบัติกันเท่าที่ควร ไม่สามารถระบุได้ว่าสิ่งที่ปฏิบัติอยู่นั้นก่อให้เกิดการพัฒนา นักเรียนนายเรืออากาศ ในแต่ละด้านอย่างไร ขาดการบูรณาการในกระบวนการพัฒนาด้วยแนวทางที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ กองการศึกษา กองวิชาทหาร กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และกองพลศึกษา เนื่องจาก ยังไม่มีการบ่งชี้ที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมว่าในแต่ละชั้นปี นักเรียนนายเรืออากาศควรมีสมรรถนะที่ พึงประสงค์ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะที่ พึงประสงค์เชิงบูรณาการในแต่ละเรื่องอย่างไร ที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งผลผลิต คือ นายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ ทำให้การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นายเรืออากาศให้เป็นไปตามความต้องการของกองทัพอากาศ เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นนายทหาร สัญญาบัตรหลัก ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร

ดังนั้น โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช จำเป็นต้องพัฒนาหารูปแบบในการ พัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศให้แก่ นักเรียน

นายเรืออากาศ โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนา ด้านวิชาการด้านวิชาการทหาร ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ และด้านการเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย ให้มีความประสานสอดคล้อง มีความชัดเจนทั้งในกระบวนการบ่มเพาะพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรืออากาศ ในแต่ละชั้นปี รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้นายทหารสัญญาบัตรหลักมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่กองทัพอากาศต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนากระบวนการผลิตนายทหารสัญญาบัตรของ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช พ.ศ.๒๕๖๓ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ และปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องการบูรณาการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึง ประสงค์ดังกล่าว

๒. นำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ” ประกอบด้วยขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑.๑ การพัฒนาสมรรถนะ จะเป็นการพัฒนาให้นักเรียนนายเรืออากาศเกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านต่างๆ เป็นการพัฒนา ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพทางทหาร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย

๑.๒ สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑. พร้อมปฏิบัติการกิจ ๒. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมาย ๔. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๕. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน ๖. ทักษะการ ติดต่อสื่อสาร ๗. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๘. มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน ๑๐. ทักษะการใช้ภาษา และ ๑๑. ภาวะผู้นำ

๑.๓ ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ในเบื้องต้นถือว่ามีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งรายการการประเมินและผู้ประเมินมีความเข้าใจวิธีการประเมิน และสามารถสังเกตพฤติกรรมผู้รับการประเมินได้ครบทั้ง ๑๑ ด้าน

๒. ขอบเขตด้านข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่และถูกประเมินในรอบแรกหลังบรรจุเข้ารับราชการใช้ข้อมูล ๓ ปี(พ.ศ.๒๕๖๐ - พ.ศ.๒๕๖๒) เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่กำลังพลทหารอากาศ จัดส่งให้เมื่อ เมษายน ๒๕๖๒

๓. ขอบเขตด้านประชากร

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศ จำนวน ๘ คน เพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

๔. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในห้วงเวลาดังแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ - เมษายน ๒๕๖๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ และกำหนดแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ให้กับนักเรียนนายเรืออากาศ โดยดำเนินการดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตร ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑. พร้อมปฏิบัติการกิจ ๒. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๔. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๕. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน ๖. ทักษะการติดต่อสื่อสาร ๗. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๘. มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน ๑๐. ทักษะการใช้ภาษา และ ๑๑. ภาวะผู้นำในการประเมินรอบแรกที่ได้รับการบรรจุเป็นนายทหารสัญญาบัตร

๑.๒ ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๘ คน (รายชื่อตาม ผผนวก ก) เพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

๒. การจัดระเบียบข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิดังที่กล่าวแล้ว หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาจัดระเบียบและตรวจสอบ Validity ของข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะเตรียมข้อมูลไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ทั้ง ๑๑ ด้าน ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ เปรียบเทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศ เพื่อนำข้อมูลมาทำการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบถึงสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ
๒. ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

คำจำกัดความ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะ ความรู้ความสามารถ หรือพฤติกรรมของนักเรียนนายเรืออากาศที่จำเป็นและสำคัญในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑. พร้อมปฏิบัติภารกิจ ๒. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๔. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๕. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน ๖. ทักษะการติดต่อสื่อสาร ๗. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๘. มีส่วนร่วมในการทำงาน

		ร่วมกับผู้อื่น๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน ๑๐. ทักษะการใช้ภาษา และ ๑๑. ภาวะผู้นำ
การพัฒนาสมรรถนะ	หมายถึง	การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักสูตร รวมถึงโครงการ/กิจกรรมอื่น ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร การสร้างให้นักเรียนนายเรืออากาศให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์เป็นไปตามความคาดหวังของกองทัพอากาศ
นายทหารสัญญาบัตรหลัก	หมายถึง	นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช
ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์	หมายถึง	ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่ ทั้ง ๑๑ ด้านในรอบแรกหลังบรรจุเข้ารับราชการ ใช้ข้อมูล ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – พ.ศ.๒๕๖๒) คะแนนที่ได้มีความน่าเชื่อถือ

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการทำความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ในบทนี้จะได้ดำเนินการทบทวนแนวคิดทฤษฎี รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มจาก การศึกษาสภาวะแวดล้อมและความต้องการพัฒนาบุคลากรของกองทัพอากาศการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของชาติในปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กองทัพอากาศมาตรฐานการอุดมศึกษา ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ แนวคิด ทฤษฎี ในการสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นทหารอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทหารอากาศอาชีพ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบความคิดของการวิจัย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติในปัจจุบัน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ ได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนา จากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งหมายหลัก แต่เพียงอย่างเดียว เป็นการเน้นให้คนเป็นศูนย์กลาง หรือเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา เพราะคนเท่านั้นที่เป็นปัจจัยชี้ขาดถึงความสำเร็จของการพัฒนาในทุกเรื่อง โดยการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่จะช่วยทำให้คนมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเท่านั้น ไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาอีกต่อไป รวมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการวางแผน จากการวางแผนแบบแยกส่วนรายสาขาเศรษฐกิจ หรือสังคมที่ขาดความเชื่อมโยงเกื้อกูลต่อกัน มาเป็นการพัฒนาแบบรวมส่วนหรือบูรณาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นที่จะให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุกขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามผล ร่วมปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน และร่วมได้รับประโยชน์จากการพัฒนา การพัฒนาที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลาง หรือเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา เรียกอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการพัฒนาของคนโดยคนและเพื่อคน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาที่พึงปรารถนาในระยะยาวคือ เศรษฐกิจดีสังคมไม่มีปัญหา และการพัฒนายั่งยืน การพัฒนาเพื่อให้คนไทยส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรืออยู่ดีมีสุข จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาใหม่ โดยจะต้องทำการพัฒนาทั้งที่ “ตัวคน” อย่างเต็มศักยภาพด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา รู้จักตัวเอง รู้เท่าทันโลก มีศักยภาพที่จะปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า ตลอดทุกช่วงวัยของชีวิต ควบคู่กับพัฒนาสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวคนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริหารจัดการ ฯลฯ

ให้เอื้อต่อการพัฒนาคน เพื่อการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานกลาง ในการแปลงแผนไปสู่ การปฏิบัติ การพัฒนาสมรรถนะ กลไกนอกภาครัฐและการติดตาม และประเมินผลโดยมีการจัดทำ ดัชนีชี้วัดผลของการพัฒนาแบบองค์รวม (National Economic and Social Development Board, Office, 2007)

สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ สถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ ๒๐ และ ๑๙ ระบบการศึกษา ต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง ในประเทศสหรัฐอเมริกา แนวคิดเรื่อง“ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑” ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยภาคส่วนที่เกิดจากวงการนอกรการศึกษา ประกอบด้วย บริษัทเอกชนชั้นนำขนาดใหญ่ เช่น บริษัทแอปเปิ้ลบริษัท ไมโครซอฟ บริษัททอล์ทดีสนีย์ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐรวมตัว และก่อตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (Partnership for 21st Century Skills) หรือเรียกย่อๆ ว่า เครือข่าย P21 หน่วยงานเหล่านี้มีความกังวลและเห็น ความจำเป็นที่เยาวชนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่เปลี่ยนไป จากศตวรรษที่ ๒๐ และ ๑๙ จึงได้พัฒนาวิสัยทัศน์และกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ขึ้น สามารถสรุปทักษะสำคัญอย่างย่อๆ ที่เด็กและเยาวชนควรมีได้ว่า ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3R ได้แก่ Reading(การอ่าน), การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C (Critical Thinking - การคิดวิเคราะห์, Communication - การสื่อสาร Collaboration - การร่วมมือ และ Creativity – ความคิดสร้างสรรค์) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และ ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีและการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ ดังนั้นการให้ การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (Perspectives)จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่ให้โลกของผู้เรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนกรเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเองนวัตกรรม ความสร้างสรรค์ทักษะการสื่อสาร ทักษะและค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นตนเองความยืดหยุ่น การจูงใจตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อม และเหนืออื่นใด คือความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์(The Ability to Handle Knowledge Effectively in order to Use It Creatively) ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายในการที่จะพัฒนาเรียนเพื่ออนาคต ให้นักเรียนมีทักษะ ทัศนคติค่านิยม และ บุคลิกภาพส่วนบุคคลเพื่อเผชิญกับอนาคตด้วยภาพในทางบวก (Optimism) ที่มีทั้งความสำเร็จและมี

^๑Charoenwongsak, K. “The New World...Preparation Thailand for 21st Century”. WittayaParitasana, 4 (4).2001.p. 80-86.

ความสุข^๒ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคมส่วนรวม ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษาอย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันทั้งในด้านงบประมาณคุณภาพบุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียนรวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่นๆเช่นความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชนหน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษาและการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาอีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเองคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกันดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาในศตวรรษที่๒๑^๓

การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ จะมีความสร้างสรรค์ ทำทาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปด้วสิ่งทำทายและปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น สถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ จะเป็นสถานศึกษาที่มีหลักสูตรแบบยึดโครงการเป็นฐาน (Project Based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษาเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริงเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ และคำถามเกี่ยวกับอนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคม และสากล ภาพของสถานศึกษาจะเปลี่ยนจากการเป็นสิ่งก่อสร้างเป็นภาพของการเป็นศูนย์รวมประสาท (Nerve Centers) ที่ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน แต่จะเชื่อมโยงอาจารย์ นักศึกษาและชุมชน เข้าสู่ชุมคลังแห่งความรู้ทั่วโลกอาจารย์เองจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้

^๒ Panich, W. Creating Learning for Student in 21st Century.(Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation,2012).p. 345.

^๓ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทูมเมฆ.“แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ : มิติด้านการศึกษา”,วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ๕(๓), กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๐. หน้า ๓๘๘ - ๔๐๓.

และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (Create a Culture of Inquiry) ในศตวรรษที่ ๒๑ การให้การศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning) จะเปลี่ยนไปเน้นทักษะการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น (Higher Order Learning Skills) โดยเฉพาะทักษะการประเมินค่า (Evaluating Skills) จะถูกแทนที่โดยทักษะการนำเอาความรู้ใหม่ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ (Ability to Use New Knowledge in a Creative Way) ในอดีตที่ผ่านมา นักศึกษาไปมหาวิทยาลัยเพื่อใช้เวลาในการเรียนรายวิชาต่างๆ เพื่อรับเกรด และเพื่อให้จบการศึกษา แต่ในปัจจุบันจะพบปรากฏการณ์ใหม่ที่แตกต่างไป เช่น การเรียนการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง (Life in The Real World) เน้นการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ด้วยวิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น (Flexible in How We Teach) มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนมีความเป็นคนเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (Resourceful) ที่ยังคงแสวงหาการเรียนรู้แม้จะจบการศึกษาออกไป ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ ๒๑ จะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (Critical Attributes) เชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ยึดโครงการเป็นฐาน (Project-Based)

และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (Research - Driven) เชื่อมโยงท้องถิ่นชุมชนเข้ากับภาคประเทศและโลก ในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (Collaboration) กับโครงการต่างๆ ได้ทั่วโลก เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ และการประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (Service) ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ (St George's College. n.d.) ภาพของห้องเรียน จะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (Greater Community) นักศึกษามีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (Self - Directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระและอย่างร่วมมือกับคนอื่น หลักสูตรและการสอนจะมีลักษณะ ทำทนายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรจะไม่เน้นการยึดตำราเป็นตัวขับเคลื่อน (Textbook-Driven) หรือแบบแยกส่วน (Fragmented) เช่นในอดีต แต่จะเป็นหลักสูตรแบบยึดโครงการและการบูรณาการ การสอนทักษะ และเนื้อหาจะไม่เป็นจุดหมายปลายทาง (As an End) เช่นที่เคยเป็นมา แต่นักศึกษาจะต้องมีการเรียนรู้ผ่านการวิจัยและการปฏิบัติในโครงการ การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ความรู้ (Knowledge) จะไม่หมายถึงการจดจำข้อเท็จจริงหรือตัวเลข แต่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและการปฏิบัติโดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ ทักษะและเนื้อหาที่ได้รับจะเกี่ยวข้องและมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติในโครงการ จะไม่จบลงตรงที่การได้รับทักษะและเนื้อหาแล้วเท่านั้น การประเมินผลจะเปลี่ยนจากการประเมินความจำและความไม่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ

^๔ Bloom, Benjamin S. et al. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. (New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1971).

ต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง ไปเป็นการประเมินที่ผู้ถูกประเมินมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย (Self - Assessment) ทักษะที่คาดหวังสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ที่เรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ ยึดโครงงานเป็นฐาน และอื่น ๆ ได้แก่ ๑.ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ๒.ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ (Collaboration) ในการทำงานเป็นทีม การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ในปัญหาที่ซับซ้อน การนำเสนอด้วยวาจาและด้วยการเขียน การใช้เทคโนโลยี ความเป็นพลเมืองดี การฝึกปฏิบัติอาชีพ การวิจัย และการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นดังนั้นการให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (Perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่ให้โลกของนักศึกษาและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนกรเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร และเหนืออื่นใดคือ ความสามารถใช้อย่างสร้างสรรค์ (The Ability to Handle Knowledge Effectively in Order to Use It Creatively) ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายในการที่จะพัฒนาเรียน เพื่ออนาคต ให้นักศึกษามีทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคลเพื่อเผชิญกับอนาคต ด้วยภาพในทางบวก (Optimism) ที่มีทั้งความสำเร็จและมีความสุข

ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ รวม ๖ คณะ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง เพื่อประกอบการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี^๕ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

๑. สถานการณ์ แนวโน้มในการพัฒนาประเทศ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติ เศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลผลิตภาพการผลิต ของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้อง กับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของ ประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและ การขยายโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะยังคงมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไปได้มิติ สิ่งแวดล้อมที่การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการ พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความ ยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงและประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้า

ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิง โครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงกันอย่าง ชับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความ ท้าทายในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ประเทศ

^๕สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ)”. (ออนไลน์).เข้าถึงได้ จาก :https://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf๒๕๖๑.

ไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่รอบคอบและครอบคลุมเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๒.๑ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒.๒ ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

๒.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๒.๔ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๒.๕ ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์^๖ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน

มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศเพื่อน

^๖ เรืองเดียวกัน.

บ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๑. ความสุขของ ประชากรไทย ๒. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ๓. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความ มั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ความมั่นคง ๔. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ ๕. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความ มั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๓.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและ สันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย ๑. การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มี ความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ๒. การพัฒนา และเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ๓. การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ ๔. การพัฒนาและเสริมสร้างกลไก ที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

๓.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย ๑. การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ๒. การติดตาม เฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ ๓. การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุข อย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทาง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

๓.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความ มั่นคงของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย ๑. การ พัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การพัฒนาและ ฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้ พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุก ระดับ และ ๓. การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มี ประสิทธิภาพ

๓.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึง องค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย ๑. การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ ๒. การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของ ภูมิภาค และ ๓. การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ

๓.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย ๑. การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม ๒. การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ ๓. การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย ๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ ๓. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

๔.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดย ๑. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว ๒. การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ๓. การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา ๔. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ๕. การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ ๖. การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ ๗. การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๔.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย ๑. ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ๒. ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑๓. ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ ๔. ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

๔.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย ๑. การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ๒. การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ ๓. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท ๔. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๕. การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่ง

ของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก ๖. การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ ๗. การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔.๔ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย ๑. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ ๒. การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ๓. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ๔. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีและ ๕. การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๔.๕ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย ๑. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ ๒. การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ๓. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ๔. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีและ ๕. การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๔.๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย ๑. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ๒. การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๓. การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ ๔. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔.๗ การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคม และพัฒนาประเทศ โดย ๑. การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต ๒. การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ ๓. การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ ๔. การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

มาตรฐานการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงานในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณลักษณะของคนไทยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนจึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑” เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ประกอบด้วย มาตรฐาน ๕ ด้าน ดังนี้

๑.มาตรฐานที่ ๑ ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน

๑.๑ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ในการสร้างสัมมาอาชีพ ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเป็นผู้มีคุณธรรม ความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑.๒ เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ ๒๑ มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศ

๑.๓ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้คุณค่าและรักความเป็นไทย ร่วมมือร่วมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุข อย่างยั่งยืนทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประชาคมโลก

๒.มาตรฐานที่ ๒ ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษามีผลงานวิจัยที่เป็นการสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่สร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ความต้องการจำเป็นของสังคมชุมชน ภาครัฐและเอกชน และประเทศ ผลลัพธ์ของการวิจัยและนวัตกรรมมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาผู้เรียน การสร้างคุณภาพชีวิต หรือการสร้างโอกาส มูลค่าเพิ่ม และขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับนานาชาติ

๓. มาตรฐานที่ ๓ ด้านการบริการวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาให้บริการวิชาการเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่น ชุมชน และสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน โดยมี การบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและ ต่างประเทศ และมีความโปร่งใส ชัดเจน และตรวจสอบได้ ผลลัพธ์ของการบริการวิชาการ

นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๔. มาตรฐานที่ ๔ ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนรู้ การวิจัย หรือการบริการวิชาการซึ่งนำไปสู่ การสืบสาน การสร้างความรู้ ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม การปรับและประยุกต์ใช้ศิลปวัฒนธรรม ทั้งของไทย และต่างประเทศอย่างเหมาะสม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน ผลลัพธ์ ของการจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หรือการสร้างโอกาส และมูลค่าเพิ่ม ให้กับผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๕. มาตรฐานที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการ

๕.๑ สถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน แบบบูรณาการเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการ ที่หลากหลายของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๕.๒ สถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบัน อุดมศึกษา ตลอดจนมีการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยืดหยุ่น คล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้

๕.๓ สถาบันอุดมศึกษามีระบบประกันคุณภาพ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาการจัดการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำกับให้การจัดการศึกษาและการดำเนินงานตามพันธกิจเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ

ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศกำหนดขึ้นจากคำปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล ที่ทหารทุกคนได้กล่าวไว้นับตั้งแต่เริ่มต้นของการเข้ารับราชการและได้ยึดถือเป็นหลักในการประพฤติ ปฏิบัติตนตราบจนกระทั่งวาระสุดท้ายของการรับราชการ หรือแม้กระทั่งวาระสุดท้ายแห่งการดำรงชีวิต ดังนั้น ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศจึงเป็นแนวทางให้กำลังพลของกองทัพอากาศได้ยึดถือปฏิบัติ ร่วมกัน อันเป็นเอกลักษณ์ของทหารอากาศไทยเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ (Air - Minded) โดยกำหนดค่านิยมหลักของกองทัพอากาศไว้ ๓ ประการ ใช้คำย่อว่า “AIR” ให้กำลังพล ของกองทัพอากาศถือปฏิบัติ ดังนี้

Airmanship (ความเป็นทหารอากาศ) หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นทหารอากาศที่มีระเบียบวินัย รู้หลักการ ขั้นตอน และมีทักษะในการปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพ มีความตระหนักรู้ในตนเองสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงในทุกสถานการณ์และสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน

Integrity and Allegiance (ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี) หมายถึง มีความยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์กล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อตรงดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพพร้อมเปิดใจรับความคิดเห็นของผู้อื่น

Responsibility (ความรับผิดชอบ) หมายถึง ความรับผิดชอบต่อตนเององค์กร สังคม และประเทศชาติ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นทหารอาชีพ

๑. ความเป็นมาของสมรรถนะ

แนวคิดด้านสมรรถนะ (Competency) ได้รับการกล่าวถึงนับตั้งแต่ปี ๑๙๑๐ โดยเฟรดเดอริก เทเลอร์ (Frederick W. Taylor) วิศวกรชาวอเมริกันในยุคที่มีการนำเครื่องจักรเครื่องมือทุนแรงใช้แทนคน ซึ่งถือเป็นบิดาแห่งการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ได้ศึกษาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด (One Best Way) เวลาและการเคลื่อนไหว (Time and Motion Study) ในการออกแบบการทำงานและระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ที่จัดให้บุคลากรทำงานตามความเชี่ยวชาญหรือชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) ทำให้เกิดการยอมรับผลการกระทำ และปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาที่ประเทศสหรัฐอเมริกากำลังประสบอยู่จากที่ไม่มีประสิทธิภาพ

ของระบบการจัดการแบบเดิม ที่มุ่งเน้นเพียงความตั้งใจและความขยันในการทำงาน มาเป็นการบริหาร มุ่งเน้นการผลิต หรือให้ความสำคัญต่องานและระบบการทำงานเป็นสำคัญ ที่ทำให้เกิดความแตกต่าง ในความสามารถของคณาจารย์ที่ทำให้เกิดผลผลิตในการทำงานที่ต่างกัน

ต่อมา ในปี ค.ศ.๑๙๕๖ Orin B. Graff และ Calvin M. Street ได้กล่าวถึง Competency Pattern ในการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่เป็นผู้บริหารการศึกษา^๗ นำมาสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ต่อมาในปี ๑๙๗๐ เมื่อบริษัท McBer ได้รับการติดต่อจาก The US State Department ภายใต้การนำของ David C. McClelland นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัย Harvard จึงเป็นผู้ริเริ่มแนวคิด และพัฒนารูปแบบสมรรถนะ โดยเก็บข้อมูลผู้ที่มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ซึ่งพบว่าสมรรถนะ เกี่ยวกับความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่เพียง การทดสอบความถนัด

McClelland^๘ ตีพิมพ์บทความในปี ๑๙๗๓ เรื่อง “Testing for Competence Rather Than for Intelligence” ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางจากนักวิชาการทั้งที่เห็นด้วยและไม่ เห็นด้วย อย่างไรก็ตามแม้ยังไม่ได้มีการกำหนดนิยามอย่างชัดเจนตามแนวคิดของ McClelland จาก การศึกษาพบว่ารูปแบบการทดสอบด้านสติปัญญาและการทดสอบความถนัด (Intelligence and Aptitude Tests) ไม่สามารถสะท้อนผลงานตามที่องค์การคาดหวัง และเน้นย้ำให้หันมาให้ความสำคัญกับ สมรรถนะ (Competency) มากกว่าสติปัญญา (Intelligence) ที่ทำให้พนักงานมีผลงานที่โดดเด่นและสร้างผล การปฏิบัติงานที่แตกต่างอันส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ทำให้สมรรถนะได้รับความสนใจ ศึกษา และ ใช้กันต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ (สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๘)

ต่อมาในปี ๑๙๘๒ Boyatzis^๙ มีชื่อเสียงโด่งดังในงานวิจัยเรื่อง “The Competent Manager: A Model for Effective Performance” เป็นผลงานที่วัดจากผลลัพธ์ของงานเป็นหลักซึ่ง ผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมที่ Boyatzis เรียกว่า “Specific Actions” ออกมา ซึ่งจะเกิดผลลัพธ์

^๗ จิตรลดา อมรวัฒนา. “การบริหารทรัพยากรบุคคลด้วยหลักสมรรถนะ (Competency-Based Human Resource Management) ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”. (เอกสารประกอบการสอน ภาควิชา สังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ๒๕๕๓).

^๘ McClelland, David C. “Testing for Competence Rather Than Intelligence”. *American Psychologist*. (28), January 1973. p. 1-14.

^๙ Boyatzis, R.E. *The Competence Manager : A Model for Effective Performance*. (New York: John Wiley & Sons Inc, 1982).

ที่มีประสิทธิภาพสูง และสิ่งที่ทำให้ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมเฉพาะออกมา Boyatzis เรียกว่า “Competence” ทำให้คำว่า “Competence” หรือ “Competency” เป็นที่รู้จัก และนำมาใช้ในสาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Field) อย่างแพร่หลาย

Spencer and Spencer^{๑๐} ทำการศึกษาสมรรถนะในงานเขียนเรื่อง “Competency at Work” ที่เปรียบเทียบเป็นความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) เหมือนยอดภูเขาน้ำแข็งที่ลอยในทะเลเป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับภูเขาน้ำแข็งทั้งหมด เป็นส่วนที่มองเห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย ส่วนสมรรถนะประเภทอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) คุณลักษณะเฉพาะ (Traits) และแรงจูงใจ (Motive) เปรียบได้กับส่วนล่างของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำ ถือเป็นส่วนใหญ่ของภูเขาน้ำแข็งทั้งหมด และเป็นส่วนที่สำคัญที่สังเกตเห็นได้ยากและพัฒนาได้ยาก

ในปี พ.ศ.๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ได้ว่าจ้างบริษัท เฮย์กรุป (Hay Group) เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำรูปแบบสมรรถนะของข้าราชการพลเรือนในระบบราชการไทย โดยในระยะแรกได้นำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based Human Resource Development) มาใช้ในระบบการสรรหาผู้บริหารระดับสูง (SES) ในระบบราชการไทย ได้กำหนดสมรรถนะของข้าราชการที่จะสรรหาในอนาคต และกำหนดรูปแบบสมรรถนะ (Competency Model) มาใช้ในการประเมินกลุ่มพฤติกรรมที่องค์การต้องการจากข้าราชการ เพราะเชื่อว่าข้าราชการมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์การกำหนดแล้ว จะส่งผลให้ข้าราชการผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานที่ดี และส่งผลให้องค์การบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการในการให้บริการแก่ประชาชน ทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์คือ การทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

๒. ความหมายของสมรรถนะ

McClelland^{๑๑} ไม่ได้ให้คำจำกัดความของสมรรถนะไว้อย่างชัดเจนกล่าวเพียงว่าเป็นคุณลักษณะต่างๆ ของบุคคลซึ่งเป็นปัจจัยบ่งชี้ว่าบุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จและโดดเด่นในงานหนึ่งๆ

Lyle M. Spencer Jr. & Signe M. Spencer^{๑๒} ได้ให้ความหมายสมรรถนะ หมายถึงลักษณะที่เป็นฐานรากของบุคคลหนึ่งๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงเชิงเหตุและผลกับผลการปฏิบัติงานที่เหนือกว่าและ/หรือ มีประสิทธิผลที่สามารถอ้างอิงกับเกณฑ์มาตรฐานในงานหนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่งๆ ได้

^{๑๐} Spencer, L.M. Jr., & Spencer M.S. Competence at work: Models for Superior Performance. New York: John Wiley & Sons, Inc, 1993.

^{๑๑} McClelland, David C. op.cit.

^{๑๒} Spencer, L.M. Jr., & Spencer M.S. op.cit.

Paul C. Green^{๑๓๗} ได้ให้ความหมายสมรรถนะ หมายถึงสิ่งที่บุคคลนำมาใช้แตกต่างกันไปตามกลยุทธ์ขององค์การที่ตนเองทำงานอยู่ โดยสมรรถนะหรือความสามารถของบุคคลจะช่วยลดความคลุมเครือ (Ambiguity) และช่วยแก้ปัญหาในการทำงานของบุคคลได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน^{๑๓๘} ได้กำหนดนิยามสมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์การ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยสามารถสร้างผลงาน หรือเกิดผลการปฏิบัติได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่าที่กำหนด

๓. องค์ประกอบของสมรรถนะ

Spencer และ Spencer^{๑๓๙} อธิบายว่า สมรรถนะเป็นลักษณะฐานรากของบุคคล มีความเชื่อมโยงเชิงเหตุและผลกับผลการปฏิบัติงานที่เหนือกว่า และ/หรือ มีประสิทธิผลสามารถอ้างอิงกับเกณฑ์มาตรฐานในงานหนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่งๆ มีองค์ประกอบ ๕ คุณลักษณะ ได้แก่

๓.๑ ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นขอบเขตของข้อมูลหรือเนื้อหาที่บุคคลรวบรวมสะสมไว้

๓.๒ ด้านทักษะ (Skill) เป็นความสามารถในการแสดงออกหรือปฏิบัติที่ต้องใช้ทักษะทางกายภาพ และการใช้ความคิด และจิตใจ ของบุคคลในการคิด วิเคราะห์ ใช้ความรู้กำหนดเหตุผลหรือการวางแผนในการจัดการ และตระหนักถึงความซับซ้อนของข้อมูลได้

๓.๓ ด้านอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เป็นภาพลักษณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม (Value) ความเชื่อ (Belief) ทศนคติ (Attitude) และภาพลักษณ์ที่มีต่อตนเอง (Self-Image) ซึ่งจะเป็มนโนภาพของบุคคลที่เชื่อมั่นว่าตนเองให้แสดงพฤติกรรมต่อสถานการณ์ ในช่วงเวลานั้น ๆ

๓.๔ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ (Trait) เป็นคุณลักษณะทางกายภาพของบุคคล และลักษณะภายในของบุคคลในการตอบสนองต่อข้อมูล ข่าวสาร หรือสถานการณ์ที่เผชิญ

๓.๕ ด้านแรงจูงใจ (Motive) เป็นสิ่งที่บุคคลคำนึงถึงและต้องการอย่างแท้จริง เป็นแรงขับในการกำหนดหรือการเลือกของบุคคลที่แสดงออกทางพฤติกรรม หรือการตอบสนองต่อเป้าหมายที่ท้าทาย หรือการมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่รับผิดชอบ

องค์ประกอบของสมรรถนะทั้ง ๕ คุณลักษณะนี้ สามารถนำมาจัดกลุ่มตามพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตเห็นได้ง่าย ๒ คุณลักษณะ คือ ๑. สมรรถนะที่สังเกตได้หรือเห็นได้ (Visible) ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่มีโอกาสพัฒนาได้ง่าย และ ๒. สมรรถนะ

^{๑๓๗}Paul C. Green. Building Robust Competencies: Linking Human Resource Systems to Organizational Strategies. (San Francisco: Jossey-Bass, 1999).

^{๑๓๘}สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. “การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์”. (เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง สมรรถนะข้าราชการ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘).

^{๑๓๙}Spencer, L.M. Jr., & Spencer M.S. op.cit.

ที่อยู่ลึกลงไปหรือซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล (Hidden) ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) คุณลักษณะเฉพาะ (Trait) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ยากต่อการวัดและพัฒนา

นอกจากนี้ ยังมีสมรรถนะที่เรียกว่า อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ได้แก่ ค่านิยม (Value) ความเชื่อ (Belief) ทักษะคติ (Attitude) และภาพลักษณ์ที่มีต่อตนเอง (Self-Image) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ปรับเปลี่ยนได้แต่ต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนาน และสามารถทำได้ด้วยการฝึกอบรม การใช้หลักจิตวิทยา หรือการสั่งสมประสบการณ์ในการพัฒนา แต่เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยากและใช้เวลานาน

๔. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ

Benner^{๑๖} ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะและจำแนกสมรรถนะไว้ ๕ ระดับ ประกอบด้วย ระดับที่ ๑ ระดับเริ่มต้น หรือ ผู้เริ่มต้น (beginner) ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตามที่คาดหวังในการปฏิบัติงาน ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติอย่างปลอดภัย ต้องการคำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ต้องได้รับการฝึกฝนในการปฏิบัติเป็นระยะเวลานาน และยังไม่สามารถไตร่ตรองในการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ

ระดับที่ ๒ ระดับก้าวหน้าหรือผู้เรียนรู้ (Advanced Beginner) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน ได้รับการยอมรับในผลการปฏิบัติงาน ยังคงต้องได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน หรืออาจจะต้องได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้เพิ่มขึ้น

ระดับที่ ๓ ระดับผู้มีความสามารถหรือระดับผู้ปฏิบัติ (Competent) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ๒-๓ ปี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานการทำงานและมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มีมุมมองและการวางแผนในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานการวิเคราะห์และพิจารณาในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ โดยไม่ต้องได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นระดับทักษะที่ช่วยให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

ระดับที่ ๔ ระดับผู้ชำนาญ (Proficient) เป็นผู้ที่สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดีด้วยความเข้าใจสถานการณ์ และเป้าหมายในระยะยาว สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปสู่การวางแผนในการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นๆ ได้อย่างเข้าใจในองค์รวม เพื่อการพัฒนาการตัดสินใจในระดับผู้ชำนาญที่ไม่เน้นการปฏิบัติงาน

ระดับที่ ๕ ระดับผู้เชี่ยวชาญ (Expert) เป็นผู้ที่สั่งสมประสบการณ์มาเป็นเวลานานทำให้สามารถเข้าใจสถานการณ์ในภาพรวมตามสัญชาตญาณ ก่อให้เกิดความยืดหยุ่นตามความเชี่ยวชาญและสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น กอปรกับความสามารถและทักษะในการวิเคราะห์ขั้นสูงที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการแก้ไขสถานการณ์ซับซ้อนที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

^{๑๖}Benner, P. From Novice to Expert: Excellence and power in clinical nursing practice. (Menlo Park: Addison-Wesley, 1984). p.13-34.

๕. รูปแบบสมรรถนะ

นิสตาร์ก เวชยานนท์^{๑๗} ได้ให้ความหมาย รูปแบบสมรรถนะว่า เป็นการรวบรวมคุณลักษณะทางความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานในบทบาทใดบทบาทหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อการคัดเลือก การพัฒนา การประเมินผลและการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง

วีรวัดน์ ปันนิตามัย^{๑๘} ได้ให้ความหมาย รูปแบบสมรรถนะว่าเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดรายการสมรรถนะที่สำคัญที่ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย สมรรถนะจะประกอบด้วยกลุ่มของความรู้ ทักษะ ความสามารถ หรือลักษณะอื่นใด ที่เชื่อว่าจะช่วยให้การปฏิบัติงานที่ดีและมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร

Pearman^{๑๙} ได้กล่าวถึง รูปแบบสมรรถนะว่า เป็นรูปแบบที่ฟังมีลักษณะร่วมกันคือ มีระเบียบวิธีของการพัฒนาที่รัดกุม มีความน่าเชื่อถือ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะจากหลายแหล่งด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ การใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ

อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง กระบวนการในการกำหนดรายการสมรรถนะที่ฟังประสงค์ ได้แก่ ลักษณะทางความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นที่ฟังมีร่วมกัน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร

การศึกษาสภาวะแวดล้อมและความต้องการการพัฒนาบุคลากรของกองทัพอากาศ

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง อีกทั้งเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีราคาลดลงและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ส่งผลให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติซึ่งมีความอ่อนไหวมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การก่อการร้าย ภัยพิบัติทางธรรมชาติภัยคุกคามทางไซเบอร์ภัยคุกคามทางอวกาศ และการใช้อากาศยานไร้คนขับขนาดเล็ก ในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นภัย

^{๑๗}นิสตาร์ก เวชยานนท์. Competency Model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพฯ : กราฟิโก ซิสเต็มส์, ๒๕๕๐).

^{๑๘}วีรวัดน์ ปันนิตามัย. “การพัฒนาโมเดลสมรรถนะเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์”. วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ปีที่ ๑๓ (ฉบับที่ ๑) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๕๐.

^{๑๙}Pearman, K. (2002). “Competency Modeling: Mirror into the 21st century workplace or just smoke.” (Paper presented at the 26th annual IPMACC conference on personnel Assessment, New Orleans), 2 July 2002.

ต่อความมั่นคงที่มีผลกระทบรุนแรงในวงกว้างและยากต่อการรับมือ จึงต้องปรับตัว และปรับเปลี่ยนรูปแบบของการรักษาความมั่นคงที่มีใช้เพียงการป้องกันประเทศ หากแต่รวมไปถึงการเตรียมกำลังเพื่อเผชิญภัยคุกคามอย่างบูรณาการเพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างครอบคลุมและรอบด้าน

ความท้าทายของบริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปยังส่งผลต่อทิศทางของความร่วมมือในประเทศและภูมิภาค การรวมตัวเป็นหนึ่งในของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Community) มีทิศทางที่เป็นการพึ่งพาและเกื้อกูลกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance And Disaster Relief : HADR) เป็นผลมาจากการพัฒนาความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในห้วงเวลาที่ผ่านมากองทัพอากาศสามารถต่อยอดและพัฒนาขีดความสามารถด้านการตรวจจับ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ การป้องกันด้านไซเบอร์และการวางรากฐานความมั่นคงด้านอวกาศ ด้วยการพึ่งพาตนเองจากการวิจัยพัฒนา และต่อยอดองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

การเตรียมกำลังกองทัพอากาศเพื่อให้มีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคามต่อความมั่นคงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เป็นความท้าทายที่ต้องตระหนัก ซึ่งกองทัพอากาศจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพ การฝึกกำลังป้องกันประเทศ พัฒนาโครงสร้างกำลังและยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสมแก่การป้องกันประเทศ ดำรงขีดความสามารถของกำลังทางอากาศ พัฒนาขีดความสามารถในมิติไซเบอร์ และเพิ่มการตระหนักรู้ในห้วงอวกาศ เพื่อการมุ่งไปสู่การเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคได้อย่างสมบูรณ์

๑. นโยบายการปฏิบัติราชการกองทัพอากาศ

ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการ กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ กำหนดให้กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบริหารราชการกองทัพอากาศภายใต้กรอบภารกิจตามกฎหมายเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) นโยบายความมั่นคงของรัฐและนโยบายของคณะรัฐมนตรีกองทัพอากาศจึงได้กำหนดนโยบายการปฏิบัติราชการ เพื่อให้หน่วยมีแผนงานและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงมีการติดตามความสำเร็จของส่วนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี^{๒๐} (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ดังนี้

^{๒๐}กองทัพอากาศ. “ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐”. (อ อ น ไ ล น์) . เ ข้ า ถึ ง ไ ต้ จาก :http://www.rtaf.mi.th/th/PublishingImages/RTAF_Strategy_20y_2561-2580.pdf. ๒๕๖๑.

๑.๑ พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพ ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการกระทำที่ล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพ

๑.๒ ยึดถือการปฏิบัติงานตามทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑- ๒๕๘๐) และสนับสนุนแนวคิดการปฏิรูปประเทศตามขอบเขตภารกิจของกองทัพอากาศ

๑.๓ ดำรงขีดความสามารถในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายใน ควบคู่ไปกับดำรงขีดความสามารถในการสนับสนุนรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน การดำเนินการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๔ สนับสนุนรัฐบาลในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเป็นประธานอาเซียน และการขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ตลอดจนเตรียมกองทัพอากาศให้มีความพร้อมรองรับภารกิจสำคัญของรัฐบาล

๑.๕ ปกครองบังคับบัญชาตามหลักธรรมาภิบาล โดยผู้นำหน่วยต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

๑.๖ เสริมสร้างให้กำลังพลมีระเบียบ วินัย และจิตสำนึกเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นทหารอาชีพ รวมทั้งปลูกฝังกำลังพลให้มีจิตอาสาตั้งมั่นในการทำความดี

๑.๗ ดำรงมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางราชการอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในสื่อสังคมออนไลน์ ต้องกวดขันและกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำความผิดอย่างจริงจัง

๑.๘ ดำรงมาตรการด้านนิรภัยอย่างเคร่งครัด โดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องให้ความสำคัญกับงานนิรภัยและกำลังพลทุกคนต้องตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุ

๑.๙ ดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดภายในกองทัพอากาศและพื้นที่ โดยรอบกองทัพอากาศโดยกำลังพลกองทัพอากาศต้องปลอดจากยาเสพติด

๑.๑๐ บริหารกำลังพลด้วยความโปร่งใสสอดคล้องกับการขับเคลื่อนภารกิจของ กองทัพอากาศ และทิศทาง การปฏิรูปของประเทศตลอดจนใช้แผนปฏิบัติการของหน่วยเป็นหลัก ในการปฏิบัติงานของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ

๑.๑๑ พัฒนาการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแนวทางยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการโดยใช้เครื่องมือการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (PMQA 4.0)

๒. การพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีนโยบายในการพัฒนาขีดความสามารถและเสริมสร้างสมรรถนะ กำลังพลทหารอากาศ โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศ^{๒๑} คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างสมรรถนะ และความพร้อมในการป้องกันประเทศ โดยกำหนดกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจนในประเด็น

^{๒๑} เรื่องเดียวกัน.

สมรรถนะ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๒.๖ พัฒนาสมรรถนะกำลังพล เพื่อพัฒนากำลังพลให้มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามเป้าหมายวิสัยทัศน์กองทัพอากาศ และกลยุทธ์ย่อยเพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยกลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖.๑ ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะกำลังพล กองทัพอากาศ สู่ระดับสากล กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖.๒ เสริมสร้างกำลังพลมืออาชีพด้วยการพัฒนาระบบการฝึกศึกษา และการวางแผนพัฒนากำลังพลให้สอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะกำลังพล กองทัพอากาศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖.๓ พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของกำลังพล กองทัพอากาศ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และวิสัยทัศน์ของกองทัพอากาศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖.๔ เสริมสร้างวัฒนธรรมกองทัพอากาศเข้มแข็งบนพื้นฐานค่านิยมหลัก และสมรรถนะกำลังพล กองทัพอากาศ และกลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖.๕ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของกำลังพล ทหารอากาศ (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗) โดยกองทัพอากาศได้ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านกำลังพล เป็นอันดับแรกของนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ

๒.๑ นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศประจำปีพุทธศักราช๒๕๖๒ ด้านกำลังพล^{๒๒}

๒.๑.๑ เสริมสร้างค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ โดยให้กำลังพลประพฤติปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมของกำลังพล เพื่อให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรกองทัพอากาศ

๒.๑.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ (Competency)ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ กองทัพอากาศและการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศ โดยใช้ประโยชน์จากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลเป็นแนวทางในการพัฒนากำลังพล

๒.๑.๓ ส่งเสริมการจัดการความรู้และการขับเคลื่อนหน่วยงานสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และนำระบบงาน การจัดการความรู้กองทัพอากาศมาใช้ตลอดจนประเมินความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ มาตรฐานงาน และทักษะกำลังพลมุ่งสู่การเป็นกองทัพอากาศแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

๒.๑.๔ กำหนดจำนวนกำลังพลให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจ โครงสร้าง และยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ โดยการปรับปรุงกรอบการบรรจุกำลังพล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการกำลังพลให้มีประสิทธิภาพ

^{๒๒} กองทัพอากาศ. “นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๖๒”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.rtaf.mi.th/th/Documents/Publication/Policy%20RTAF%202562_Web.pdf, ๒๕๖๑.

๒.๑.๕ พัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลสำรอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจร่วมกับกำลังพลประจำการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพร้อมปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติในรูปแบบอื่น ๆ

๒.๑.๖ พัฒนาและยกระดับการให้บริการของศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จทั้งในด้านสิทธิกำลังพล การเงิน สวัสดิการ และอื่น ๆ ให้แก่ข้าราชการนอกประจำการกองทัพอากาศและทายาท เพื่อให้ได้รับสิทธิอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ต่อเนื่อง และทันเวลา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสมรรถนะ และทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในองค์การทหาร ดังต่อไปนี้

คณินิจ อนุโรจน์^{๒๓} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กองทัพอากาศ” เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่อสมรรถนะของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กองทัพอากาศ เป็นการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (CFA) วิเคราะห์เส้นทาง และอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม พบปัจจัยทั้ง ๓ ด้านด้านบรรยากาศองค์การ ด้านความพร้อมในการเรียนรู้และด้านสมรรถนะ ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยปัจจัยทั้งหมดสามารถทำนายสมรรถนะนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ร้อยละ ๗๗และสมการโครงสร้างตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ชวนณรงค์ ชื่นจันทร์^{๒๔} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะในด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” เพื่อสังเคราะห์สมรรถนะ

^{๒๓} นาวาอากาศเอกหญิงคณินิจ อนุโรจน์. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กองทัพอากาศ Factors Influencing Competencies of Professionals in Human Resources Development in the Royal Thai Air Force”. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐).

^{๒๔}ชวนณรงค์ ชื่นจันทร์. “การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะในด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๖).

และตัวบ่งชี้สมรรถนะ โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๒๖ ราย ผลการศึกษาพบ สมรรถนะ และตัวบ่งชี้สมรรถนะเฉพาะในด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหารจำนวน ๒๒ สมรรถนะ ๘๑ ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ๖ สมรรถนะหลัก ได้แก่ ๑. สมรรถนะด้านวิชาการทหารที่รับผิดชอบสอนอบรม ๒. สมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา ๓. สมรรถนะด้านสติปัญญา ๔. สมรรถนะด้านเจตคติ ความมุ่งมั่น ศรัทธาในวิชาชีพครู ๕. สมรรถนะด้านพฤติกรรมความเป็นครู และ ๖. สมรรถนะด้านอื่นๆ

สุมิตร สุวรรณ^{๒๕} ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฝึกศึกษา กำลังพลระดับสัญญาบัตรเพื่อพัฒนานาวิกอากาศกองทัพอากาศไทย” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา สภาพปัญหาและแนวโน้มระบบการฝึกศึกษา เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการฝึกศึกษา กำลังพลระดับสัญญาบัตรเพื่อพัฒนานาวิกอากาศกองทัพอากาศไทย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนานาวิกอากาศได้รับอิทธิพลมาจากประเทศมหาอำนาจทางทหารโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาทั้งในด้าน โครงสร้างการบริหาร อากาศยาน อาวุธยุทโธปกรณ์ และระบบการฝึกศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับระบบ การฝึกศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ เรื่องการศึกษาของกองทัพอากาศ โดย บุคคลที่ทำหน้าที่และตำแหน่งมากกว่ามากกว่าผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการศึกษาอย่างลึกซึ้ง หลักสูตรการศึกษาไม่สัมพันธ์กับลักษณะการทำงานโดยเฉพาะการเป็นนักบิน รวมถึงเป้าหมาย ทางการศึกษายังขาดความชัดเจนระหว่างความต้องการของกองทัพบกกับความต้องการของกำลังพล โดยวิเคราะห์แนวโน้มระบบการฝึกศึกษาควรสอดคล้องกับลักษณะการทำงานและสามารถก้าวทัน เทคโนโลยีในอนาคต เน้นคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในความเป็นทหาร การพัฒนากำลังพลต้องสร้าง ระบบวิชาชีพทหารที่เข้มแข็ง และผู้วิจัยได้นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการฝึกศึกษา กำลัง ระดับสัญญาบัตรเพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ ได้แก่ ๑. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงาน และก้าวทันความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในอนาคต โดยปรับหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศให้เน้น ทางด้านการบินและการทหาร และปรับหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ และวิทยาลัยการทัพอากาศ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ๒. ปรับรื้อโครงสร้างและระบบการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพ โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและยุบเลิกบางหน่วยงาน เพื่อการบริหารงานได้อย่างอิสระ คล่องตัวภายใต้แผนนโยบายกองทัพอากาศ ๓. ปรับการได้มาซึ่งผู้บริหารสถาบันศึกษาแบบใหม่ที่มี

^{๒๕}สุมิตร สุวรรณ, น.ต. “การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฝึกศึกษา กำลังพล ระดับสัญญาบัตรเพื่อพัฒนานาวิกอากาศกองทัพอากาศไทย Proposed Strategies for Developing Educational and Training System of Commissioned Officers to Enhance Air Power of The Royal Thai Air Force”. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ความเป็นมืออาชีพด้านการทหารและการบริหารการศึกษา ๔. ขยายขอบเขตงานบริการวิชาการ เพื่อมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตด้านการบินทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน๕. สร้างกองทัพให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้กำลังพลระดับสัญญาบัตรได้ศึกษาต่อเนื่องในลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและได้เพิ่มวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้นในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และ ๖. ดำรงความเป็นเลิศทางด้านการบินโดยสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบิน รวมถึงจัดการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาทางด้านการบินที่เน้นการทำวิจัย มีการทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน

เบญญา คงมาลัย^{๒๖} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑” ข้อมูลในการศึกษาวิจัยมี ๒กลุ่ม ได้แก่ ๑. ศึกษาเอกสารและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๖๓ - ๒๐๑๓จำนวน ๑๔๐ รายการ ๒. นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๖๑๘คนผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ๑) สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ประกอบด้วย๙ สมรรถนะ ได้แก่ ๑.มีความรู้ด้านหลักการจัดการความรู้ ๒.มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓.มีทักษะด้านการบ่งชี้ความรู้ ๔.มีทักษะในการจัดการความรู้๕.มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ๖.มีทักษะในการแบ่งปันความรู้ ๗.มีทักษะการคิดและแก้ปัญหา๘.มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์ในการจัดการความรู้ และ ๙.มีความรับผิดชอบในการแบ่งปันความรู้ ๒) สรุปผลการประเมินสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ทั้ง ๙สมรรถนะพบว่า สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สมรรถนะที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะการมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี

มัลลิกา เกตุขรรรัตน์ และคณะ^{๒๗} ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีดังนี้ ๑.สมรรถนะด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ๒.สมรรถนะ

^{๒๖}เบญญา คงมาลัย “การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑”, วารสารคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๔๓(๑),มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๘.

^{๒๗}มัลลิกา เกตุขรรรัตน์ และคณะ “การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”,วารสารคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๔๓ (๑), มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๘.

ด้านการวิจัย ๓.สมรรถนะด้านการให้บริการวิชาการ และ ๔.สมรรถนะด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อนุรักษ์ โชติติลล^{๒๘} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ตัวแบบการพัฒนาผู้นำที่เหมาะสมในสถานการณ์วิกฤติ” ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำจำเป็นที่เตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ๑.ภาวะผู้นำเช่น ความมีคุณธรรม ความกล้าหาญ ความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจ มีสติปัญญา เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ๒. การพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา/ชุมชน โดยเฉพาะในเรื่องการบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา การสร้างความรักสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และงานข่าวจากชุมชน ๓. การพัฒนาความรู้จำเป็นต้องพัฒนาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เช่น ความรู้เกี่ยวกับสังคมจิตวิทยา ความรู้ที่ได้จากบทเรียนในสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ เป็นต้น ๔. การฝึก/จำลองสถานการณ์ เตรียมความพร้อมคน อาวุธ เครื่องมือเพื่อทดสอบความพร้อมในการปฏิบัติการณ์ และ ถอดบทเรียนผลการฝึกเพื่อพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และ ๕. การปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร/งานด้านประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหน่วยงานและชุมชนเกิดความมั่นใจ ไว้วางใจ และเป็นพวกเดียวกับเจ้าหน้าที่ในชุดปฏิบัติการ

แผนภาพที่ ๒-๑ องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตร ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตามทฤษฎีแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

^{๒๘}อนุรักษ์ โชติติลล. “ตัวแบบการพัฒนาผู้นำที่เหมาะสมในสถานการณ์วิกฤติ”. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. ๗ (๑), ๒๕๕๙. หน้า ๓๑-๓๗.

องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชตามแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, ๒๕๖๒

จากแผนภาพที่ ๒-๑ อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชตามทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ที่ต้องประสานการปฏิบัติการร่วมกัน ได้แก่ ส่วนของผู้เรียน ส่วนของผู้สอน (อาจารย์) และส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน) ดังนี้

ส่วนของผู้เรียน มี ๔ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒.ด้านความรับผิดชอบ ๓.ด้านวิจัยและนวัตกรรม และ ๔.ด้านศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นนายทหารสัญญาบัตร ต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นจุดเน้นการเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ รู้จักแบ่งปันความรู้เพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่และเกิดการต่อยอดความรู้ มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งการ พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี ๓ โดเมน ได้แก่ Air Power ,Cyber และ Space ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ของกองทัพอากาศ ผู้เรียนต้องมีความภาคภูมิใจ มุ่งมั่น บากบั่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพมีความรู้และความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลกและมีทัศนคติที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถสร้างโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและกองทัพมีจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ ตามค่านิยมหลักของ ทอ. ได้แก่ ความเป็นทหารอากาศ เป็นการแสดงออกถึงความเป็นทหารอากาศที่มีระเบียบวินัย รู้หลักการขั้นตอน และมีทักษะในการปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพ มีความตระหนักรู้

ในตนเองสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงในทุกสถานการณ์และสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี เป็นการยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์กล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อตรงดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ พร้อมเปิดใจรับความคิดเห็นของผู้อื่นความรับผิดชอบ เป็นความรับผิดชอบที่มีต่อตนเององค์กร สังคมและประเทศชาติ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมนอกจากนี้ ยังต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำในสถานการณ์วิกฤต ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของผู้นำทางทหารโดยมีเงื่อนไขของเวลาเป็นตัวกำหนดในสถานการณ์ต่าง ๆ

ด้านวิจัยและนวัตกรรมผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ต้องมีความสามารถในการสร้างผลงานวิจัย/นวัตกรรม โดยบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน

ด้านศิลปวัฒนธรรม ผู้เรียนในปัจจุบัน ต้องมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของความเป็นชาติ ศิลปะวัฒนธรรมไทยขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร เพื่อการสืบสานความเป็นชาติ

ส่วนของอาจารย์ มี ๔ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม ๓. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๔. ด้านครูต้นแบบ ดังนี้

ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน อาจารย์ต้องจัดเตรียม มคอ.๓ แผนการสอนให้ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษา และสนองต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา นอกจากนี้ต้องมี มคอ.๕ (การประเมินผล) วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา

ด้านวิจัยและนวัตกรรม เป็นหนึ่งในพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาที่บังคับให้อาจารย์ทุกคนต้องมีผลงานวิจัยนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ และการถ่ายทอดสู่สาธารณะ องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการทำวิจัย สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และจะเป็นองค์ความรู้ที่ใหม่ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก นอกจากนี้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ ยังสามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นการสร้างโอกาสให้กับชุมชน ได้อีกทางหนึ่ง

ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นหนึ่งในพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ที่อาจารย์ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน พร้อมสอดแทรกในเนื้อหาวิชา และมีส่วนในการจัด หรือ เข้าร่วมโครงการกิจกรรมตามความเหมาะสม เช่น การแสดงออกถึงประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม การจัดงานบูชาครูอาจารย์ สืบสานประเพณีงานสงกรานต์ งานรับศิษย์เข้าบ้าน การอุปสมบท งานอภียศดองงานชอชัยฤกษ์ การแสดงความเคารพ การให้เกียรติ เป็นต้น

ด้านครูต้นแบบเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกคน ที่ต้องปฏิบัติตนตามคู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์อาจารย์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนได้ประพฤติและปฏิบัติตาม

ส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน) มี ๕ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม ๓. ด้านบริการวิชาการ/สังคม ๔. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๕. ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รวมทั้งจัดโครงการ/กิจกรรมภายในและภายนอกหลักสูตร

ด้านวิจัยและนวัตกรรม กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดให้มีจัดการประชุมวิชาการสัมมนาเพื่อแสดงผลงานวิจัยของอาจารย์และผู้เรียน

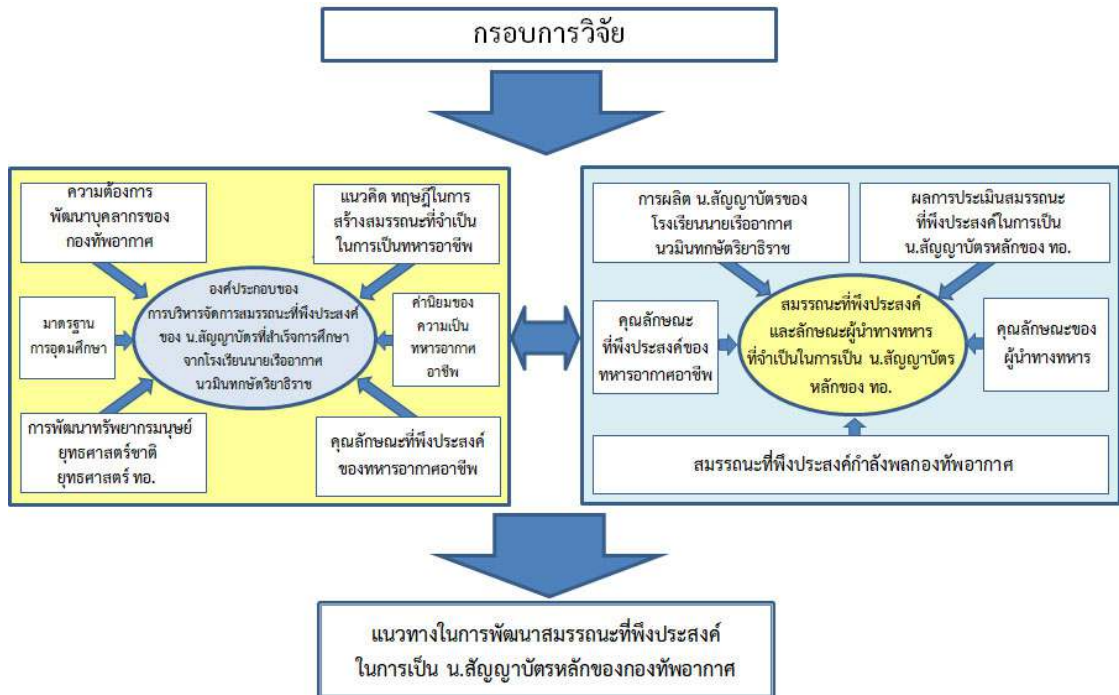
ด้านบริการวิชาการสังคม โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่จัดโครงการกิจกรรมให้บริการวิชาการสังคม โดยการกำหนดโครงการกิจกรรม ที่ตอบสนองพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบัน เป็นหลัก

ด้านศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับภาควิชาขึ้นไป จัดโครงการกิจกรรมสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร

ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช บริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ลดขั้นตอน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ฯลฯ คำนี้ถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการมีโครงการกิจกรรมส่งเสริมครูต้นแบบด้านจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน มีโครงการกิจกรรมจิตอาสา เช่น ในรูปแบบของคณะกรรมการการออกให้บริการชุมชน และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อตรวจและประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสถาบัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ ๒-๒ กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, ๒๕๖๒

สรุป

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมในบทนี้ อันประกอบด้วยศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรกองทัพอากาศโดยใช้เรื่องสมรรถนะเป็นหลักในการพิจารณา ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นทหารอากาศอาชีพ ค่านิยมของการเป็นทหารอาชีพ ประกอบกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ความต้องการตามมาตรฐานการอุดมศึกษาในฐานะที่โรงเรียนนายเรืออากาศเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนการประเมินค่ากำลังพลของกองทัพอากาศด้วยระบบสมรรถนะ ทำให้เราได้ทราบถึงข้อมูลที่สำคัญที่จำเป็นทั้งหมดที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ซึ่งจะได้ดำเนินการในบทต่อไป

บทที่ ๓

สมรรถนะที่พึงประสงค์และลักษณะผู้นำทางทหาร ที่จำเป็นในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศในปัจจุบัน

ในเนื้อหาส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน ทำให้ทราบถึงปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรค เพื่อดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศต่อไป เนื้อหาประกอบด้วย การผลิตนายทหารสัญญาบัตรของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน คุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนนายเรืออากาศ สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช คุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนนายเรืออากาศ และผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน

กระบวนการการผลิตนายทหารสัญญาบัตรของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชเป็นสถาบันผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักให้กับกองทัพอากาศ เพื่อที่จะสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมายจึงได้นำค่านิยมหลักของกองทัพอากาศมาเป็นค่านิยมหลักขององค์กร ซึ่งใช้อักษรย่อว่า "AIR" ทั้งนี้ค่านิยมของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชนี้ได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรทุกภาคส่วนภายในองค์กรซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ ๓-๑)

ตารางที่ ๓-๑ ค่านิยมหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช(AIR)

ค่านิยมหลัก	นิยาม (Define)	พฤติกรรมที่คาดหวัง (Behavior)
A (Airmanship) ความเป็นทหาร อากาศ	หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็น ทหารอากาศที่มีระเบียบวินัยรู้หลักการ ขั้นตอน และมีทักษะในการปฏิบัติงาน มีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ อย่างมืออาชีพมีความตระหนักรู้ในตนเอง สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้ ความเสี่ยงในทุกสถานการณ์และทำงาน เป็นทีมเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน	บุคลากรของหน่วยมีระเบียบวินัย ประพฤติปฏิบัติตามแบบธรรมเนียม ทหารอากาศอย่างเคร่งครัด มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานที่ รับผิดชอบ มีความคิดที่สมเหตุสมผล ประกอบการตัดสินใจ และมีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ รับฟัง ความคิดเห็นของกลุ่มพร้อมกับ เคารพมติของส่วนรวม
I (Integrity and Allegiance) ความซื่อสัตย์และ ความจงรักภักดี	หมายถึงมีความยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กล่าวกระทำในสิ่งที่ ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อตรง ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ พร้อมเปิดใจรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	บุคลากรของหน่วยเชื่อมั่นและศรัทธา ในความซื่อตรง ความมีเกียรติ และ ความเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ทั้งต่อหน้า และลับหลังว่าเป็นคุณธรรมสูงสุด พร้อมอุทิศชีวิตเพื่อดำรงไว้ซึ่ง คุณค่าแห่งศีลธรรมดังกล่าว โดยไม่ ยอมให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ใด ปฏิบัติ นอกเหนือจากนี้เป็นอันขาด

<p>R (Responsibility) ความรับผิดชอบ</p>	<p>หมายถึง มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งงานประจำและงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความคิดและสติปัญญา โดยมีการวางแผนอย่างละเอียดถี่ถ้วน มีการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด มีกระบวนการตรวจสอบประเมินอย่างตรงไปตรงมา รวมทั้งมีการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ครบวงจรการบริหารงานที่ดี (Plan Do Check Act) เพื่อให้งานที่ปฏิบัติเต็มเปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเสร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>บุคลากรของหน่วยยึดถืออิทธิบาทสี่ เป็นยอมรับผลของการกระทำที่เกิดขึ้น แนวทางการดำเนินงาน และพร้อมไม่ว่าทางดีหรือทางร้าย อย่างกล้าหาญ</p>
---	--	---

ที่มา : กองทัพอากาศ, คำนิยมหลักกองทัพอากาศ,๒๕๖๒

กระบวนการผลิตนายทหารสัญญาบัตรที่พึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นความเด่นชัดที่แตกต่างไปจากสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ และสร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเรียนรู้และความสำเร็จของผู้เรียน รวมถึงความสำเร็จและความยั่งยืนของสถาบันด้วย ทั้งนี้ในส่วนที่แตกต่างจากสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ ได้แก่หลักสูตร๔ ด้านหลัก ซึ่งมีข้อมูลหลักสูตรโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. หลักสูตรการฝึกศึกษาวิชาทหาร

กำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานการฝึกอบรมทางการทหารระดับผู้บังคับหมวด และตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานในกองทัพอากาศ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือภาควิทยาการทหาร กำหนดวิชาที่ต้องศึกษา จำนวน ๑๐ วิชา มีหน่วยวัดผลการศึกษาเป็นหน่วยกิต จำนวน ๑๙ หน่วยกิต และภาคการฝึกทหารที่กำหนดไว้ตลอด ๕ ชั้นปีการศึกษาของ นนอ.โดยในแต่ละชั้นปีการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ภาค ดังนี้

๑.๑ ภาคฤดูร้อน เป็นการฝึกศึกษาวิชาทหาร ภาคการฝึกทหารทั้งในที่ตั้งปกติและนอกที่ตั้งปกติ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคมถึงกลางเดือนเมษายน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์กระทำในวันราชการเวลา ๐๘๐๐ - ๑๖๐๐ ยกเว้นกรณีจำเป็นให้ใช้วันเสาร์ - อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการร่วมด้วย

๑.๒ ภาคต้น เป็นการฝึกศึกษาวิชาทหารภาควิทยาการทหารและภาคการฝึกทหาร ในที่ตั้งปกติเริ่มตั้งแต่กลางเดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคม โดยกำหนดชั่วโมงการฝึกอบรมให้ครบตามหลักสูตร

๑.๓ ภาคปลาย เป็นการฝึกศึกษาวิชาทหารภาควิทยาการทหาร และภาคการฝึกทหาร ในที่ตั้งปกติและนอกที่ตั้งปกติ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม โดยกำหนดชั่วโมงการฝึกอบรมให้ครบตามหลักสูตร

๒. หลักสูตรการฝึกอบรมความเป็นผู้นำและจริยธรรม

กำหนดให้เป็นไปตามคุณลักษณะความเป็นผู้นำทางทหารและการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในสังคม โดยเป็นหลักสูตรที่ต้องกระทำทั้งการอบรมภาคทฤษฎีและภาคการฝึกปฏิบัติให้มีความสอดคล้องและควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่องตลอด ๕ ปีการศึกษา มีการวัดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ ด้วยมาตรการควบคุมความประพฤติ การเฝ้าสังเกตพฤติกรรม และกรรมวิธีการประเมินค่าพฤติกรรมอย่างมีมาตรฐาน เสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีนายทหารปกครองเป็นผู้กวดขัน ควบคุม กำกับดูแลความประพฤติ และการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ แบบธรรมเนียม และขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ ทอ.กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่มีการกำหนดหน่วยกิต และการจัดการฝึกอบรมจะกระทำตลอดปีการศึกษา โดยได้แบ่งการฝึกอบรมเป็น ๓ ช่วง เพื่อให้สอดคล้องกับภาคการศึกษาวิชาการ คือ ภาคฤดูร้อน ภาคต้น และภาคปลายตามความเหมาะสม ในส่วนของการกำหนดเนื้อหาสาระรายวิชาของการฝึกอบรมสำหรับ นนอ.แต่ละชั้นปีการศึกษาถูกกำหนดให้สอดคล้องกับวิชาภาวะผู้นำทางทหารของกองวิชาทหาร โดยกรอบแนวทางการปฏิบัติมีรายละเอียดครอบคลุมความสำคัญตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ตามระดับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบตามสิทธิอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ตามรูปแบบการพัฒนาความเป็นผู้นำ สำหรับการให้การศึกษาแบ่งเป็น ๒ภาค คือ

๒.๑ ภาคการฝึกอบรม จำแนกออกเป็น ๒ หมวดวิชา มีน้ำหนักการฝึกอบรม และการบรรยายพิเศษ ตลอด ๕ ปีการศึกษา ดังนี้

๒.๑.๑ หมวดวิชาผู้นำและการบังคับบัญชา	ร้อยละ ๗๗
๒.๑.๒ หมวดวิชาจริยศึกษา	ร้อยละ ๑๐
๒.๑.๓ การบรรยายพิเศษ	ร้อยละ ๑๓

๒.๒ ภาคการฝึกปฏิบัติ นนอ.จะได้รับการฝึกฝนตนเองในการปกครองบังคับบัญชา การปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ การฝึกเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม และการบริหารงานหลายระดับ การฝึกดำรงวินัยลักษณะทหาร การฝึกความเป็นผู้นำ และจิตวิทยาการนำทหาร รวมทั้งการเข้าร่วม พิธีกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีทางทหาร เช่น พิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ และพิธีการที่สำคัญอื่น ๆ

๓. หลักสูตรการฝึกพลศึกษาและการกีฬา

กำหนดให้เป็นไปตามลักษณะการพัฒนาบุคลิกภาพและการพัฒนาลักษณะทหาร โดยกำหนดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอด ๕ ปีการศึกษามีการวัดผลประเมินผล และนับหน่วยกิตจำนวน ๑ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา ประกอบด้วยหมวดวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาพลศึกษา วิชาบังคับ พลศึกษากีฬาเลือก และการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย สำหรับการให้การศึกษาแบ่งเป็น ๒ ภาค คือ

๓.๑ ภาคการฝึกอบรม จำแนกออกเป็น ๔ หมวดวิชา มีน้ำหนักการฝึกอบรมตลอด ๕ ปีการศึกษา ดังนี้

๓.๑.๑ วิทยาศาสตร์การกีฬา	ร้อยละ๑๐
๓.๑.๒ พลศึกษาวิชาบังคับ	ร้อยละ๓๐
๓.๑.๓ พลศึกษากีฬาเลือก (นอกเวลา)	ร้อยละ๕๐
๓.๑.๔ การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย	ร้อยละ๑๐

๓.๒ ภาคการฝึกปฏิบัติ นนอ.จะได้รับการฝึกฝนตนเอง ในการปฏิบัติกีฬาเลือกร่วมกับกิจกรรมชมรมกีฬา นนอ.การจัดการแข่งขันกีฬาภายใน กรม นนอ.ร.๖ การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาภายใน ทอ.การแข่งขันกีฬาประเพณี โรงเรียนทหาร - ตำรวจ และการแข่งขันกีฬาระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

๔. หลักสูตรกิจกรรมพิเศษและสร้างเสริมประสบการณ์

๔.๑ กำหนดให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาความสามารถพิเศษ ความถนัดความสนใจ และการจูงใจให้เกิดการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม โดยเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ นนอ.มีความรู้กว้างขวางขึ้น อันจักเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโดยตรงและเป็นประโยชน์ทางอ้อมต่อการปฏิบัติงานในอนาคต ได้แก่ กิจกรรมดังต่อไปนี้

- ๔.๑.๑ การปฏิบัติหน้าที่ครูฝึก
- ๔.๑.๒ การปฏิบัติตามระบบอาวุโส
- ๔.๑.๓ ระบบเกียรติศักดิ์และระบบศาลเกียรติศักดิ์ นนอ.
- ๔.๑.๔ สภา นนอ.
- ๔.๑.๕ การฝึกพูดในที่ชุมชน
- ๔.๑.๖ การเข้าสังคม
- ๔.๑.๗ การปฏิบัติตนในพิธีการ
- ๔.๑.๘ การฝึกลีลาศ
- ๔.๑.๙ การฝึกรับประทานอาหารตามแบบธรรมเนียมต่าง ๆ

๔.๑.๑๐ กิจกรรมชมรมกีฬา อาทิเช่นชมรมรักบี้ฟุตบอล ชมรมฟุตบอล ชมรมบาสเกตบอล ชมรมกรีฑา ชมรมเทนนิส ชมรมยิงปืนอัดลม ชมรมตาบาสกอล ชมรมกอล์ฟ ชมรมว่ายน้ำ ชมรมศิลปะป้องกันตัว ชมรมเพาะกาย

๔.๑.๑๑ ชมรมดุริยางค์

๔.๑.๑๒ ชมรมดนตรีไทย/ชมรมดนตรีสากล

๔.๑.๑๓ ชมรมการฝึกทำอาวุธประกอบดนตรี (แฟนซีดริล)

๔.๑.๑๔ ชมรมภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์

๔.๑.๑๕ ชมรมพุทธศาสนา

๔.๑.๑๖ ชมรมอาสาพัฒนา

๔.๑.๑๗ ชมรมรักการบิน

๔.๑.๑๘ การเยี่ยมชมกิจการของหน่วยต่าง ๆ ทั้งการทหารและพลเรือน ตลอดจนหน่วยงานของเอกชนที่น่าสนใจ รวมทั้งจัดให้มีการฝึกเดินอากาศไปเยี่ยมชมกิจการทางทหารและพลเรือนในประเทศใกล้เคียง

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชมีวิธีการจัดทำข้อกำหนดของกระบวนการทำงานหลักจากผู้ส่งมอบและคู่ความร่วมมือที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการรวมทั้งแนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกันทั้งนี้ในการออกแบบเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการดำเนินงานในแต่ละด้านของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช นำเอาความคาดหวังและความต้องการของผู้เรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ส่งมอบและคู่ความร่วมมือมาพิจารณาโดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการหาความต้องการสำหรับข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการดังกล่าว คือการเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทางที่ผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักที่มีความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำทางทหารให้กับกองทัพอากาศ โดยสอดคล้องกับความต้องการของสายวิทยาการทหารอากาศ โดยเฉพาะด้านการบิน เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นศิษย์การบินที่มีความสามารถหรือมีความพร้อมในการทำงานตามสายงานของกองทัพอากาศหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๔.๒ สำหรับกระบวนการผลิตนายทหารสัญญาบัตรตามหลักสูตรของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชประกอบไปด้วยกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

๔.๒.๑ กระบวนการคัดเลือกผู้เรียน

๔.๒.๒ กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๔.๒.๓ กระบวนการจัดทำปฏิทินปฏิบัติราชการประจำปี

๔.๒.๔ กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๔.๒.๕ กระบวนการพัฒนาครู/อาจารย์

๔.๒.๖ กระบวนการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

- ๔.๒.๗ กระบวนการพัฒนาประมวลการสอน/แผนการสอน
- ๔.๒.๘ กระบวนการวัดและประเมินผล
- ๔.๒.๙ กระบวนการด้านทรัพยากรการเรียนรู้
- ๔.๒.๑๐ กระบวนการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายนอกสถาบัน
- ๔.๒.๑๑ กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทหารอากาศอาชีพ

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โดยกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชา ฝึกอบรม วินัยความประพฤติ คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจให้แก่แก่นักเรียนนายเรืออากาศ ได้กำหนดคุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนนายเรืออากาศ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพอากาศดังนี้

๑. คุณลักษณะพิเศษของนักเรียนนายเรืออากาศ

๑.๑ ความเป็นผู้นำที่มีความกล้าหาญ มีความรับผิดชอบ เสียสละ ยึดมั่นในแบบธรรมเนียมทหารและมีมนุษยสัมพันธ์

๑.๒ ความเป็นทหารอากาศ(Airmanship) หมายถึงการแสดงออกถึงความ เป็นทหารอากาศที่มีระเบียบวินัยรู้หลักการขั้นตอนและมีทักษะในการปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพมีความตระหนักรู้ในตนเองสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้ ความเสี่ยงในทุกสถานการณ์และสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน

๑.๓ ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี (Integrity and Allegiance) หมายถึง มีความยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์กล้ากระทำใน สิ่งที่ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมมีความซื่อตรงดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพพร้อม เปิดใจรับความคิดเห็นของผู้อื่น

๑.๔ ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์การสังคมและประเทศชาติเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

๑.๕ ความรู้ด้านการบินและการทหารหมายถึงมีความรู้ในสาขาวิชาชีพและเทคโนโลยี ด้านการบินและการทหาร (Aviation and Military Technology) รวมทั้งมีความรู้ในวิชาชีพทหารอากาศ มีความรู้พื้นฐานด้านการบิน(Basic Flying) ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๑ เข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทยตระหนักในคุณค่าของระบบคุณธรรมจริยธรรม การเสียสละและความซื่อสัตย์สุจริต

๒.๑.๒ มีวินัยตรงต่อเวลารับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเคารพกฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๒.๑.๓ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามสามารถทำงานเป็นหมู่คณะสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับความสำคัญเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๒.๑.๔ สามารถวิเคราะห์และประเมินผลกระทบจากการใช้ความรู้ทางวิศวกรรมต่อบุคคลองค์กร สังคมและสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๕ มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพและมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพรวมถึงเข้าใจถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพวิศวกรรมในแต่ละสาขา และวิชาชีพทหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๒.๒ ด้านความรู้

๒.๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์พื้นฐานวิทยาศาสตร์พื้นฐานวิศวกรรมพื้นฐานและเศรษฐศาสตร์เพื่อการประยุกต์ใช้กับงานทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี

๒.๒.๒ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในเนื้อหาของสาขาวิชาเฉพาะด้านทางวิศวกรรม

๒.๒.๓ สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๔ สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมรวมถึงการประยุกต์ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเช่นแบบจำลองคณิตศาสตร์ การทดสอบทดลอง แบบจำลองคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

๒.๒.๕ สามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนในการประยุกต์แก้ไขปัญหาในงานจริง

๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑ มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี

๒.๓.๒ สามารถรวบรวมศึกษาวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ

๒.๓.๓ สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้านวิศวกรรมได้อย่างมีระบบรวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๔ มีจินตนาการและความยืดหยุ่นในการปรับใช้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการพัฒนานวัตกรรมหรือต่อยอดองค์ความรู้จากเดิมได้อย่างสร้างสรรค์

๒.๓.๕ สามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ

๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๒.๔.๑ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพมาสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม

๒.๔.๒ สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ

๒.๔.๓ สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเอง และสอดคล้องกับทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๒.๔.๔ รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่มอบหมาย ทั้งงานบุคคลและงานกลุ่ม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ

๒.๔.๕ มีจิตสำนึกความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน และการรักษา สภาพแวดล้อมต่อสังคม

๒.๔.๖ สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ได้เป็นอย่างดี

๒.๕.๒ มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดง สถิติประยุกต์ต่อการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องได้อย่างสร้างสรรค์

๒.๕.๓ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒.๕.๔ มีทักษะในการสื่อสารข้อมูลทั้งทางการพูด การเขียน และการสื่อความหมาย โดยใช้สัญลักษณ์

๒.๕.๕ สามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางวิศวกรรม เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องได้

๒.๖ ด้านทักษะทางวิชาชีพทหาร

๒.๖.๑ มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการด้านการบินและการทหาร สามารถปฏิบัติการทางทหารทักษะการสื่อสารที่ดี นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนในสังคมได้

๒.๖.๒ มีอุดมการณ์ กล้าหาญ จงรักภักดีต่อสถาบัน มีความเสียสละ สามารถอุทิศตนเพื่อชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์

๒.๖.๓ มีลักษณะผู้นำทางทหารที่ดี มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยทหารตามแบบธรรมเนียมทหาร สำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน

๒.๖.๔ รู้บทบาทหน้าที่ของการเป็นทหารอาชีพ อารมณ์เยรติยศและศักดิ์ศรีทหาร

๒.๖.๕ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นสุภาพบุรุษ มีบุคลิกลักษณะการวางตนที่เหมาะสม

๒.๖.๖ มีคุณลักษณะพึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่กระทรวงกลาโหมต้องการ

๒.๖.๗ มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนการศึกษาแห่งชาติ คือ 3Rs 8Cs ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

๒.๖.๗.๑ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก(Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)

๒.๖.๗.๒ 8Cs ได้แก่

๑. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา(Critical Thinking and Solving Problem)

๒. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม(Creativity and Innovation)

๓. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross Cultural Understanding)

๔. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)

๕. ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy)

๖. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and Media Literacy)

๗. ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Seal-reliance)

๘. ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

๒.๖.๘ มีค่านิยมหลักคนไทย ๑๒ ประการ

๒.๖.๘.๑ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒.๖.๘.๒ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๒.๖.๘.๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๒.๖.๘.๔ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๒.๖.๘.๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๒.๖.๘.๖ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๒.๖.๘.๗ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๒.๖.๘.๘ มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๒.๖.๘.๙ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒.๖.๘.๑๐ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตาม

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๒.๖.๘.๑๑ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ

ฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๒.๖.๘.๑๒ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่า

ผลประโยชน์ของตนเอง

สมรรถนะที่พึงประสงค์กำลังพลกองทัพอากาศ

กำลังพลของกองทัพอากาศทุกคน ทุกชั้นยศ จะถูกประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก ๔ ด้าน และ ความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ ๗ ด้าน รวม ๑๑ ด้าน ทุก ๖ เดือน ได้แก่ ๑. พร้อมปฏิบัติภารกิจ ๒. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๔. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๕. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน ๖. ทักษะการติดต่อสื่อสาร ๗. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๘. มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน ๑๐. ทักษะการใช้ภาษา และ ๑๑. ภาวะผู้นำ โดยกองทัพอากาศได้กำหนดความคาดหวังในแต่ละชั้นยศแตกต่างกันไป รายละเอียดสมรรถนะที่พึงประสงค์ คำอธิบาย ประเด็นพิจารณา และวิธีการให้คะแนนประเมิน แสดงได้ดังนี้

๑. สมรรถนะหลัก (Core Competency) “RTAF”

ตารางที่ ๓-๒ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “RTAF”

ชื่อสมรรถนะ	คำอธิบายสมรรถนะ	ประเด็นพิจารณา
R : Readiness for Missions พร้อมปฏิบัติภารกิจ	เตรียมตนในการตระหนักรู้บทบาทมีวินัยในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อพันธกิจ เตรียมสภาพร่างกายให้พร้อมปฏิบัติด้วยความกระตือรือร้น ศึกษาเรียนรู้จนรอบรู้งานที่ต้องปฏิบัติ โดยมีการวางแผนเตรียมงานล่วงหน้า พร้อมพัฒนาตนเองให้ก้าวทันเทคโนโลยีวิทยาการสมัยใหม่ พร้อมไวต่อการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมตามสถานการณ์ รวมทั้งมีสัจจะวาจารักษาคำพูด และรักเกียรติภูมิทหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักรู้ในบทบาทและมีวินัยในการปฏิบัติงาน - สุขภาพร่างกายพร้อมในการปฏิบัติงาน - พร้อมในการพัฒนาตนเอง - พร้อมปรับตัวตามสถานการณ์ - มีสัจจะวาจา และรักเกียรติภูมิทหาร
T : Teamwork and Unity ทำงานเป็นหนึ่งเดียว	กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันโดยตอบสนองต่อหน่วยงานและกองทัพอากาศ พร้อมเปิดใจรับฟังและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงานเป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพภายใต้การจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้อย่างเป็นระบบโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม - ใช้เทคโนโลยีช่วยในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๓-๒ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “RTAF”(ต่อ)

ชื่อสมรรถนะ	คำอธิบายสมรรถนะ	ประเด็นพิจารณา
-------------	-----------------	----------------

<p>A : Achievement of Goals</p> <p>มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย</p>	<p>ดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบเสียสละทุ่มเทโดยยึดมั่นคุณธรรมในการปฏิบัติงานจนเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยอาศัยกระบวนการทำงานที่ต้องมีการติดตาม</p>	<p>- รับผิดชอบ เสียสละทุ่มเทโดยยึดมั่นคุณธรรมในการปฏิบัติงาน</p> <p>- ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงานตามเป้าหมาย</p>
<p>F : Forward Innovation</p> <p>สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม</p>	<p>คิดสร้างสรรค์ในการปรับปรุงพัฒนางานและหน่วยงานจนเกิดการสร้างนวัตกรรมที่เห็นผลเป็นรูปธรรมซึ่งนวัตกรรมในที่นี้ หมายถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่มีอยู่แล้ว นำมาปรับปรุงพัฒนาให้เกิดผลที่ชัดเจนดีขึ้นกว่าเดิม - สิ่งที่มีอยู่แล้ว นำมาปรับแก้ไขใหม่ทั้งหมดหรือปรับรื้อระบบใหม่ที่ทำให้เกิดผลงานดีขึ้นกว่าเดิม - สิ่งที่ไม่เคยมีหรือเป็นสิ่งใหม่ สร้างขึ้นมาใหม่จนสามารถทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - คิดสร้างสรรค์ในการปรับปรุงพัฒนางาน - ปรับเปลี่ยนการทำงานนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่เห็นผลเป็นรูปธรรม

ที่มา : กองทัพอากาศ, สมรรถนะหลักกองทัพอากาศ,๒๕๖๒

๑.๑ พร้อมปฏิบัติภารกิจ R : Readiness for Missions

ตารางที่ ๓-๓ ความพร้อมปฏิบัติภารกิจ R : Readiness for Missions

พร้อมปฏิบัติภารกิจ	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑.ตระหนักรู้ในบทบาทและมีวินัยในการปฏิบัติงาน	๑.๑ รู้งานในหน้าที่รู้ระเบียบปฏิบัติแบบธรรมเนียมทหารค่านิยมหลัก มีวินัยรับผิดชอบงาน	๒.๑ รอบรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานธรรมเนียมทหารและมีวินัยรับผิดชอบงาน	๓.๑ รอบรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานธรรมเนียมทหารเป็นอย่างดี มีวินัยดีรับผิดชอบงานดีมีการเตรียมงานก่อนปฏิบัติจริง	๔.๑ รอบรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับงาน/ทอ. รู้ธรรมเนียมทหารเป็นอย่างดี มีวินัยดี มีความรับผิดชอบสูงวางแผนงานที่ดี	๕.๑ รอบรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับงาน/ทอ. รู้ธรรมเนียมทหารเป็นอย่างดี และมีวินัยดีเยี่ยมความรับผิดชอบสูงวางแผนระยะสั้นและระยะยาวล่วงหน้า
๒. สุขภาพแข็งแรงพร้อมในการปฏิบัติงาน	๑.๒ สภาพร่างกายพร้อมปฏิบัติงาน	๒.๒ สภาพร่างกายพร้อมปฏิบัติงาน	๓.๒ สุขภาพแข็งแรงกระตือรือร้น	๔.๒ สุขภาพแข็งแรงกระตือรือร้นดี	๕.๒ สุขภาพแข็งแรงกระตือรือร้นดีจิตใจแจ่มใสพร้อมรับการปฏิบัติงาน
๓. พร้อมในการพัฒนาตนเอง	๑.๓ พร้อมเรียนรู้งาน	๒.๓ ใฝ่เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีได้	๓.๓ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองรู้วิทยาการสมัยใหม่ใช้ IT ได้ดี	๔.๓ เรียนรู้พัฒนาตนเองได้ดีรู้วิทยาการสมัยใหม่ประยุกต์ใช้ IT ได้ดี	๕.๓ เรียนรู้พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องรู้วิทยาการสมัยใหม่ประยุกต์ใช้ IT ได้ดีมาก
๔. พร้อมปรับตัวตามสถานการณ์		๒.๔ ปรับตัวรับกับงานได้	๓.๔ ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้	๔.๔ ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสม	๕.๔ ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์
๕. มีสัจจะวาจาและรักเกียรติภูมิทหาร		๒.๕ รักษาคำพูด	๓.๕ มีสัจจะรักษาคำพูด	๔.๕ มีสัจจะรักษาคำพูดรักเกียรติภูมิทหาร	๕.๕ รักษาสัตย์ยิ่งชีพเทิดทูนสถาบัน ดำรงเกียรติภูมิทหาร

					และกองทัพ
--	--	--	--	--	-----------

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๑.๒ ทำงานเป็นหนึ่งเดียว T: Teamwork and Unity

ตารางที่ ๓-๔ทำงานเป็นหนึ่งเดียว T: Teamwork and Unity

ทำงานเป็น หนึ่งเดียว	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. กำหนด เป้าหมายใน การทำงาน ร่วมกัน	๑.๑ ทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้	๒.๑ รู้เป้าหมาย งานทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้	๓.๑ รู้เป้าหมาย งาน ทำงานเป็นทีม ร่วมกับผู้อื่นได้ดี	๔.๑ รู้เป้าหมาย งานที่เชื่อมโยงกับ หน่วยงานและ ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	๕.๑ รู้เป้าหมาย งานที่เชื่อมโยง และตอบสนอง กับหน่วย/ทอ. และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นทั้ง ภายในและ ภายนอก ทอ.ได้ เป็นอย่างดี
๒. แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ ทำงานเป็นทีม	๑.๒ มีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนหรือ แสดงความเห็น	๒.๒ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ระหว่างกัน	๓.๒ ร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในทีมงาน โดยมี การจัดทำ ฐานข้อมูลที่ดี	๔.๒ ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ใน ลักษณะ เครือข่าย โดย จัดทำฐานข้อมูล อย่างเป็นระบบ	๕.๒ ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในลักษณะ เครือข่าย ข้ามสายงาน โดย จัดทำฐานข้อมูล อย่างเป็นระบบ ให้เอื้อต่อการ ทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ
๓. ใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงาน	๑.๓ ใช้ เทคโนโลยีช่วยใน	๒.๓ ใช้ เทคโนโลยีใน	๓.๓ ใช้ เทคโนโลยีใน	๔.๓ ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีใน	๕.๓ พัฒนา ระบบงานโดยใช้

	การปฏิบัติงานได้	การปฏิบัติงาน ได้	การปฏิบัติงาน ได้ดี	การพัฒนางาน ได้อย่าง เหมาะสม	เทคโนโลยีได้อย่าง มีคุณภาพจนเกิด ประสิทธิผล
--	------------------	----------------------	------------------------	------------------------------------	---

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๑.๓ มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย A : Achievement of Goals

ตารางที่ ๓-๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย A : Achievement of Goals

มุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมาย	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. รับผิดชอบ เสียสละทุ่มเท โดยยึดมั่น คุณธรรมในการ ปฏิบัติงาน	๑.๑ รับผิดชอบ ในการทำงาน มีความเสียสละ	๒.๑ รับผิดชอบ งาน มีความ เสียสละทุ่มเท ในงานที่ตน รับผิดชอบ	๓.๑ รับผิดชอบ งาน มีความ เสียสละทุ่มเท และยึดถือ ระเบียบ ปฏิบัติ มาตรฐาน เป็นที่ตั้ง ไม่คดโกง	๔.๑ มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่องาน เสียสละทุ่มเท เป็นอย่างมาก และยึดมั่นใน หลักคุณธรรม ในการทำงาน	๕.๑ มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่องาน อย่างมุ่งมั่น เสียสละทุ่มเท เป็นอย่างสูง และยึดหลัก คุณธรรมนำสู่ การปฏิบัติ อย่างจริงจัง
๒. ติดตาม สัมฤทธิ์ผล ของงาน ตามเป้าหมาย	๑.๒ มีการตาม งานเมื่อได้รับการ สั่งการให้ปฏิบัติ	๒.๒ มีการ ติดตามงานด้วย ตนเอง	๓.๒ มีกระบวนการ ติดตาม เพื่อให้งาน สัมฤทธิ์ผลโดย ไม่ต้องรอสั่งการ จากผู้บังคับบัญชา	๔.๒ มีกระบวนการ การติดตามงาน อย่างเป็นระบบ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ ผลโดยไม่ต้องรอ สั่งการจาก ผู้บังคับบัญชา	๕.๒ มีแผนและ กระบวนการ ติดตามงานที่ ชัดเจนอย่างเป็น ระบบเพื่อให้งาน สัมฤทธิ์ผลโดย ไม่ต้องรอสั่งการ

					จาก ผู้บังคับบัญชา
--	--	--	--	--	-----------------------

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๑.๔ สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม F : Forward Innovation

ตารางที่ ๓-๖ สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม F : Forward Innovation

สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. คิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา งาน	๑.๑ แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน	๒.๑ แสดงให้เห็นการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในทิศทางที่ดีขึ้น	๓.๑ มีความคิดที่เป็นประโยชน์ในการทำงานและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด	๔.๑ มีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	๕.๑ มีการวิเคราะห์ฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบก่อนแสดงความความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
๒. ปรับเปลี่ยนการทำงานนำไปสู่การ			๓.๒ ปรับกระบวนการหรือวิธีปฏิบัติที่ส่งผล	๔.๒ ปฏิบัติงานในแนวทางใหม่หรือสร้าง	๕.๒ สร้างนวัตกรรมที่เอื้อให้การทำงาน

สร้างนวัตกรรม ที่เห็นผลเป็น รูปธรรม			ให้งานดีขึ้น	เครื่องมือช่วย ในการทำงาน จนเกิดผลสำเร็จ อย่างชัดเจน	สัมฤทธิ์ผลอย่าง เป็นรูปธรรมและ มีการวิเคราะห์ แนวโน้มการ พัฒนาด้วยการ เปรียบเทียบจาก ต้นแบบปฏิบัติที่ดี
---	--	--	--------------	---	---

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency)

ตารางที่ ๓-๗สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency)

ชื่อสมรรถนะ	คำอธิบายสมรรถนะ	ประเด็นพิจารณา
ทักษะการวิเคราะห์ และติดตามงาน (Analytical & Follow-up Skill)	สามารถพิจารณาส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กันโดยเน้น ความสามารถในการจำแนกแยกแยะ (Discrimination) การ สร้างความคิดรวบยอด (Concepts) การสร้างกฎ (Rules) และ การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง (Procedures of Higher Other Rules) ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย และการติดตาม แผนการดำเนินการ การเก็บรวบรวมข้อมูล และรายงานผลให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	- ทักษะการวิเคราะห์ (Analytical Skill) - ติดตามงาน (Follow- up)

ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication Skill)	สามารถส่งและรับฟังข้อมูลหรือถ่ายทอดข้อมูลสองทางระหว่างผู้สื่อและผู้รับสื่อในลักษณะที่ใช้ภาษาพูด (Verbal Communication) ไม่ใช่ภาษาพูด (NonVerbal Communication) และการนำเสนอ (Presentation) รวมทั้งการรับฟังผลสะท้อนกลับ (feedback) ของการรับฟังข้อมูล	- สื่อสารภาษาพูด (Verbal C) - สื่อสารภาษากาย (Non Verbal Communication) - การนำเสนอ (Presentation)
มีความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ (Accuracy & Attention to Details)	สามารถจัดทำเอกสารข้อมูลในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง โดยมีการตรวจสอบรายละเอียดของงานอย่างถี่ถ้วน ทั้งในรูปแบบหรือแบบฟอร์ม ตัวสะกด การใช้ภาษา ก่อนที่จะส่งมอบงานให้กับผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียนรู้จากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น นำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งหาแนวทางการป้องกันปัญหาในเชิงรุก	- มีความถูกต้องของข้อมูลเอกสาร - เรียนรู้จากข้อผิดพลาดนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง
มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Cooperation Skill)	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน พร้อมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จของงานร่วมกัน	- ทำงานร่วมกับผู้อื่น

ตารางที่ ๓-๗ สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency)(ต่อ)

ชื่อสมรรถนะ	คำอธิบายสมรรถนะ	ประเด็นพิจารณา
มีทักษะในการปฏิบัติงาน (Operational Skill)	ฝึกฝนการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอ จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวตามมาตรฐานของกระบวนการทำงาน ที่ถูกต้องพร้อมรับผิดชอบผลการดำเนินงาน รวมทั้งหาหนทางปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานให้เกิดผลสำเร็จที่ดีขึ้นกว่าเดิม	- ฝึกฝนการปฏิบัติงาน - ปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงาน

ทักษะการใช้ภาษา (Language Skill)	สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษและหรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้อย่างถูกต้อง ตามหลักภาษาและไวยากรณ์ตามหลักสากล โดยสามารถสื่อสารความเข้าใจได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบและเหมาะสมตามสถานการณ์	-สามารถในการใช้ภาษาไทย -สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ภาวะผู้นำ (Leadership)	มีความเป็นผู้นำทางความคิด กล้าเสนอความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ กล้าเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวได้เหมาะสมตามสถานการณ์ เป็นผู้นำทางการปฏิบัติที่สามารถชักจูงหรือโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามในสิ่งที่ถูกต้องเชิงสร้างสรรค์ พร้อมรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำ และมีความเป็นผู้นำในตนเอง มีความรับผิดชอบงาน พร้อมรับผิดชอบและรับชอบผลการกระทำของตนเอง	-การนำตนเอง -การนำผู้อื่น

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๑ ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน Analytical and Follow-up Skill

ตารางที่ ๓-๘ ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน (Analytical and Follow-up Skill)

ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. ทักษะการวิเคราะห์ (Analytical Skill)	๑.๑ จัดกลุ่มงานที่ทำได้	๒.๑ จำแนกกลุ่มงานโดยมีแนวทางในการกำหนดการแยกกลุ่ม	๓.๑ จำแนกกลุ่มงานได้อย่างมีหลักเกณฑ์และระบุคุณสมบัติได้ชัดเจน	๔.๑ มีความคิดรวบยอดในการพิจารณาจำแนกกลุ่มตามหลักการและกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน	๕.๑ มีความคิดรวบยอดในการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตามหลักการสากลและกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถเชื่อมโยงกับเป้าหมายได้
๒. ติดตามงาน (Follow-Up)	๑.๒ ตามงานได้โดยมีการสั่งการ	๒.๒ มีการติดตามงานตามสั่งการโดยหาแนวทางติดตามของตนเอง	๓.๒ มีวัตถุประสงค์แผนการติดตามที่ชัดเจน	๔.๒ เข้าใจวัตถุประสงค์และมีแผนติดตามและดำเนินการตามแผนพร้อมรายงานผล	๕.๒ เข้าใจขอบเขตวัตถุประสงค์และมีแผนติดตามและดำเนินการตามขั้นตอนในแผนด้วยการใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมพร้อมสรุปรายงานและวิเคราะห์ผล

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๒ ทักษะการติดต่อสื่อสาร Communication Skill

ตารางที่ ๓-๙ ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication Skill)

ทักษะการติดต่อสื่อสาร	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. สื่อสารภาษาพูด Verbal Communication	๑.๑ สื่อสารข้อมูลได้	๒.๑ สื่อสารข้อมูลให้ผู้รับฟังเข้าใจได้	๓.๑ สื่อสารและรับสารจากผู้อื่นได้	๔.๑ สื่อสารและรับสารจากผู้อื่นได้สามารถประมวลผลเพื่อสะท้อนกลับได้อย่างเหมาะสม	๕.๑ สื่อสารและรับสารจากผู้อื่นได้วิเคราะห์ผลเพื่อสะท้อนกลับได้อย่างเหมาะสมในหลายรูปแบบ
๒. สื่อสารภาษากาย Non Verbal Communication	๑.๒ แปลความหมายภาษากายกลุ่มคนคุ้นเคยพอได้	๒.๒ แปลความหมายภาษากายในกลุ่มคนคุ้นเคยได้	๓.๒ แปลความหมายภาษากายของผู้อื่นได้	๔.๒ สามารถสื่อภาษากายของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมและแปลความหมายภาษากายผู้อื่นได้ตรงความต้องการ	๕.๒ สามารถสื่อภาษากายของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมและแปลความหมายภาษากายผู้อื่นได้ตรงความต้องการในทุกสถานการณ์
๓. การนำเสนอ Presentation	๑.๓ นำเสนอแบบไม่เป็นทางการได้	๒.๓ ร่วมนำเสนออย่างเป็นทางการในหน่วยที่ปฏิบัติงานได้	๓.๓ นำเสนองานอย่างเป็นทางการในเวทีระดับกรมได้	๔.๓ วิเคราะห์และเตรียมข้อมูลประกอบการนำเสนอและสามารถนำเสนออย่างเป็นทางการในเวทีระดับกรม/ทอ.ได้	๕.๓ วิเคราะห์และเตรียมข้อมูลเชิงลึกอย่างครอบคลุมเพื่อประกอบการนำเสนอและสามารถนำเสนออย่างเป็นทางการได้ใน

					หลายรูปแบบทั้ง ในเวทีระดับ กรม/ ทอ./นอก ทอ.ได้
--	--	--	--	--	---

ที่มา : โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ. กองทัพอากาศ, ๒๕๖๒

๒.๓ มีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ Accuracy and Attention to Details

ตารางที่ ๓-๑๐ มีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ (Accuracy and Attention to Details)

มีความถูกต้อง และละเอียด รอบคอบ	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. มีความถูกต้อง ของข้อมูล เอกสาร	๑.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารโดยไม่ได้ ตรวจสอบจึงพบ ข้อผิดพลาด	๒.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารโดยมี การตรวจทาน แต่ยังพบ ข้อผิดพลาดอยู่ บ้าง	๓.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารได้ดี มีการตรวจสอบ จนไม่พบ ข้อผิดพลาด	๔.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารด้วย ความรอบคอบ และตรวจสอบ ความถูกต้อง สม่ำเสมอ	๕.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารด้วยความ ละเอียดรอบคอบ และมีวิธีการ ตรวจสอบในแบบ ของตน รวมทั้ง การจัดทำ เอกสารรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ไฟล์
๒. เรียนรู้ ข้อผิดพลาด นำไปสู่แนวทาง ปฏิบัติที่ถูกต้อง	๑.๒ รับรู้ ข้อผิดพลาด แต่ไม่ได้ปรับปรุง แก้ไข	๒.๒ มีการเรียนรู้ ข้อผิดพลาดและ นำไปปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น	๓.๒ มีการเรียนรู้ ข้อผิดพลาดและ ปรับแก้ไขได้ อย่างเหมาะสม จนลดปัญหา ได้อย่างชัดเจน	๔.๒ มีการเรียนรู้ และพัฒนาตน ให้ไม่เกิด ข้อผิดพลาดด้วย วิธีที่เหมาะสม กับตนเอง	๕.๒ มีการเรียนรู้ และพัฒนาตน อย่างต่อเนื่องใน การไม่ให้เกิด ข้อผิดพลาดและ สามารถแนะนำ ผู้อื่นหรือ เป็นต้นแบบได้

--	--	--	--	--	--

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๔ มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น Cooperation Skill

ตารางที่ ๓-๑๑ มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น(Cooperation Skill)

มีส่วนร่วมใน การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
ทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	๑. ทำงานกับ คนอื่นได้	๒. ทำงานกับ คนอื่นได้ในทุก สถานการณ์	๓. ทำงานกับ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ในทุก สถานการณ์ แม้ไม่เสนอ ความคิดเห็น แต่พร้อมรับฟัง และเป็นผู้ปฏิบัติ	๔. ทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดี ในทุก สถานการณ์ มีส่วนร่วมเสนอ ความคิดเห็น และรับฟัง พร้อมปฏิบัติ ตามมติร่วม	๕. ทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดีในทุก สถานการณ์ มีส่วนร่วมเสนอ ความคิด เชิงสร้างสรรค์ และรับฟัง พร้อมให้ความ ร่วมมืออย่างเต็ม กำลังในการ ปฏิบัติตามมติร่วม

--	--	--	--	--	--

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๕ ทักษะในการปฏิบัติงาน Operational Skill

ตารางที่ ๓-๑๒ ทักษะในการปฏิบัติงาน (Operational Skill)

ทักษะในการปฏิบัติงาน	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. ฝึกฝน การปฏิบัติงาน	๑.๑ ปฏิบัติได้ แต่ขาดทักษะ ความชำนาญ	๒.๑ ปฏิบัติได้ มีทักษะบ้าง แต่ยังไม่ชำนาญ ในการปฏิบัติ	๓.๑ ปฏิบัติได้ ตามมาตรฐาน มีทักษะ	๔.๑ ปฏิบัติได้ ตามมาตรฐาน มีทักษะอย่าง ชำนาญ	๕.๑ ปฏิบัติได้ ตามมาตรฐาน มีทักษะที่ชำนาญ สามารถเทียบ มาตรฐานระดับ สากล
๒. ปรับปรุง	๑.๒ รู้ว่าต้อง	๒.๒ มีแนวคิด	๓.๒ มีแนวคิด	๔.๒ เสนอแนวคิด	๕.๒ เสนอแนวคิด

พัฒนา กระบวนการ ทำงาน	แก้ไข กระบวนการ แต่ไม่รู้ว่าจะต้องทำ อย่างไร ไม่รู้วิธีการ	ในการแก้ไข แต่ไม่รู้ว่า ดำเนินการ อย่างไรให้ เกิดผล	และเสนอ แนวคิดในการ ปรับปรุงแก้ไขได้ เหมาะสม	การปรับปรุง แก้ไขและมี วิธีการนำเสนอ ปฏิบัติจนเกิดผล	การปรับปรุง พัฒนางานและ นำเสนอการปฏิบัติ อย่างมีขั้นตอน จนเกิดผลที่ ชัดเจน
-----------------------------	--	---	---	---	---

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๖ ทักษะการใช้ภาษา Language Skill

ตารางที่ ๓-๑๓ ทักษะการใช้ภาษา Language Skill

ทักษะการใช้ ภาษา	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. ความสามารถ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ	๑.๑ มีความรู้ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ	๒.๑ มีความรู้ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ	๓.๑ มีความรู้ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ	๔.๑ มีความรู้ใน การใช้ ภาษาอังกฤษขั้น	๕.๑ มีความรู้ใน การใช้ ภาษาอังกฤษขั้น

	ขั้นพื้นฐาน สื่อสารได้บ้าง	ขั้นพื้นฐานตาม เกณฑ์ระดับชั้นยศ สื่อสารได้	ขั้นพื้นฐานตาม เกณฑ์ระดับชั้นยศ สื่อสารได้ดี	พื้นฐานได้ดี เกินเกณฑ์ ระดับชั้นยศ สื่อสารได้ดีมาก ทั้งพูดและเขียน	ก้าวหน้า (Advance) ได้ดี เกินเกณฑ์ ระดับชั้นยศ สื่อสารได้ดีมาก ทั้งพูดและเขียน
๒. ความสามารถ ในการใช้ภาษาไทย	๑.๒ มีความรู้ ในการใช้ ภาษาไทยได้ดี สื่อสารได้ดี	๒.๒ มีความ สามารถในการใช้ ภาษาไทยได้ดีทั้ง การพูดและเขียน สื่อสารได้ดี	๓.๒ มีความ สามารถในการใช้ ภาษาไทยได้ดีทั้ง การพูดและเขียน สื่อสารได้ดีมาก	๔.๒ มีความ สามารถในการ ใช้ภาษาไทยทั้ง พูดและเขียน ได้ดีเยี่ยม	๕.๒ มีความ สามารถในการ ใช้ภาษาไทย ทั้งพูดและเขียน ได้ดีเยี่ยม

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

๒.๗ ภาวะผู้นำ Leadership

ตารางที่ ๓-๑๔ ภาวะผู้นำ (Leadership)

ภาวะผู้นำ	เริ่มต้น ๑	เรียนรู้ ๒	ปฏิบัติ ๓	ชำนาญ ๔	เชี่ยวชาญ ๕
๑. การนำตนเอง	๑.๑ นำตนเอง ในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานที่ดีได้	๒.๑ นำตนเอง ในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานได้ เป็นอย่างดี	๓.๑ นำตนเอง ในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานได้ เป็นอย่างดียิ่ง มีความกล้าคิด กล้าทำอยู่ใน กรอบที่เหมาะสม	๔.๑ นำตนเอง ในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานได้ เป็นอย่างดียิ่ง มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความกล้าคิดกล้า ทำ ทันสถานการณ์ และเป็น ประโยชน์ ต่องาน/หน่วย	๕.๑ นำตนเองใน การปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน ได้เป็นอย่างดียิ่ง มีลักษณะเป็น ผู้นำมีความกล้า คิด กล้าทำ กล้า เผชิญกับ การเปลี่ยนแปลง และทันต่อ สถานการณ์ ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่องาน/ หน่วย/ทอ.
๒. การนำผู้อื่น	๑.๒ นำผู้อื่น ยังไม่ได้ พร้อมเป็น ผู้ตามมากกว่า	๒.๒ มีความเป็น ผู้นำทาง ความคิดใน บุคคลคุ้นเคยได้	๓.๒ สามารถนำ ผู้อื่นในการ ปฏิบัติที่ เหมาะสมโดยไม่ ต้องรอสั่งการ	๔.๒ สามารถ โน้มน้าวและนำ ผู้อื่นให้ปฏิบัติ ตามในสิ่งที่ ถูกต้องได้ ด้วยเทคนิค ของตนเอง	๕.๒ สามารถโน้มน้าว ชักจูงและนำ ผู้อื่น ในกลุ่มใหญ่ให้ ปฏิบัติตาม ในสิ่งที่ถูกต้องได้ ด้วยเทคนิคและ วิธีการสร้างสรรค์ ของตนเองได้ อย่างเหมาะสม

ที่มา : กองทัพอากาศ,โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ., ๒๕๖๒

เกณฑ์ความคาดหวังของสมรรถนะกำลังพลกองทัพอากาศ

ระดับสมรรถนะ (Competency's Proficiency Scale) เป็นการบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังขององค์กรหรือต้องการให้กำลังพลปฏิบัติได้ โดยกำหนดค่าเกณฑ์ระดับสมรรถนะ

ระดับสมรรถนะ เป็นการกำหนดระดับทักษะ ความรู้ ความสามารถเชิงพฤติกรรมตามสมรรถนะที่บุคคลนั้นแสดงออกให้เห็นถึงความสามารถที่เป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในแต่ละบุคคลหรือเป็นการปฏิบัติได้ในแต่ละระดับขั้นของสมรรถนะหนึ่งๆ แบ่งเป็น ๕ ระดับ ตั้งแต่ระดับที่ ๑ ซึ่งปฏิบัติได้น้อยที่สุดจนถึงระดับที่ ๕ ปฏิบัติได้สูงสุดหรือมากที่สุด ซึ่งระดับสมรรถนะของกองทัพอากาศนี้ได้ประยุกต์จากแนวคิดของ Bloom, ๑๙๗๖(เน้นการเรียนรู้ ๕ ระดับ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge),ความเข้าใจ (Understand),การนำความรู้ไปประยุกต์(Apply),การวิเคราะห์ (Analysis) และการสังเคราะห์(Synthesis)และ หลักการของ ก.พ.ร. (ADLI ; Approachมีแบบแผน Deploy การนำไปใช้ อย่างทั่วถึง Learning เกิดการเรียนรู้ Integration บูรณาการเชื่อมโยงและLeTCLi ; Level ผลงานเทียบกับเป้าหมาย Trend แนวโน้มผลงานComparison เปรียบเทียบกับผลงานอื่นLinkage เชื่อมโยงกับตัวชี้วัด) ดังนี้

เกณฑ์ระดับที่ ๑ เริ่มต้น (Novice) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติได้ตามปกติทั่วไปในขั้นพื้นฐานโดยเป็นงานปกติที่ต้องปฏิบัติ มีความเข้าใจในบริบทพื้นฐานของงาน ไม่มีประสบการณ์หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนั้นน้อย แต่สามารถปฏิบัติได้ตามกฎระเบียบโดยไม่อาศัยการตัดสินใจหรือเลือกปฏิบัติไม่สนใจรับรู้สถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่องานของตน บางครั้งอาจจำเป็นต้องมีผู้ให้คำแนะนำหรือผู้สอน เปรียบได้กับการมีความรู้ในงานและสามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ

เกณฑ์ระดับที่ ๒ เรียนรู้ (Advance Beginner) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติได้ในระดับที่สูงกว่าระดับเริ่มต้น คือ มีความเข้าใจในบริบทพื้นฐานของงานและหน่วยงาน มีประสบการณ์มากขึ้น สามารถปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงจนเกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นมีการรับรู้สถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่องานของตนบ้าง เปรียบได้กับการมีความเข้าใจในงานภายใต้การมีความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมมากขึ้นจากการเกิดการเรียนรู้

เกณฑ์ระดับที่ ๓ ปฏิบัติ (Competent)หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติได้ในระดับที่สูงกว่าระดับการเรียนรู้ คือ ความเข้าใจในบริบทพื้นฐานของงาน หน่วยงานและกองทัพ มีประสบการณ์ที่มีความหลากหลายและจำนวนครั้งมากขึ้น มีการเรียนรู้ข้อผิดพลาดจนสามารถปรับปรุงการปฏิบัติหรือกระบวนการปฏิบัติตามมาตรฐานจากการประสบการณ์ที่ผ่านมา ซึ่งมีการนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติภายใต้การคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มีการรับรู้สถานการณ์

ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่องานของตนเป็นอย่างดีเปรียบได้กับความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ภายใต้การมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี

เกณฑ์ระดับที่ ๔ ชำนาญ (Proficient) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติได้ในระดับที่สูงกว่าระดับปฏิบัติ คือ ความเข้าใจในบริบทพื้นฐานของงาน หน่วยงาน กองทัพและภายนอกมีประสบการณ์มากพอจนเกิดการสังสมประสบการณ์ที่นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากได้ตามสถานการณ์ภายใต้การคิดวิเคราะห์ฐานข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกัน สามารถถ่ายทอดหรือแสดงบทบาทของผู้สอนได้ มีการรับรู้สถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่องานและกองทัพเปรียบได้กับความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงงานกับเป้าหมายระดับหน่วยงานและกองทัพได้

เกณฑ์ระดับที่ ๕ เชี่ยวชาญ (Expert) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติได้ในระดับที่สูงกว่าระดับชำนาญ คือ ความเข้าใจในบริบทพื้นฐานของงาน หน่วยงาน กองทัพและภายนอกเป็นอย่างดี มีการสังสมประสบการณ์เชิงลึกมีความชำนาญในการปฏิบัติงานที่นำไปสู่การสร้างสรรค์และการพัฒนาการทำงานอย่างเป็นระบบได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ภายใต้การคิดวิเคราะห์จนสามารถสังเคราะห์งานหรือระบบงานใหม่ได้ สามารถแสดงบทบาทของผู้สอนผู้ให้คำแนะนำกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานได้ด้วยภาพลักษณ์ของความน่าเชื่อถือมีการรับรู้สถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่องาน กองทัพและประเทศชาติเป็นอย่างดีเปรียบได้กับความสามารถในการสังเคราะห์เชื่อมโยงงานกับเป้าหมายระดับหน่วยงานและกองทัพได้อย่างชัดเจนหรือสามารถเป็นต้นแบบ (Role Model) ปฏิบัติได้

ดังนั้น เกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละสมรรถนะและในแต่ละชั้นยศ เป็นเกณฑ์ที่บ่งบอกความคาดหวังของ ทอ.ว่ากำลังพลบุคคลนั้นควรจะมีพฤติกรรมการปฏิบัติหรือสมรรถนะตามที่กำหนดในรายละเอียดสมรรถนะแต่ละประการ

ทั้งนี้ เกณฑ์ประเมินจะพิจารณาความสามารถทางพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้ในระดับ ๑-๕ พฤติกรรมที่ปฏิบัติได้น้อยไปจนถึงปฏิบัติได้มากที่สุด ในสมรรถนะนั้น คือ ตั้งแต่ ๑ ระดับเริ่มต้น ๒ ระดับเรียนรู้ ๓ ระดับปฏิบัติ ๔ ระดับชำนาญ และ ๕ ระดับเชี่ยวชาญ

คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร

คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร เป็นคุณลักษณะประจำตัวบุคคล ที่ทำให้ได้รับความเชื่อถือ ฝัก ความมั่นใจ ความเคารพนับถือ และความร่วมมืออย่างจงรักภักดีจากผู้ใต้บังคับบัญชาของตน ซึ่งสามารถทำการฝึกหรือสร้างให้เกิดกับตนเองได้ มี ๑๔ ประการ ได้แก่

๑. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม
๒. ความเป็นผู้เชื่อถือได้ เชื่อมั่นว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
๓. ความกระตือรือร้น ความสนใจอย่างจริงจัง เต็มใจ

๔. ความริเริ่ม พิจารณาว่ามีอะไร ควรกระทำ จะเริ่มปฏิบัติอย่างไร
๕. ความซื่อสัตย์ อุปนิสัยที่ถูกที่ควร ความประพฤติอันถูกต้องไว้วางใจได้
๖. ความรู้ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารเรื่องราว ข้อเท็จจริง
๗. ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์มั่นคงต่อประเทศชาติ
๘. ความกล้าหาญ ทั้งทางกายและทางจิตใจ
๙. ความเด็ดขาด การตกลงใจอย่างทันที่ที่ มั่นคง
๑๐. ความอดทน ความเข้มแข็งที่จะยืนหยัดกับความเจ็บปวด ความเหนื่อยยาก
๑๑. วิจารณ์ญาณ ดุลยพินิจ การตกลงใจอันถูกต้อง
๑๒. ความยุติธรรม ความไม่ลำเอียง มีอคติ
๑๓. ความรู้จักกาลเทศะ ความแนบเนียน ทำงานร่วมกับคนอื่นโดยไม่เกิดความขัดแย้ง
๑๔. ความไม่เห็นแก่ตัว ไม่หาความก้าวหน้า ความสะดวกสบายให้แก่ตน โดยทำให้ผู้อื่น

เดือดร้อน

คู่มือการปกครองบังคับบัญชาและฝึกรบความเป็นผู้นำนักเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ.๒๕๕๖^๑ ได้กำหนดไว้ว่า คุณลักษณะใน ๗ ประการแรก เป็นคุณลักษณะที่ต้องอยู่ในตัวผู้นำทางทหาร ตลอดเวลาและต้องแสดงออกในทุกโอกาส ส่วนอื่นนอกนั้นสามารถแสดงออกได้ในโอกาสอันควร

ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน

จากผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ซึ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชตรียาธิราช ในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา (รอบการประเมิน ปี ๖๐ ๖๑ และ ๖๒) เทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศตามที่กำหนด ๑๑ ด้าน แสดงได้ดังนี้

๑. ความพร้อมปฏิบัติภารกิจ พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๒๔ คะแนนผลการประเมินสูงกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๔ คะแนน

๒. การทำงานเป็นหนึ่งเดียว พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๖ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๔ คะแนน

^๑กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์. คู่มือการปกครองบังคับบัญชาและฝึกรบความเป็นผู้นำนักเรียนนายเรืออากาศ. (กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนนายเรืออากาศ,๒๕๕๖). หน้า ๘๐-๘๑.

๓. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศมีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๓ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๔ คะแนน

๔. การสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๔๘ คะแนน ผลการประเมินสูงกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๓ คะแนน

๕. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๔๕ คะแนน ผลการประเมินสูงกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๓ คะแนน

๖. ทักษะการติดต่อสื่อสาร พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๕ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๔ คะแนน

๗. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๕ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๕ คะแนน

๘. การมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๖ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๕ คะแนน

๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๐ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๔ คะแนน

๑๐. ทักษะการใช้ภาษา พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๐ คะแนน ผลการประเมินสูงกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๓ คะแนน

๑๑. ภาวะผู้นำ พบว่า กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๐ คะแนน ผลการประเมินสูงกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนดไว้ที่ ๓ คะแนน(ตารางที่ ๓-๑๕)

ตารางที่ ๓-๑๕เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในรอบแรกที่บรรจุเข้ารับราชการ

ระหว่างนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศกับค่าคาดหวังของกองทัพอากาศที่กำหนด

สมรรถนะที่พึงประสงค์	ค่าคาดหวัง ของกองทัพ	พ.ศ.๒๕๖๐ (n=๖๒)	พ.ศ.๒๕๖๑ (n=๖๕)	พ.ศ.๒๕๖๒ (n=๓๕)	พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๒ (n=๑๖๒)
๑. พร้อมปฏิบัติการกิจ	๔	๔.๘๕	๓.๗๑	๔.๑๔	๔.๒๔
๒. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว	๔	๓.๙๕	๓.๒๕	๓.๔๖	๓.๕๖
๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมาย	๔	๓.๙๗	๓.๑๘	๓.๔๐	๓.๕๓
๔. สร้างความท้าทายด้วย นวัตกรรม	๓	๓.๖๕	๓.๑๗	๓.๗๔	๓.๔๘
๕. ทักษะการวิเคราะห์ และติดตามงาน	๓	๓.๗๖	๓.๑๗	๓.๔๓	๓.๔๕
๖. ทักษะการติดต่อสื่อสาร	๔	๓.๙๗	๓.๒๐	๓.๔๖	๓.๕๕

ตารางที่ ๓-๑๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในรอบแรกที่บรรจุเข้ารับราชการ ระหว่างนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศกับค่าคาดหวังของกองทัพตามที่กำหนด(ต่อ)

สมรรถนะที่พึงประสงค์	ค่าคาดหวัง ของกองทัพ	พ.ศ.๒๕๖๐ (n=๖๒)	พ.ศ.๒๕๖๑ (n=๖๕)	พ.ศ.๒๕๖๒ (n=๓๕)	พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๒ (n=๑๖๒)
๗. ความถูกต้องและความ ละเอียดรอบคอบ	๕	๔.๗๔	๓.๒๐	๓.๔๖	๓.๘๕
๘. มีส่วนร่วมในการ	๕	๔.๐๕	๓.๑๕	๓.๔๖	๓.๕๖

ทำงานร่วมกับผู้อื่น					
๙. ทักษะในการปฏิบัติงาน	๔	๓.๙๐	๓.๑๕	๓.๔๓	๓.๕๐
๑๐. ทักษะการใช้ภาษา	๓	๔.๘๕	๓.๒๒	๓.๔๖	๓.๙๐
๑๑. ภาวะผู้นำ	๓	๓.๘๙	๓.๑๗	๓.๔๓	๓.๕๐

ที่มา : กรมกำลังพลทหารอากาศ, ๒๕๖๒

สรุปผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์เทียบกับคาดหวังของกองทัพอากาศพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่ควรได้รับการพัฒนาเป็น การเร่งด่วน เมื่อศึกษาที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๕ มี ๖ ประเด็น ที่มีคะแนนผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์เฉลี่ยต่ำกว่าความคาดหวังของ กองทัพอากาศ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การทำงานเป็นหนึ่งเดียว

ประเด็นที่ ๒ ความมุ่งมั่นสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

ประเด็นที่ ๓ ทักษะการติดต่อสื่อสาร

ประเด็นที่ ๔ ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ

ประเด็นที่ ๕ มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ประเด็นที่ ๖ ทักษะในการปฏิบัติงาน เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าความคาดหวังของ กองทัพอากาศ (ตารางที่ ๓-๑๕)

ในส่วนของคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร เป็นคุณลักษณะประจำตัวบุคคล ที่ทำให้ ได้รับความเชื่อฟัง ความมั่นใจ ความเคารพนับถือ และความร่วมมืออย่างจงรักภักดีจากผู้ใต้บังคับบัญชา ของตน ที่ขาดไม่ได้ ๗ ประการ ได้แก่ ๑. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม ๒. ความเป็นผู้เชื่อถือได้ เชื่อมั่นว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ๓. ความกระตือรือร้น ความสนใจอย่าง จริงจัง เต็มใจ ๔. ความริเริ่ม พิจารณามีอะไร ควรกระทำ จะเริ่มปฏิบัติอย่างไร ๕. ความซื่อสัตย์อุปนิสัยที่ ถูกที่ควร ความประพฤติอันถูกต้องไว้วางใจได้ ๖. ความรู้ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารเรื่องราว ข้อเท็จจริง และ ๗. ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์มั่นคงต่อประเทศชาติ พบว่าคุณลักษณะข้อ ๒ มีอยู่ใน

สมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะข้อ ๓ มีอยู่ในสมรรถนะด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ คุณลักษณะข้อ ๔ มีอยู่ในสมรรถนะด้านการสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรมและทักษะการวิเคราะห์ และติดตามงาน คุณลักษณะข้อ ๕ มีอยู่ในสมรรถนะด้านมุ่งสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย คุณลักษณะข้อ ๖ มีอยู่ในสมรรถนะด้านทักษะการวิเคราะห์และติดตามงานและทักษะการติดต่อสื่อสาร และคุณลักษณะข้อ ๗ มีอยู่ในสมรรถนะด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ

ดังนั้นคุณลักษณะผู้นำทางทหารข้อ ๑ ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม เป็นเพียงประเด็นเดียวที่ยังไม่มีในสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศในปัจจุบัน แต่เป็นคุณลักษณะที่นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศจำเป็นต้องมี เนื่องจากคุณลักษณะผู้นำทางทหารเป็นตัวที่แฝงอยู่ในทหารสัญญาบัตรหลักทุกคน และพร้อมที่จะแสดงออกเมื่อบุคคลนั้นได้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในด้านภาวะผู้นำ (ตารางที่ ๓-๑๖)

ตารางที่ ๓-๑๖เปรียบเทียบลักษณะผู้นำทางทหารที่ขาดไม่ได้และสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศ

ลักษณะผู้นำทางทหารที่ขาดไม่ได้	สมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศ
๑. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม	-
๒. ความเป็นผู้เชื่อถือได้ เชื่อมมั่นว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	ทักษะในการปฏิบัติงาน
๓. ความกระตือรือร้น ความสนใจอย่างจริงจัง เต็มใจ	พร้อมปฏิบัติการกิจ
๔. ความริเริ่ม พิจารณาว่ามีอะไร ควรกระทำ จะเริ่มปฏิบัติอย่างไร	การสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน
๕. ความซื่อสัตย์ อุปนิสัยที่ถูกที่ควร ความประพฤติอันถูกต้องไว้วางใจได้	มุ่งสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย
๖. ความรู้ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารเรื่องราว ข้อเท็จจริง	ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน ทักษะการติดต่อสื่อสาร
๗. ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์มั่นคงต่อประเทศชาติ	พร้อมปฏิบัติการกิจ

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, ๒๕๖๒

สรุป

จากการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของ กองทัพอากาศในปัจจุบัน จากแหล่งข้อมูล ๕ แหล่ง ประกอบด้วย ๑. การผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน ๒. คุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนนายเรืออากาศ ๓. สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ๔. คุณลักษณะของความเป็นผู้นำนักเรียนนายเรืออากาศ และ ๕. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของ กองทัพอากาศในปัจจุบัน พบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วน เมื่อศึกษาที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๕ มี ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑. การทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๒. ความมุ่งมั่นสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมาย ๓. ทักษะการติดต่อสื่อสาร ๔. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๕. การมีส่วนร่วม ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. ทักษะในการปฏิบัติงาน และ ๗. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม

บทที่ ๔

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็น นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

เนื้อหาส่วนนี้เป็นการศึกษาปัญหา อุปสรรค ของผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน ทำให้ทราบถึงปัญหาข้อขัดข้อง และอุปสรรค เพื่อดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหาร สัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ต่อไป

ผลการศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์

องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพอากาศ ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตามแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ที่ต้องประสานการปฏิบัติการร่วมกัน ได้แก่ ส่วนของผู้เรียน ส่วนผู้สอน และส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน)

๑. ส่วนของผู้เรียนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ต้องมี ๔ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านความรับผิดชอบ ๓. ด้านวิจัยและนวัตกรรม และ ๔. ด้านศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

๑.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียนต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิด และการแก้ปัญหา รู้จักแบ่งปันความรู้เพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่และเกิดการต่อยอดความรู้ มีทักษะการ สื่อสารระหว่างบุคคล ทั้งการ พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยี ๓ โดเมน ได้แก่ Air Power, Cyber และ Space

๑.๒ ด้านความรับผิดชอบ ผู้เรียนต้องมีความพากเพียร มุ่งมั่น บากบั่น เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย มีความยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพมีความรู้และความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา/รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลกและมีทัศนคติที่จะ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถสร้างโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและกองทัพมีจิตสำนึกใน ความเป็นทหารอากาศตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ มีลักษณะความเป็นผู้นำในสถานการณ์วิกฤต

๑.๓ ด้านวิจัยและนวัตกรรมต้องมีความสามารถในการสร้างผลงานวิจัย/นวัตกรรม โดยบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน

๑.๔ ด้านศิลปวัฒนธรรม ต้องมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของความเป็นชาติ ศิลปะวัฒนธรรมไทยขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร เพื่อการสืบสานความเป็นชาติ

๒. ส่วนของผู้สอนมี ๔ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม

๓. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๔. ด้านครุต้นแบบ ดังนี้

๒.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน อาจารย์ต้องจัดเตรียม มคอ.๓ แผนการสอนให้ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา มี มคอ.๕ (การประเมินผล) วิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา

๒.๒ ด้านวิจัยและนวัตกรรม อาจารย์ทุกคนต้องมีผลงานวิจัย/นวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ และการถ่ายทอดสู่สาธารณะ องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการทำวิจัย สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และจะเป็นองค์ความรู้ที่ใหม่ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก นอกจากนี้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ ยังสามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นการสร้างโอกาสให้กับชุมชน ได้อีกทางหนึ่ง

๒.๓ ด้านศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน พร้อมสอดแทรก ในเนื้อหาวิชา และมีส่วนในการจัด หรือ เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ตามความเหมาะสม

๒.๔ ด้านครุต้นแบบ อาจารย์ทุกคนต้องปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพ คณาจารย์อาจารย์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนได้ประพฤติและปฏิบัติตาม

๓. ส่วนขององค์กรมี ๕ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม๓.

ด้านบริการวิชาการ/สังคม ๔. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๕. ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

๓.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่ ในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รวมทั้งจัดโครงการ/กิจกรรมภายในและ ภายนอกหลักสูตร

๓.๒ ด้านวิจัยและนวัตกรรม กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดให้มีจัดการประชุมวิชาการสัมมนาเพื่อแสดงผลงานวิจัยของ อาจารย์และผู้เรียน

๓.๓ ด้านบริการวิชาการ/สังคม โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่ จัดโครงการ/กิจกรรมให้บริการวิชาการ/สังคม โดยการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่ตอบสนองพันธกิจ และวิสัยทัศน์ของสถาบัน เป็นหลัก

๓.๔ ด้านศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับภาคีฯขึ้นไป จัดโครงการ/กิจกรรมสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร

๓.๕ ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัยตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาลคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการมีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมครูต้นแบบด้านจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน มีโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อตรวจและประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสถาบัน

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

เมื่อวันพุธที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๐๙๐๐ - ๑๐๓๐ ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมสนทนากลุ่มโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้ระบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ จำนวน ๘ คน (รายชื่อตามผนวก ข) ผลการสนทนากลุ่มสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในรอบปีที่ผ่านมา พบประเด็นที่เป็นปัญหาเนื่องจากมีนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ มีผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเกินร้อยละ ๒๐ ได้แก่ ๑.ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๒.ด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๓.ด้านความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๔. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ๕.ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๒. กลุ่มเห็นว่าข้อพิจารณาประการหนึ่งที่สำคัญ คือวิธีการกำหนดค่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในระดับนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่ ที่กำหนดให้มีความคาดหวังสูงกว่ากลุ่มนายทหารชั้นประทวนซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในงานสูง การกำหนดค่าคาดหวังที่สูงเกินจริงสำหรับนายทหารที่บรรจุใหม่ เป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเป็นจำนวนมาก

๓. กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ถูกประเมินส่วนใหญ่เป็นศิษย์การบิน มีสถานะเป็นนักเรียนการทำงานเป็นแบบทำคนเดียวยังไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากนัก การให้คะแนนประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์อาจไม่ชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีกรมอบหมายงาน หรือยังไม่มีโครงการ/กิจกรรม

ที่ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมได้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๔. หน่วยงานที่ต้องประเมินข้าราชการกองทัพอากาศ จำเป็นต้องศึกษารูปแบบการประเมินตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้ระดับคะแนนสมรรถนะที่พึงประสงค์ เพื่อจัดโครงการ/กิจกรรม ที่ทำให้สังเกตพฤติกรรมของผู้ที่จะถูกประเมินได้ในทุกด้าน

๕. ผลการประเมินไม่ควรพิจารณาเฉพาะปีเดียว ควรนำผลการประเมินย้อนหลัง ๓ ปี และกลุ่มเทียบ มาประกอบการพิจารณา จะทำให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๖. โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นสถาบันที่ผลิตนายทหารหลักของกองทัพอากาศ มีความเข้าใจระบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๑ ด้าน จำเป็นที่ต้องบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร เพื่อให้มีความพร้อมในสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่เป็นไปตามความต้องการของกองทัพอากาศทั้ง ๑๑ ด้าน

๗. สมรรถนะที่พึงประสงค์ในด้านการสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองทัพอากาศ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการวิจัยทั้งในส่วนของอาจารย์และนักเรียนนายเรืออากาศเพิ่มขึ้นจากเดิม เพื่อให้ได้องค์ความรู้สำหรับพัฒนาการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และได้นวัตกรรมสำหรับพัฒนางานในกองทัพอากาศ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่ควรพัฒนาเมื่อเทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศ

ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์เทียบกับคาดหวังของกองทัพอากาศพบว่า มี ๖ ด้านที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วน เนื่องจากมีคะแนนผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การทำงานเป็นหนึ่งเดียว

ประเด็นที่ ๒ ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

ประเด็นที่ ๓ ทักษะการติดต่อสื่อสาร

ประเด็นที่ ๔ ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ

ประเด็นที่ ๕ มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ประเด็นที่ ๖ ทักษะในการปฏิบัติงาน

เป็นที่น่าสังเกตว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศทั้ง ๑๑ ด้าน มีความครอบคลุมค่านิยมหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชคุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนนายเรืออากาศ และคุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ทุกประเด็น

คุณลักษณะของผู้นำทางทหารที่จำเป็น

คุณลักษณะของผู้นำทางทหารเป็นคุณลักษณะประจำตัวบุคคล ที่ทำให้ได้รับความเชื่อฟัง ความมั่นใจ ความเคารพนับถือ และความร่วมมืออย่างจงรักภักดีจากผู้ใต้บังคับบัญชาของตน ซึ่งสามารถทำการฝึกหรือสร้างให้เกิดกับตนเองได้ ที่จำเป็นต้องมี ๗ ประการ ได้แก่ ๑. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม ๒. ความเป็นผู้เชื่อถือได้ เชื่อมั่นว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ๓. ความกระตือรือร้น ความสนใจอย่างจริงจัง เต็มใจ ๔. ความริเริ่ม พิจารณาวามีอะไร ควรกระทำจะเริ่มปฏิบัติอย่างไร ๕. ความซื่อสัตย์ อุปนิสัยที่ถูกที่ควร ความประพฤติอันถูกต้องไว้วางใจได้ ๖. ความรู้ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารเรื่องราว ข้อเท็จจริง และ ๗. ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์มั่นคง ต่อประเทศชาติ โดยคุณลักษณะที่ ๒ ถึง ๗ ได้ถูกบรรจุอยู่ในสมรรถนะที่พึงประสงค์แล้ว เหลือแต่คุณลักษณะข้อแรก คือ ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม ที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช จะต้องดำเนินการให้นักเรียนนายเรืออากาศทุกคนต้องมีและเป็นตัวที่อยู่ภายในนายทหารสัญญาบัตรหลักทุกคน ซึ่งจะถูกแสดงออกในด้านสมรรถนะภาวะผู้นำ เมื่อได้ปฏิบัติงาน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ พิจารณาจาก ๑. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในกลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – พ.ศ.๒๕๖๒) ในประเด็นที่มีผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ ๒. จากคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่จำเป็นต้องมี ๓. จากการศึกษาเอกสารและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๔. จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. ด้านการทำงานเป็นหนึ่งเดียว

๑.๑ กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน นักเรียนนายเรืออากาศจำเป็นต้องรู้เป้าหมายของงานที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๑.๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานเป็นทีม นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีทักษะในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเครือข่าย โดยพัฒนาจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล

๑.๓ ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม

๒. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

๒.๑ รับผิดชอบเสียสละทุ่มเท โดยยึดมั่นคุณธรรมในการปฏิบัติงาน นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่องาน เสียสละทุ่มเทเป็นอย่างมาก และยึดมั่นในหลักคุณธรรมในการทำงาน

๒.๒ ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงานตามเป้าหมายนักเรียนนายเรืออากาศต้องมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการติดตามงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลโดยไม่ต้องรอสั่งการจากผู้บังคับบัญชา อาจารย์ หรือนักเรียนบังคับบัญชา

๓. ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร

๓.๑ สื่อสารภาษาพูดนักเรียนนายเรืออากาศต้องสื่อสารและรับสารจากผู้อื่นได้ และสามารถประมวลผลเพื่อสะท้อนกลับได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ สื่อสารภาษากายนักเรียนนายเรืออากาศต้องสามารถสื่อภาษากายของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมและแปลความหมายภาษากายผู้อื่นได้ตรงความต้องการ

๓.๓ การนำเสนอให้นักเรียนนายเรืออากาศต้องวิเคราะห์และเตรียมข้อมูลประกอบการนำเสนอและสามารถนำเสนออย่างเป็นทางการในเวทีระดับกรม/ ทอ.ได้

๔. ด้านมีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ

๔.๑ มีความถูกต้องของข้อมูลเอกสารนักเรียนนายเรืออากาศต้องตระหนักถึงการจัดทำข้อมูลเอกสารด้วยความละเอียดรอบคอบและมีวิธีการตรวจสอบในแบบของตน รวมทั้งสามารถจัดทำเอกสารรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ได้

๔.๒ เรียนรู้ข้อผิดพลาดนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องนักเรียนนายเรืออากาศต้องมีลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสามารถแนะนำผู้อื่นหรือเป็นต้นแบบได้

๕. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ทำงานร่วมกับผู้อื่นนักเรียนนายเรืออากาศต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์ มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์และรับฟัง พร้อมให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กำลังในการปฏิบัติตามมติร่วม

๖. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๖.๑ ฝึกฝนการปฏิบัติงานนักเรียนนายเรืออากาศต้องมีทักษะในการปฏิบัติได้ตามมาตรฐาน และมีความชำนาญ

๖.๒ ปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานนักเรียนนายเรืออากาศต้องกล้าที่จะเสนอแนวคิดการปรับปรุงแก้ไขและมีวิธีการนำสู่การปฏิบัติจนเกิดผล

๗. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างามเป็นคุณลักษณะที่นักเรียนนายเรืออากาศเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศจำเป็นต้องมี

๘. อาจารย์ทุกคนต้องให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา โดยทุกรายวิชาต้องมีการจัดทำ มคอ.๓ แผนการสอนรายชั่วโมง ทำวิจัยในชั้นเรียน และประเมินการจัดการเรียนการสอน ในรูปของ มคอ.๕ เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป

๙. การจัดทำหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช พ.ศ.๒๕๖๒ (มคอ.๒) ต้องให้ความสำคัญกับคุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านได้แก่ ๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒.ด้านความรู้ ๓.ด้านทักษะทางปัญญา ๔.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ๖. ด้านทักษะทางวิชาชีพทหาร ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (มคอ.๑) โดยให้ มคอ.๒ มีความสอดคล้องกับ มคอ.๓ และแผนการสอนรายชั่วโมง และ มคอ.๕ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรทุก ๕ ปี ต้องผ่านกระบวนการประชุมสัมมนากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้นักเรียนนายเรืออากาศทุกภาคส่วน และต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการสภาวิศวกร สภาการศึกษาวิชาทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นต้น

๑๐. ส่งเสริมและเชิดชูครูต้นแบบและครูที่ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณคณาจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช โดยการมอบประกาศเกียรติคุณ โล่รางวัล และส่งเสริมการประกวดในเวทีระดับชาติ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาจารย์และส่งผลกระทบโดยตรงกับนักเรียนนายเรืออากาศ ที่มีต้นแบบแห่งความดี เป็นที่เชิดชู ยกย่องในระดับประเทศ

๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และนักเรียนนายเรืออากาศ มุ่งเน้นการตอบวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช และความต้องการของกองทัพอากาศด้าน Air Power Domain, Cyber Domain, และ Space Domain โดยทำการวิจัยเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์ และการทำวิจัยเป็นทีม

๑๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในโครงการจิตอาสา และจัดโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา ทั้งในส่วนของอาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ เพื่อให้บริการแก่สังคม ทั้งในและนอกกองทัพอากาศ ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนา ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑๓. ส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมแบบธรรมนิยมประเพณีทางทหาร เช่น การสวนสนาม งานช่อชัยพฤกษ์ งานอาลัยตอน ระบบศาลเกียรติศักดิ์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กองการศึกษา กองวิชาทหารกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โดยจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนา ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑๔. ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เนื่องจากเป็นระบบที่ควบคุม กำกับ ดูแลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชให้มีหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกรับรองมาตรฐานการศึกษา

สรุป

กล่าวโดยสรุป ในบทนี้เป็นการศึกษาปัญหา อุปสรรค จากผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศในปัจจุบัน และการสนทนากลุ่ม ทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อขัดข้อง และอุปสรรค และดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ โดยใช้ผลการศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ และผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ๑. ด้านการทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๒. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๓. ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร ๔. ด้านมีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ ๕. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ๗. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม ๘. การให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ๙. การจัดทำหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชพ.ศ.๒๕๖๒ ตามผลการเรียนรู้ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะทางวิชาชีพทหาร ๑๐. ส่งเสริมและเชิดชูครูต้นแบบ และครูที่ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณคณาจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และนักเรียนนายเรืออากาศ มุ่งเน้นการตอบวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

บทที่ ๕

สรุป และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาส่วนนี้เป็นการสรุปและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศต่อไป

สรุป

๑. ผลการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตามแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ที่ต้องประสานการปฏิบัติการร่วมกัน ได้แก่ ส่วนของผู้เรียน ส่วนของผู้สอน และส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน)

๑.๑ ส่วนของผู้เรียน มี ๓ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒.ด้านวิจัยและนวัตกรรม และ ๓. ด้านศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

๑.๑.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน เมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นนายทหารสัญญาบัตร ต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รู้จักแบ่งปันความรู้เพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่และเกิดการต่อยอดความรู้ มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทั้งการ พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี ๓ โดเมน ได้แก่ Air Power, Cyber และ Space ผู้เรียนต้องมีความพากเพียร มุ่งมั่น บากบั่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้และความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา/รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลกและมีทัศนคติที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถสร้างโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและกองทัพ มีจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ ตามค่านิยมหลักของ ทอ. มีลักษณะความเป็นผู้นำในสถานการณ์วิกฤต

๑.๑.๒ ด้านวิจัยและนวัตกรรมต้องมีความสามารถในการสร้างผลงานวิจัย/นวัตกรรม โดยบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน

๑.๑.๓ ด้านศิลปวัฒนธรรม ต้องมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของความเป็นชาติ ศิลปะวัฒนธรรมไทยขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร เพื่อการสืบสานความเป็นชาติ

๑.๒ ส่วนของผู้สอน มี ๔ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม ๓. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๔. ด้านครุต้นแบบ ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน อาจารย์ต้องจัดเตรียม มคอ.๓ /แผนการสอนให้ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา มี มคอ.๕ (การประเมินผล)/วิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา

๑.๒.๒ ด้านวิจัยและนวัตกรรม อาจารย์ทุกคนต้องมีผลงานวิจัย/นวัตกรรมผลงานทางวิชาการและการถ่ายทอดสู่สาธารณะ องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการทำวิจัย สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และจะเป็นองค์ความรู้ที่ใหม่ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก นอกจากนี้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ ยังสามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นการสร้างโอกาสให้กับชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

๑.๒.๓ ด้านศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน พร้อมสอดแทรกในเนื้อหาวิชาและมีส่วนในการจัด หรือ เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ตามความเหมาะสม

๑.๒.๔ ด้านครุต้นแบบ อาจารย์ทุกคนต้องปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์อาจารย์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนได้ประพฤติและปฏิบัติตาม

๑.๓ ส่วนขององค์กร มี ๕ ด้านได้แก่ ๑. ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ๒. ด้านวิจัยและนวัตกรรม ๓. ด้านบริการวิชาการ/สังคม ๔. ด้านศิลปวัฒนธรรม และ ๕. ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

๑.๓.๑ ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รวมทั้งจัดโครงการ/กิจกรรมภายในและภายนอกหลักสูตร

๑.๓.๒ ด้านวิจัยและนวัตกรรม กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดให้มีจัดการประชุมวิชาการ/สัมมนาเพื่อแสดงผลงานวิจัยของอาจารย์และผู้เรียน

๑.๓.๓ ด้านบริการวิชาการ/สังคม โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่จัดโครงการ/กิจกรรมให้บริการวิชาการ/สังคม โดยการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่ตอบสนองพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบัน เป็นหลัก

๑.๓.๔ ด้านศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับภาควิชาขึ้นไป จัดโครงการ/กิจกรรมสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร

๑.๓.๕ ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช บริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาลคำนึงถึงความหลากหลายและ ความเป็นอิสระทางวิชาการมีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมครูต้นแบบด้านจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน มีโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อตรวจและประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสถาบัน

๒. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็น นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

จากผลการสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๐๙๐๐ – ๑๐๓๐ โดยใช้ข้อมูลผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศมี ผลการประเมินสมรรถนะต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเกินร้อยละ ๒๐ ได้แก่ ๑. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมาย ๒.ด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๓. ด้านความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๔.ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ๕. ด้านทักษะในการปฏิบัติงานเป็นตัวตั้ง ผลการสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้

๒.๑ วิธีการกำหนดค่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ ในระดับนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่ ที่กำหนดให้มีค่าคาดหวังสูงกว่ากลุ่มนายทหารชั้นประทวน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในงานสูง การกำหนดค่าคาดหวังที่สูงเกินจริงสำหรับนายทหาร ที่บรรจุใหม่ เป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเป็นจำนวนมาก

๒.๒ กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ถูกประเมินส่วนใหญ่เป็นศิษย์การบิน มีสถานะ เป็นนักเรียนการทำงานเป็นแบบทำคนเดียวยังไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากนัก การให้คะแนนประเมิน สมรรถนะที่พึงประสงค์อาจไม่ชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีกรมอบหมายงาน หรือยังไม่มีโครงการ/กิจกรรม ที่ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมได้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๒.๓ หน่วยงานที่ต้องประเมินข้าราชการกองทัพอากาศ จำเป็นต้องศึกษารูปแบบ การประเมิน ตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้ระดับคะแนนสมรรถนะที่พึงประสงค์ เพื่อจัดโครงการ/กิจกรรม ที่ทำให้สังเกตพฤติกรรมของผู้ที่จะถูกประเมินได้ในทุกด้าน

๒.๔ ผลการประเมินไม่ควรพิจารณาเฉพาะปีเดียว ควรนำผลการประเมินย้อนหลัง ๓ ปี และกลุ่มเทียบ มาประกอบการพิจารณา จะทำให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒.๕ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นสถาบันที่ผลิตนายทหารหลัก ของกองทัพอากาศ มีความเข้าใจระบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๑ ด้าน จำเป็นที่ต้อง บริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร เพื่อให้มีความพร้อมในสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่กองทัพอากาศต้องการทั้ง ๑๑ ด้าน

๒.๖ สมรรถนะที่พึงประสงค์ในด้านการสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองทัพอากาศ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุน โครงการวิจัยทั้งของอาจารย์และนักเรียนนายเรืออากาศเพิ่มขึ้นจากเดิม

ส่วนผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์เทียบกับคาดหวังของกองทัพอากาศพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วน เมื่อศึกษาที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๕ มี ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑.การทำงานเป็นหนึ่งเดียว ๒.ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๓.ทักษะการติดต่อสื่อสาร ๔. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๕.มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ๖.ทักษะการปฏิบัติงาน

การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศพิจารณาจาก ๑. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในกลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – พ.ศ.๒๕๖๒) ในประเด็นที่มีผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ ๒. จากคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่จำเป็นต้องมี ๓. จากการศึกษาเอกสารและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๔. จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. ด้านการทำงานเป็นหนึ่งเดียว

๑.๑ กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน นักเรียนนายเรืออากาศจำเป็นต้องรู้เป้าหมายของงานที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๑.๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานเป็นทีม นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีทักษะในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเครือข่าย โดยพัฒนาจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล

๑.๓ ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม

๒. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

๒.๑ รับผิดชอบเสียสละทุ่มเท โดยยึดมั่นคุณธรรมในการปฏิบัติงาน นักเรียนนายเรืออากาศต้องมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่องาน เสียสละทุ่มเทเป็นอย่างมาก และยึดมั่นในหลักคุณธรรมในการทำงาน

๒.๒ ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงานตามเป้าหมายนักเรียนนายเรืออากาศต้องมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการติดตามงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลโดยไม่ต้องรอสั่งการจากผู้บังคับบัญชา อาจารย์ หรือนักเรียนบังคับบัญชา

๓. ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร

๓.๑ สื่อสารภาษาพูดนักเรียนนายเรืออากาศต้องสื่อสารและรับสารจากผู้อื่นได้ และสามารถประมวลผลเพื่อสะท้อนกลับได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ สื่อสารภาษาภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องสามารถสื่อภาษาภวณของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมและแปลความหมายภาษาภวณผู้อื่นได้ตรงความต้องการ

๓.๓ การนำเสนอภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องวิเคราะห์และเตรียมข้อมูลประกอบกรนำเสนอและสามารถนำเสนออย่างเป็นทางการในเวทีระดับกรม/ ทอ.ได้

๔. ด้านมีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ

๔.๑ มีความถูกต้องของข้อมูลเอกสารภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องตระหนักถึงการจัดทำข้อมูลเอกสารด้วยความละเอียดรอบคอบและมีวิธีการตรวจสอบในแบบของตนเอง รวมทั้งสามารถจัดทำเอกสารรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ได้

๔.๒ เรียนรู้ข้อผิดพลาดนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องมีลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสามารถแนะนำผู้อื่นหรือเป็นต้นแบบได้

๕. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ทำงานร่วมกับผู้อื่นภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์ มีส่วนร่วมเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์และรับฟัง พร้อมให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กำลังในการปฏิบัติตามมติร่วม

๖. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๖.๑ ฝึกฝนการปฏิบัติงานภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องมีทักษะในการปฏิบัติได้ตามมาตรฐาน และมีความชำนาญ

๖.๒ ปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานภวณักเรียนนายเรืออวกาศต้องกล้าที่จะเสนอแนวความคิดปรับปรุงแก้ไขและมีวิธีการนำสู่การปฏิบัติจนเกิดผล

๗. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม เป็นคุณลักษณะที่ภวณักเรียนนายเรืออวกาศเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออวกาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอวกาศจำเป็นต้องมี

๘. อาจารย์ทุกคนต้องให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา โดยทุกรายวิชาต้องมีการจัดทำ มคอ.๓ แผนการสอนรายชั่วโมง ทำวิจัยในชั้นเรียน และประเมินการจัดการเรียนการสอน ในรูปของ มคอ.๕ เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป

๙. การจัดทำหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออวกาศนวมินทกษัตริยาธิราช พ.ศ.๒๕๖๒ (มคอ.๒) ต้องให้ความสำคัญกับคุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านได้แก่ ๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒.ด้านความรู้ ๓.ด้านทักษะทางปัญญา ๔.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๕.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ๖.ด้านทักษะทาง

วิชาชีพทหาร ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (มคอ.๑) โดยให้ มคอ.๒ มีความสอดคล้องกับ มคอ.๓ และแผนการสอนรายชั่วโมง และ มคอ.๕ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรทุก ๕ ปี ต้องผ่านกระบวนการประชุมสัมมนากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้นักเรียนนายเรืออากาศทุกภาคส่วน และต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ สภาวิศวกร สภาการศึกษาวิชาชีพ สภานักวิชาการป้องกันประเทศ เป็นต้น

๑๐. ส่งเสริมและเชิดชูครูต้นแบบ และครูที่ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณคณาจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โดยการมอบประกาศเกียรติคุณโล่รางวัล และส่งเสริมการประกวดในเวทีระดับชาติ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาจารย์และส่งผลกระทบโดยตรงกับนักเรียนนายเรืออากาศ ที่มีต้นแบบแห่งความดี เป็นที่เชิดชู ยกย่องในระดับประเทศ

๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และนักเรียนนายเรืออากาศ มุ่งเน้นการต่อยอดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และความต้องการของกองทัพอากาศด้าน Air Power Domain, Cyber Domian และ Space Domain โดยทำการวิจัยเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์ และการทำวิจัยเป็นทีม

๑๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ มีส่วนร่วมในโครงการจิตอาสา และจัดโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา เพื่อให้บริการแก่สังคมทั้งในและนอกกองทัพอากาศ ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑๓. ส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมแบบธรรมเนียมประเพณีทางทหารเช่น การสวนสนาม งานชอชัยพฤษ์ งานอาลัยดอน ระบบศาลเกียรติศักดิ์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กองการศึกษา กองวิชาทหารกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ จัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑๔. ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เนื่องจากเป็นระบบที่ควบคุม กำกับ ดูแลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นมีหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกรับรองมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศพิจารณาจาก ๑. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในกลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักเฉลี่ยในรอบ ๓ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – พ.ศ.๒๕๖๒) ในประเด็นที่มีผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ

๒.คุณลักษณะผู้นำทางทหารที่จำเป็นต้องมี ๓.ผลจากการศึกษาเอกสารและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและ ๔.ผลจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

๑.๑ ส่งเสริม และเชิดชูครูต้นแบบ และครูที่ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณคณาจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โดยการมอบประกาศเกียรติคุณ โล่รางวัล และส่งเสริมการประกวดในเวทีระดับชาติ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาจารย์และส่งผลกระทบโดยตรงกับนักเรียนนายเรืออากาศ ที่มีต้นแบบแห่งความดี เป็นที่เชิดชู ยกย่องในระดับประเทศ

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และนักเรียนนายเรืออากาศ มุ่งเน้นการตอบวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชและความต้องการของกองทัพอากาศด้าน Air Power Domain, Cyber Domain, และ Space Domain โดยทำการวิจัยเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์ และการทำวิจัยเป็นทีม

๑.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ มีส่วนร่วมในโครงการจิตอาสา และจัดโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา เพื่อให้บริการแก่สังคมทั้งในและนอกกองทัพอากาศ ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนา ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑.๔ ส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมแบบธรรมนิยมประเพณีทางทหาร เช่น การสวนสนาม งานช่อชัยพฤกษ์ งานอาลัยดอน ระบบศาลเกียรติศักดิ์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กองการศึกษา กองวิชาทหารกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ จัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนา ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๑.๕ ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช เนื่องจากเป็นระบบที่ควบคุม กำกับ ดูแลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เป็นมีหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกรับรองมาตรฐานการศึกษา

๑.๖ ควบคุม กำกับดูแล ในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช ให้เกิดการบูรณาการทั้งในส่วนกองกองการศึกษา ฯ กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ กองวิชาทหาร ฯ กองพลศึกษา ฯ โดยกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่นักเรียนนายเรืออากาศจะได้รับในแต่ละชั้นปี ให้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศ

๒. กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

กองการศึกษา ฯ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและดำเนินการฝึกศึกษาสาขาวิชา วิทยาการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สภาวิศวกร ความต้องการของกองทัพอากาศ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควรดำเนินการดังนี้

๒.๑ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามวงรอบ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพอากาศ เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตาม มคอ.๑ ของกระทรวงศึกษาธิการ และทำการประเมินหลักสูตรในรูปแบบของ มคอ.๒ ได้แก่ ๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒. ด้านความรู้ ๓. ด้านทักษะทางปัญญา ๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี และเป็นไปตามข้อบังคับของสภาวิศวกร

๒.๒ บริหารจัดการการจัดทำ มคอ.๒ (หลักสูตรแต่ละสาขาวิชา) มคอ.๓ แผนการสอน รายชั่วโมง วิจัยในชั้นเรียน และ ม.ค.๕ ตามวงรอบ เพื่อพัฒนานักเรียนนายเรืออากาศ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน โดยมุ่งเน้นทักษะการคิด และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการควบคุม กำกับดูแลให้เกิดการบูรณาการทุกสาขาวิชา ในเนื้อหาวิชา โครงการ/กิจกรรม เพื่อไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน เช่น โครงการดูงาน กิจกรรมฝึกงาน เนื้อหาวิชาที่สามารถสอนรวมกันได้ หรือไม่ทับซ้อนกัน เป็นต้น

๒.๓ อาจารย์ปรับวิธีการสอนโดยเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น เช่น ใช้เทคนิค การสอนแบบเกม การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบโครงการ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นตัวตั้ง เป็นต้น

๒.๔ มุ่งเน้นให้นักเรียนนายเรืออากาศ คิด แก้ปัญหา หรือพัฒนา โดยผ่านโครงการ วิจัยกลุ่ม เพื่อฝึกทักษะเชิงบูรณาการหลายด้านก่อนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ ๑. การทำงานเป็นทีม ๒. การเข้าใจเป้าหมายของงานและการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อติดต่อประสานงาน ๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. การค้นคว้าหาข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยี ๕. ความรับผิดชอบ ทุ่มเท ในโครงการวิจัยที่รับผิดชอบ ๖. การติดตามผลงานเพื่อให้โครงการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ๗. การสื่อสารกันภายในกลุ่มและสื่อสารให้อาจารย์ ผู้ที่สนใจเข้าใจในสิ่งที่นำเสนอ ๘. มีความละเอียดรอบคอบในการทำโครงการวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัย ๙. มีส่วนร่วมในการทำงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในโครงการวิจัย ๑๐. การสร้างผลงานเชิงนวัตกรรม เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา งาน ๑๑. ลักษณะท่าทาง บุคลิกภาพ ในการติดต่อประสานงานกับอาจารย์หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และลักษณะทางทหารในการนำเสนอข้อมูล

๓. กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ

กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และดำเนินการฝึกอบรมความเป็นผู้นำและจริยธรรม มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ฝึกอบรมวินัย ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม ความเป็นผู้นำทางทหารและประเมินค่าบุคคลให้แก่ นักเรียนนายเรืออากาศ โดยมีกองพัฒนาภาวะผู้นำฯ ฝึกอบรมความเป็นผู้นำและจริยธรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควรดำเนินการดังนี้

๓.๑ พัฒนา “ระบบนักเรียนใหม่” เป็นการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติตนในโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช นับตั้งแต่วันแรกที่ได้รับคำสั่งจากโรงเรียนเตรียมทหาร โดยให้ได้รับการพัฒนา ให้ครอบคลุมคุณลักษณะของผู้นำทางทหารที่จำเป็น ๗ ประการ ได้แก่ ๑.

ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม ๒. ความเป็นผู้เชื่อถือได้ เชื่อกันว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ๓. ความกระตือรือร้น ความสนใจอย่างจริงจัง เต็มใจ ๔. ความริเริ่มพิจารณาว่ามีอะไรควรกระทำ จะเริ่มปฏิบัติอย่างไร ๕. ความซื่อสัตย์ อุปนิสัยที่ถูกที่ควร ความประพฤติอันถูกต้องไว้วางใจได้ ๖. ความรู้ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารเรื่องราว ข้อเท็จจริง และ ๗. ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ มั่นคงต่อประเทศชาติ

๓.๒ ส่งเสริมการฝึกการปกครองบังคับบัญชา โดยกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับ นนอ.แต่ละชั้นปีไว้อย่างชัดเจน โดยให้กำหนดเป็นตัวตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๓ พัฒนาโครงการ/กิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ ตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ (AIR) ได้แก่ ความเป็นทหารอากาศ ความซื่อสัตย์/ความจงรักภักดี และความรับผิดชอบ โดยจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๓.๔ จัดกิจกรรมฝึกลักษณะผู้นำในสถานการณ์วิกฤต ได้แก่ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จ ที่ต้องใช้ความเพียร ความมุ่งมั่น ความบากบั่น โดยมีปัจจัยเวลาเป็นเงื่อนไขในการวัดความสำเร็จ

๓.๕ จัดกิจกรรมเพื่อให้ นนอ. มีความรู้และเข้าใจและดำรงไว้ซึ่งการเป็นแบบอย่างที่ดีในขนบธรรมเนียมประเพณีทางทหารเช่น สภานักเรียนนายเรืออากาศ ศาลเกียรติศักดิ์ การปกครองบังคับบัญชา ทั้งนี้ต้องบริหารจัดการความรู้ นำกรณีศึกษามาทำวิเคราะห์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๔. กองวิชาทหาร

กองวิชาทหาร ในฐานะที่เป็นหน่วยรับผิดชอบและดำเนินการฝึกศึกษาวิชาทหารตามหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยสรุปมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ดังนี้

๔.๑ โครงการ/กิจกรรม การฝึกทุกกิจกรรม ได้แก่ การฝึกภาคสนาม การฝึกส่งทางอากาศ (ร่ม) การฝึกบิน การฝึกเดินอากาศ โครงการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมชมกิจการกับโรงเรียนทหารของมิตรประเทศ เป็นต้น โดยจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ/กิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนา ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๔.๒ การจัดการเรียนการสอนสายวิทยาการทางทหาร ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน ให้มีความประสานสอดคล้องกับกองการศึกษา ฯ รวมถึงรูปแบบของการจัดทำ มคอ.๓(แผนการสอน) มคอ.๔(แผนการสอนรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักเรียนนายเรืออากาศออกฝึกงาน ฝึกภาคสนาม) มคอ.๕/มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการ)

๕. กองพลศึกษา

กองพลศึกษา เป็นหน่วยรับผิดชอบและดำเนินการฝึกศึกษาวิชาพลศึกษา และ
วิทยาศาสตร์การกีฬาตามหลักสูตร โดยสรุปมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ดังนี้

๕.๑ ส่งเสริมให้ นนอ.มีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ผ่านกิจกรรมการแข่งขัน
กีฬาประเพณี รร.ทหาร-ตำรวจ และกิจกรรมการแข่งขันกีฬากองพัน นนอ.

๕.๒ กิจกรรมกีฬาทุกกิจกรรมให้จัดทำเป็นแผนงาน กำหนดตัวชี้วัด ทำการประเมิน
และนำผลการประเมินมาพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

๕.๓ การจัดการเรียนการสอนสายวิทยาการทางกีฬา ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร
และจัดการเรียนการสอน ให้มีความประสานสอดคล้องกับกองการศึกษา ฯ รวมถึงรูปแบบของการจัดทำ
มคอ.๓ (แผนการสอน) มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการ)

๕.๔ ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ อภัย อดทน
มีความพากเพียร มุ่งมั่น และบากบั่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการสรุป และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ
ที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศโรงเรียนนายเรืออากาศ
นวมินทราชตรีราช มีกระบวนการพัฒนาในลักษณะปฏิบัติตามค่านิยมของกองทัพอากาศ
(AIR)และสิ่งที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นหลัก มีคู่มือระเบียบการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม แต่ยังขาดในเรื่องการ
จัดทำแผน โครงการ/กิจกรรม การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย การประเมินผล และการนำผล
การประเมินสู่กระบวนการพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCAการนำสมรรถนะที่พึงประสงค์
ของนายทหารชั้นสัญญาบัตรของกองทัพอากาศ มาร่วมกันพิจารณาและบูรณาการเพื่อกำหนด
สมรรถนะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนนายเรืออากาศในแต่ละชั้นปี การให้ความสำคัญของลักษณะ
ท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างามของนักเรียนนายเรืออากาศการส่งเสริมเชิดชู
ครุต้นแบบ โครงการ/กิจกรรม ที่สร้างกระบวนการทำงานเป็นหนึ่งเดียว ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย
รับผิดชอบ เสียสละ พุ่มเท ทักษะการติดต่อสื่อสาร ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ การมีส่วนร่วม
ในการทำงานกับผู้อื่น และทักษะในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์
โดยเฉลี่ย ๓ ปี ย้อนหลังต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ การให้ความสำคัญในผลลัพธ์ของ
ผู้เรียนด้านทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ทักษะการแบ่งปันความรู้
ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ความรู้ความเข้าใจ ใน Air Power, Cyber และ Space เป็นต้น
ในการบูรณาการศาสตร์เพื่อพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม เมื่อ นนอ.สำเร็จการศึกษาเข้าปฏิบัติงาน
เป็นกำลังพลในหน่วยงานของกองทัพอากาศ จะสามารถแสดงสมรรถนะที่พึงประสงค์ผ่านพฤติกรรม
การปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของกองทัพอากาศและแสดงการเป็นพลเมืองที่ดี
ของสังคมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาประเทศชาติได้ต่อไป

၈၈

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กำลังพลทหารอากาศ,กรม. คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวคิดสมรรถนะกำลังพล ทอ.

กรุงเทพฯ : กรมกำลังพลทหารอากาศ, ๒๕๕๙.

คณะเจ้าหน้าที่ดำเนินงานการขับเคลื่อนสมรรถนะกองทัพอากาศ.พจนานุกรมสมรรถนะกำลังพล

กองทัพอากาศ RTAF's Competency Dictionary. กรุงเทพฯ : กรมกำลังพลทหารอากาศ, ๒๕๕๘.

นักเรียนนายเรืออากาศ,กรม, รักษาพระองค์. คู่มือการปกครองบังคับบัญชาและฝึกอบรมความเป็น

ผู้นำนักเรียนนายเรืออากาศ. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนนายเรืออากาศ, ๒๕๕๖.
หน้า ๘๐-๘๑.

นิสดารค์ เวชยานนท์. Competency Model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย.พิมพ์ครั้งที่ ๑,

กรุงเทพฯ : กราฟิโก ซิสเต็มส์, ๒๕๕๐.

วารสารและหนังสือพิมพ์

ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทুমเมฆ.“แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ : มิติด้าน

การศึกษา”.วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ๕(๓), กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๐.
หน้า ๓๘๙ - ๔๐๓.

เบญญา คงมาลัย “การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑”.

วารสารคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๔๓(๑),มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๘.

มัลลิกา เกตุขจรรัตน์ และคณะ “การศึกษาศมรรถนะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”.

วารสารคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๔๓(๑), มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๘.

วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. “การพัฒนาโมเดลสมรรถนะเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์”.วารสารการจัดการ

ภาครัฐและภาคเอกชนสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๑๓(๑),๒๕๕๐.

อนรรักษ์ โชติดีลิก.“ตัวแบบการพัฒนาผู้นำที่เหมาะสมในสถานการณ์วิกฤติ”.วารสารสถาบันวิชาการ

ป้องกันประเทศ. ๗ (๑), ๒๕๕๙.

วิทยานิพนธ์และเอกสารวิจัย

คณินิจ อนุโรจน์, นาวาอากาศเอกหญิง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กองทัพอากาศ Factors Influencing Competencies of Professionals in Human Resources Development in the Royal Thai Air Force”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

ชวนณรงค์ ชื่นจันทร์. “การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะในด้านการศึกษาของ อาจารย์ส่วน วิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๖.

สุมิตร สุวรรณ, น.ต. “การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฝึกศึกษากำลังพลระดับสัญญาบัตร เพื่อการพัฒนานานาภาพกองทัพอากาศไทย Proposed Strategies for Developing Educational and Training System of Commissioned Officers to Enhance Air Power of The Royal Thai Air Force”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. “การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์”. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง สมรรถนะข้าราชการ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘.

จิตรลดา อมรวัฒนา. “การบริหารทรัพยากรบุคคลด้วยหลักสมรรถนะ (Competency-Based Human Resource Management) ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชา สังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๕๓.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กองทัพอากาศ. “นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๖๒”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.rtaf.mi.th/th/Documents/Publication/Policy%20RTAF%202562_Web.pdf, ๒๕๖๑.

กองทัพอากาศ. “ประกาศกองทัพอากาศ เรื่อง ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.rtaf.mi.th>, ๒๕๕๖.

กองทัพอากาศ. “ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.rtaf.mi.th>, ๒๕๖๑.

เลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ,สำนักงาน, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :https://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf.๒๕๖๑.

ภาษาต่างประเทศ

Books

- Benner, P. From Novice to Expert: Excellence and power in clinical nursing practice. Menlo Park: Addison-Wesley, 1984.p.13-34.
- Bloom, Benjamin S. et al. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. New York : Mc Graw-Hill Book Company,1971.
- Boyatzis, R.E. The Competence Manager: A Model for Effective Performance. New York: John Wiley & Sons Inc,1982.
- Lucia, A.andLepsinger, R. The Art and The Science of Competency Model. San Francisco :Jossey- Bass, 1999.
- Panich, W. Creating Learning for Student in 21st Century. Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation,2012.p. 345.
- Paul C. Green.Building Robust Competencies : Linking Human Resource Systems to Organizational Strategies.San Francisco : Jossey-Bass,1999.
- Spencer, L.M. Jr., & Spencer M.S. Competence at work: Models for Superior Performance.New York: John Wiley & Sons Inc,1993.

Journals

- Charoenwongsak, K. “The New World...Preparation Thailand for 21st Century”. WittayaParitasana. 4 (4). 2001. p. 80-86.
- McClelland, David C. “Testing for Competence Rather Than Intelligence”.American Psychologist. (28)January 1973. p. 1-14.

Non-Published Document

Pearman, K. (2002). "Competency Modeling: Mirror into the 21st century workplace or justsmoke". Paper presented at the 26th annual IPMACC conference on personnel Assessment, New Orleans, 2 July 2002.

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม

๑. พล.อ.ต.ณรงค์ อินทชาติ	ตำแหน่ง	รอง ผบ.รร.นบก. อดีต ผบ.กรม นนอ.รอ.รร.นบก.
๒. พล.อ.ต.รัชชัย อัจฉรียากรุณ	ตำแหน่ง	เสธ.รร.นบก. อดีต ผบ.กรม นนอ.รอ.รร.นบก.
๓. น.อ.หญิง รศ.ดร.ทิพย์รัตน์ พืชวรราช	ตำแหน่ง	อจ.รร.นบก.
๔. น.อ.พิชิตไชย สุรกิจพัฒน์	ตำแหน่ง	สังกัด คปอ. อดีต เสธ.กรม นนอ.รอ.นบก.
๕. น.อ.รศ.อนุรักษ์ โชติติลล	ตำแหน่ง	อจ.รร.นบก.
๖. น.อ.หญิง สุวิมล สมัตถะ	ตำแหน่ง	หก.กสป.บก.รร.นบก. อดีต คณะทำงานระบบประเมิน ผลการปฏิบัติงานของกำลังพล ตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ.
๗. น.อ.หญิง ดร.จรัสศรี จินดารัตนวงศ์	ตำแหน่ง	รอง ผอ.กคพ.สปพ.กพ.ทอ. อดีต คณะทำงานระบบประเมิน ผลการปฏิบัติงานของกำลังพล ตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ.
๘. น.อ.หญิง นันทวรรณพุทธวรรณ	ตำแหน่ง	ประจำ กพ.ทอ. อดีต คณะทำงานระบบประเมิน ผลการปฏิบัติงานของกำลังพล ตามแนวคิดสมรรถนะ ทอ.

ผนวก ข

สรุปการสนทนากลุ่ม Focus Group

การสนทนากลุ่ม Focus Group จัดกลุ่มเมื่อวันพุธที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๐๙๐๐ – ๑๐๓๐ ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมสนทนากลุ่มโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้ระบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ จำนวน ๘ คน (รายชื่อตามผนวก ข) ผลการสนทนากลุ่มสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่ได้รับการประเมินในปัจจุบัน
๒. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ
๓. ศึกษาการสร้างสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน
๔. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ตอบสนองและเป็นที่ต้องการของกองทัพอากาศ

สรุปเนื้อหาตามประเด็นที่สำคัญ ได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่ได้รับการประเมินในปัจจุบัน

โดยการศึกษา นายทหารสัญญาบัตรที่จบจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ซึ่งปัจจุบัน ส่วนใหญ่ศึกษาต่อที่ รร.การบิน พบว่า จากการประเมินสมรรถนะกำลังพลกองทัพอากาศ

ด้วยโปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะกองทัพอากาศในปี ๖๐,ปี ๖๑ และ ๖๒ รอบ ที่ ๑ พบว่า

๑. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชมีลักษณะที่พึงประสงค์เกินกว่าค่าคาดหวังที่โปรแกรมได้ตั้งไว้ตามที่กองทัพอากาศกำหนด

๒. ลักษณะผู้นำทางทหารที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชกำหนดไว้ เช่น มีลักษณะท่าทาง ความรู้ ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี ฯลฯ มีการประเมินอยู่ในสมรรถนะกองทัพอากาศ เป็นส่วนใหญ่ ยังขาดในเรื่องลักษณะท่าทางของผู้สำเร็จการศึกษายังไม่ได้มีการประเมิน

ประเด็นที่ ๒ วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

๑. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในรอบปีที่ผ่านมา พบประเด็นที่เป็นปัญหา เนื่องจากมีนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ได้ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ต่ำกว่าค่าคาดหวังของกองทัพอากาศเกินร้อยละ ๒๐ ได้แก่ ๑. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ๒. ด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ๓. ด้านความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ ๔. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ๕. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

๒. สมรรถนะที่พึงประสงค์ ในด้านการสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองทัพอากาศ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการวิจัยทั้งในส่วนของอาจารย์และนักเรียนนายเรืออากาศ เพิ่มขึ้นจากเดิม เพื่อให้ได้องค์ความรู้สำหรับการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และได้ นวัตกรรมสำหรับพัฒนางานในกองทัพอากาศ

๓. สมรรถนะหลัก การสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม (F) เป็นปัญหา อาจจะถูกมองว่า ดูหัวข้องาน Training, พฤติกรรมกลุ่ม, การส่งเสริมการ Creation, Working group, ความครอบคลุมของกลุ่มกิจกรรมกับเหตุการณ์จริงที่จะพบเจอ, ต้องมีความหลากหลายของกิจกรรมพิจารณาตาม เป้าหมายของแต่ละกลุ่มที่จะไปเจอ

๔. จากความเชื่อว่าสมรรถนะไม่เกิดขึ้นที่ในสถาบันการศึกษา แต่จะถูกบ่มเพาะไว้ เมื่อนายทหารสัญญาบัตรเข้าทำงานจึงจะแสดงผลออกมาเป็นความสามารถในการปฏิบัติงาน เพราะ ในโรงเรียนเน้นเรื่องผลการศึกษา ทั้ง ๆ ที่ความรู้ ประสบการณ์เท่ากัน แต่สมรรถนะที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน

๔.๑ การวัดสมรรถนะไม่สามารถวัดได้เมื่อจบการศึกษา ต้องให้ผ่านการทำงานก่อน

๔.๒ สมรรถนะคือความท้าทายที่ผู้ปฏิบัติงานจะปรับเอาความรู้ที่มีเพื่อมาแก้ไข ปัญหาที่พบ

๕. อาจเป็นไปได้ว่า ศิษย์การบินผลัดที่ ๑ ได้เข้า รร.การบินและศึกษาต่อเลยยังไม่ได้ ปฏิบัติงานมากนัก และผลัดที่ ๒ ลงตามหน่วยงานก่อน อาจจะไม่โดนประเมินด้วยกิจกรรมที่ทำให้เกิดผล

การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ผลัดที่ ๑ แสดงออกในการศึกษาต่อ ผลัดที่ ๒ แสดงออกด้วยผลการปฏิบัติงาน

๖. ไม่สามารถตั้งค่าความคาดหวังของ เรืออากาศตรี (ซึ่งเพิ่งสำเร็จการศึกษา) ไว้ที่ ๓ ได้ เพราะได้ตั้งค่าของ พันจ่าอากาศเอก ไว้ที่ค่า ๔ แล้ว แม้ว่า เรืออากาศตรี จะเป็นขั้นยศแรกของ นายทหารสัญญาบัตร แต่จำเป็นต้องถูกตั้งค่าคาดหวังที่สูงกว่า นายทหารชั้นประทวน ระดับ พันจ่าอากาศเอก ดังนั้น เรืออากาศตรี จึงต้องมีคะแนนที่สูงกว่า ทำให้บางครั้งผู้ประเมินที่ต้องประเมินตามหลักฐานผลการปฏิบัติงานและสมรรถนะที่ปรากฏเกิดความลำบากในการประเมิน

๗. กลุ่มเห็นว่าข้อพิจารณาประการหนึ่งที่สำคัญ คือวิธีการกำหนดค่าความคาดหวังของ กองทัพอากาศเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในระดับนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่ ที่กำหนดให้มีค่าคาดหวังสูงกว่ากลุ่มนายทหารชั้นประทวนซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในงานสูง การกำหนดค่าคาดหวังที่สูงเกินจริงสำหรับนายทหารที่บรรจุใหม่ เป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมิน ต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศเป็นจำนวนมาก

๘. กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ถูกประเมินส่วนใหญ่เป็นศิษย์การบิน มีสถานะเป็นนักเรียน การทำงานเป็นแบบทำคนเดียวยังไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากนัก การให้คะแนนประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์อาจไม่ชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีกรมอบหมายงาน หรือยังไม่มีโครงการ/กิจกรรม ที่ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมได้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ ๓ ศึกษาการสร้างสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในปัจจุบัน

๑. ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ควรจะได้สมรรถนะที่เหมาะสมกับความต้องการเบื้องต้นของกองทัพอากาศก่อนหลังจากนั้นอะไรบางอย่างที่ทุกคนคาดหวังจาก นายทหารที่สำเร็จจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ๒ .

แต่ละสถาบันการศึกษามีวัตถุประสงค์ในการสร้างคน กลุ่มพิจารณาว่าควรสอนผู้เรียนอย่างไรที่จะให้ได้ผู้เรียนที่มีสมรรถนะตามที่หน่วยงานต้องการ แต่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชมีความพิเศษกว่า จะสอนอย่างไรให้ ผู้เรียนเข้าใจลึกซึ้งถึงคุณลักษณะของทหารและยอมรับจนเกิดพฤติกรรมประจำตนที่แสดงออกมาเป็นสมรรถนะ “ทั้ง ๆ ที่ออกไปรบแล้วจะต้องตาย”แต่ภาคภูมิใจและปฏิบัติตาม

๓. สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ควรมี ได้แก่ การทำงานเป็นหนึ่งเดียว ความมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

ทักษะการติดต่อสื่อสาร ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะในการปฏิบัติงาน เป็นที่น่าสังเกตว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศทั้ง ๑๑ ด้าน มีความครอบคลุมค่านิยมหลักของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช คุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนนายเรืออากาศและคุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ทุกประเด็น

ประเด็นที่ ๔ ศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ตอบสนองและเป็นที่ต้องการของกองทัพอากาศ

ที่ประชุมกลุ่ม ได้ตกลงเบื้องต้น ดังนี้ หากการสนทนากันเป็นเพื่อการค้นหา concept บางอย่างจากงานวิจัยจะมี ๒ ส่วนที่สำคัญคือ ๑ความต้องการ และ ๒การสนองความต้องการโดยให้อนุมานว่ากระบวนการประเมินนั้นได้มาตรฐานไม่มีความผิดพลาดกลุ่มได้ให้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักที่ตอบสนองและเป็นที่ต้องการของกองทัพอากาศ

๑. การวัดและการประเมิน ควรคิดว่าถ้า ต้องการทราบว่าเป็น นายทหารสัญญาบัตรที่ผลิตมีความต้องการและคาดหวังจำเป็นต้องนำไปประเมินเพื่อให้สะท้อนกลับมา การวัดจาก ศบ. (จบการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ๖ เดือน หรือ ๑ ปี) ไม่ได้สะท้อนสมรรถนะชัดเจน ควรให้จบ ศบ. แล้วมาทำงานก่อนสัก ๓ปี เพื่อให้เจอสิ่งแวดล้อมและการทำงานต่าง ๆ จึงควรศึกษาข้อมูลย้อนหลังอย่างเป็นระบบเพียงพอ แล้วจึงมาออกแบบหลักสูตรที่สามารถตอบสนองส่วนนั้นได้ ก็วัดค่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยเครื่องมือที่ดีแล้ว ควรมีห้วงเวลาที่เพียงพอสำหรับการหาข้อมูลและต้องยอมรับผลที่เกิดขึ้น เพราะอย่างไรก็ตามหน้าที่หลักของ นายทหารสัญญาบัตรที่จบจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช คือการทำงานภาคอากาศ เป็นนักบินให้กับกองทัพอากาศ

๒. ควรศึกษาสิ่งที่กรมกำลังพลกำหนดเป็นความต้องการกองทัพอากาศ และสิ่งที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชผลิตตอบสนองกองทัพหรือไม่ เชื่อมต่อกับหลักสูตร รร.การบิน ได้ผลตามความต้องการหรือไม่

๓. การปรับคะแนนประเมินค่าศิษย์การบิน มีข้อที่แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และ รร.การบินคือโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ผลิตผู้นำ แต่ รร.การบินผลิตนักบิน ดังนั้นแกนหลักจริง ๆ ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชคือ การผลิตผู้นำ ดังนั้นควรทำการวัดค่าน้อย ๓ปี เพื่อให้ตัวเลขน่าเชื่อถือ

๔. ผลการประเมิน competency ภาวะผู้นำและภาษาอังกฤษ เป็นข้อที่คะแนนดีมาก แสดงว่ามีการจัดการในหลักสูตรที่ดีมากสนับสนุนกองทัพอย่างเต็มที่ หรืออาจจะเป็นไปได้ว่าแต่ละสถาบันจะต้องมีกิจกรรมเพื่อเติมเต็มหรือดำรงความสามารถในข้อนั้น ๆ ไว้

๕. การสรุปควรมีการเชื่อมโยงสมรรถนะ ภาวะผู้นำ การทำงานแบบมีส่วนร่วมและ
โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏทริยาธิราช ควรเพิ่มเรื่องนวัตกรรมที่จะต้องสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์
กองทัพอากาศและประเทศด้วย ควรเพิ่มเติมจุดนี้เพื่อสร้างคนเข้าสู่ยุคใหม่

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ : พลอากาศตรี ธีชชัย อัจฉริยาการุณ
- วัน เดือน ปีเกิด : ๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๗
- การศึกษา : ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายเรืออากาศ
: ปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
: หลักสูตรเสนาธิการกิจ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
: หลักสูตรเสนาธิการทหารออสเตรเลีย Australian Defense College
: หลักสูตรวิทยาลัยการทัพอากาศ

ประวัติการทำงานโดยย่อ

- : นักบิน OV-10C กองบิน ๗๑ สุราษฎร์ธานี และ กองบิน ๔๑ เชียงใหม่
- : ครูการบิน CT-4 A/B และ PC-9 โรงเรียนการบินกำแพงแสน นครปฐม
- : นักบิน F-5 E/F กองบิน ๗ สุราษฎร์ธานี
- : ผู้บังคับกองพันที่ ๒ กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์
- : อาจารย์โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
- : รองผู้บังคับการกองบิน ๗ สุราษฎร์ธานี
- : ผู้บังคับการกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์
- : ผู้ช่วยทูตทหารอากาศไทย ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ
- : รองเสนาธิการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริย์ธิราช
- ตำแหน่งปัจจุบัน : เสนาธิการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริย์ธิราช

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก
ของกองทัพอากาศ

ผู้วิจัย พลอากาศตรี รัชชัย อัจฉริยาการุณ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

ตำแหน่ง เสนาธิการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองทัพอากาศได้ปรับยุทธศาสตร์ ทอ.ที่มีอยู่เดิม รองรับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) โดยมุ่งเน้นการพัฒนา 3 มิติสำคัญ คือ มิติทางอากาศ (Air Domain) มิติไซเบอร์ (Cyber Domain) และ มิติอวกาศ (Space Domain) โดยยังคงกำหนดวิสัยทัศน์เช่นเดิม คือ “One of the Best Air Forces in ASEAN” หรือ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” อย่างไรก็ตาม การที่จะดำเนินไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้ ปัจจัยเรื่องบุคลากร หรือทรัพยากรมนุษย์ นั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จกองทัพอากาศได้มีกำหนดให้มีการประเมินสมรรถนะกำลังพลของกองทัพอากาศและใช้โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติงานของกำลังพลตามแนวคิดสมรรถนะกองทัพอากาศ มาตั้งแต่ปี 2560 ทำให้โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชตระหนักว่าจะต้องผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีสมรรถนะตรงตามกองทัพอากาศต้องการ หรือมีสมรรถนะที่เหนือกว่า ให้กับกองทัพอากาศได้อย่างไร

ในช่วงที่ผ่านมา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ให้แก่แก่นักเรียนนายเรืออากาศ ในลักษณะปฏิบัติตามสิ่งที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นหลัก ถึงแม้จะมีคู่มือการปฏิบัติของแต่ละส่วน แต่ยังคงขาดการประสานสอดคล้องกันในการปฏิบัติเท่าที่ควร ไม่สามารถระบุได้ว่าสิ่งที่ปฏิบัติอยู่นั้นก่อให้เกิดการพัฒนาแก่นักเรียนนายเรืออากาศ ในแต่ละด้านอย่างไร ขาดการบูรณาการในกระบวนการพัฒนาด้วยแนวทางที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กองการศึกษา กองวิชาทหาร กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และกองพลศึกษา เนื่องจากยังไม่มีกรอบที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมว่าในแต่ละชั้นปี นักเรียนนายเรืออากาศควรมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์เชิงบูรณาการในแต่ละเรื่องอย่างไร ที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งผลผลิต คือ นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ ทำให้การพัฒนาสมรรถนะที่

พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรืออากาศให้เป็นไปตามความต้องการของกองทัพอากาศ เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลัก ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร

ดังนั้น โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช จำเป็นต้องพัฒนาหารูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศให้แก่ นักเรียนนายเรืออากาศ โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนา ด้านวิชาการ ด้านวิชาการทหารด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ และ ด้านการเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย ให้มีความประสานสอดคล้อง มีความชัดเจนทั้งในกระบวนการบ่มเพาะพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรืออากาศในแต่ละชั้นปี รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้นายทหารสัญญาบัตรหลักที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่กองทัพอากาศต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการผลิตนายทหารสัญญาบัตรของ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช พ.ศ.2563 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ และปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องการบูรณาการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ดังกล่าว
2. นำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ” มีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 การพัฒนาสมรรถนะ จะเป็นการพัฒนาให้นักเรียนนายเรืออากาศเกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านต่างๆ เป็นการพัฒนา ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพทางทหาร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย

1.2 สมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ 1. พร้อมปฏิบัติภารกิจ 2. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว 3. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย 4. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม 5. ทักษะการวิเคราะห์และติดตามงาน 6. ทักษะการติดต่อสื่อสาร 7. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ 8. มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 9. ทักษะในการปฏิบัติงาน 10. ทักษะการใช้ภาษา และ 11. ภาวะผู้นำ

1.3 ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ในเบื้องต้นถือว่ามีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งรายการการประเมินและผู้ประเมิน มีความเข้าใจวิธีการประเมิน และสามารถสังเกตพฤติกรรมผู้รับการประเมินได้ครบทั้ง 11 ด้าน

2. ขอบเขตด้านข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรที่บรรจุใหม่และถูกประเมินในรอบแรกหลังบรรจุเข้ารับราชการ ใช้ข้อมูล 3 ปี (พ.ศ.2560- พ.ศ.2562) เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่กรมกำลังพลทหารอากาศ จัดส่งให้เมื่อ เมษายน 2562

3. ขอบเขตด้านประชากร

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกองทัพอากาศ จำนวน 8 คน เพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

4. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในห้วงเวลาดังแต่เดือนตุลาคม 2560 – เมษายน 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(qualitative research) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ และกำหนดแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ให้กับนักเรียนนายเรืออากาศ โดยดำเนินการดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผลการประเมินสมรรถนะของนายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชในการประเมินรอบแรกที่ได้รับการบรรจุเป็นนายทหารสัญญาบัตร ห้วงเวลา 2560-2562 ทั้ง 11 ด้าน

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน เพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

2. การจัดระเบียบข้อมูล หลังจากรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังที่กล่าวแล้ว จะนำข้อมูลมาจัดระเบียบและตรวจสอบ Validity ของข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ทั้ง 11 ด้าน ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ เปรียบเทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศ นำข้อมูลมาทำการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ได้องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ตามแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ที่ต้องประสานการปฏิบัติการร่วมกัน ได้แก่ ส่วนของผู้เรียน ส่วนของผู้สอน และส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน)

1. ส่วนของผู้เรียน มี 3 ด้านได้แก่

1.1 ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นนายทหารสัญญาบัตร จำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รู้จักแบ่งปันความรู้เพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่และเกิดการต่อยอดความรู้ มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทั้งการ พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี 3 โดเมน ได้แก่ Air Power, Cyber และ Space ผู้เรียนต้องมีความพากเพียร มุ่งมั่น บากบั่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพมีความรู้และความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา/รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลกและมีทัศนคติที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถสร้าง

โอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและกองทัพมีจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ ตามค่านิยมหลักของ กองทัพอากาศ มีลักษณะความเป็นผู้นำในสถานการณ์วิกฤต

1.2 ด้านวิจัยและนวัตกรรมต้องมีความสามารถในการสร้างผลงานวิจัย/นวัตกรรม โดยบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน

1.3 ด้านศิลปวัฒนธรรม ต้องมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของความเป็นชาติ ศิลปะวัฒนธรรมไทยขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและทางทหาร เพื่อการสืบสานความเป็นชาติ

2. ส่วนของผู้สอน มี 4 ด้านได้แก่

2.1 ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน อาจารย์ต้องจัดเตรียมแผนการสอนให้ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหาที่มีการประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา

2.2 ด้านวิจัยและนวัตกรรม อาจารย์ทุกคนต้องมีผลงานวิจัย/นวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ และการถ่ายทอดสู่สาธารณะ องค์กรความรู้ที่ได้จากกระบวนการทำวิจัย สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และจะเป็นองค์ความรู้ที่ใหม่ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก นอกจากนี้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ ยังสามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นการสร้างโอกาสให้กับชุมชน ได้อีกทางหนึ่ง

2.3 ด้านศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน พร้อมสอดแทรก ในเนื้อหาวิชา และมีส่วนในการจัด หรือ เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ตามความเหมาะสม

2.4 ด้านครูต้นแบบ อาจารย์ทุกคนต้องปฏิบัติตนตามค่านิยมจรรยาบรรณวิชาชีพ คณาจารย์อาจารย์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนได้ประพฤติและปฏิบัติตาม

3. ส่วนขององค์กร (ภาควิชา/กองวิชา/สถาบัน) มี 5 ด้านได้แก่

3.1 ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา รวมทั้งจัดโครงการ/กิจกรรมภายในและภายนอกหลักสูตร

3.2 ด้านวิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการจัดให้มีจัดการประชุมวิชาการ/สัมมนา เพื่อแสดงผลงานวิจัยของอาจารย์และผู้เรียน

3.3 ด้านบริการวิชาการ/สังคมจัดโครงการ/กิจกรรมให้บริการวิชาการ/สังคม โดยการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่ตอบสนองพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบัน เป็นหลัก

3.4 ด้านศิลปวัฒนธรรมจัดโครงการ/กิจกรรมสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และทางทหาร

3.5 ด้านการบริหารจัดการ บริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาลคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการมีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมครูต้นแบบด้านจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน มีโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อตรวจและประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสถาบัน

จากผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ สรุปได้ว่า โรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทราชคฤหิราช ในฐานะสถาบันที่ผลิตนายทหารหลักของกองทัพอากาศ มีความเข้าใจระบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ทั้ง 11 ด้าน จำเป็นที่ต้องบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร เพื่อให้มีความพร้อมในสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่กองทัพอากาศต้องการทั้ง 11 ด้าน และต้องให้ความสำคัญส่งเสริมและสนับสนุนโครงการวิจัยทั้งของอาจารย์และนักเรียนนายเรืออากาศเพิ่มขึ้นจากเดิม

ส่วนผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์นายทหารสัญญาบัตรที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชคฤหิราชในห้วงเวลาย้อนหลัง 3 ปี (2560-2562)เทียบกับความคาดหวังของกองทัพอากาศพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วน ระหว่างศึกษาที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชคฤหิราช ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 มี 6 ประเด็น ได้แก่ 1. การทำงานเป็นหนึ่งเดียว 2. ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย 3. ทักษะการติดต่อสื่อสาร 4. ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ 5. มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 6. ทักษะในการปฏิบัติงาน

การพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศ ซึ่งพิจารณาจาก 1. ผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ในกลุ่มนายทหารสัญญาบัตรหลักเฉลี่ยในรอบ 3 ปี (พ.ศ.2560- พ.ศ.2562) ในประเด็นที่มีผลการประเมินต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ 2. จากคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่จำเป็นต้องมี 3. จากการศึกษาเอกสารและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและ 4. จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ได้ 14 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการทำงานเป็นหนึ่งเดียว ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานเป็นทีม และ การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน
2. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ประกอบด้วย ความรับผิดชอบเสียสละทุ่มเท โดยยึดมั่นคุณธรรมในการปฏิบัติงาน และ ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงานตามเป้าหมาย
3. ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย การสื่อสารภาษาพูด ภาษากาย และการนำเสนอข้อมูล

4. ด้านมีความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ ประกอบด้วย ความถูกต้องของข้อมูล เอกสาร และเรียนรู้ข้อผิดพลาดนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง
5. ด้านมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์
6. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การฝึกฝนการปฏิบัติงาน และปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงาน
7. ลักษณะท่าทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างาม
8. อาจารย์ทุกคนต้องให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา
9. การจัดทำหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช (มคอ.2) ที่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ (มคอ.1)
10. ส่งเสริม และเชิดชูครูต้นแบบ
11. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และ นักเรียนนายเรืออากาศ
12. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ มีส่วนร่วม ในโครงการจิตอาสา โดยดำเนินการตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA
13. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ มีส่วนร่วม ในโครงการ ศิลปวัฒนธรรมแบบธรรมนิยมประเพณีทางทหาร โดยดำเนินการตามวงจรการบริหารงาน คุณภาพ PDCA
14. ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทราชภัฏวชิราวุธราช
 - 1.1 ส่งเสริม และเชิดชูครูต้นแบบ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาจารย์
 - 1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยเชิงนวัตกรรมทั้งกลุ่มข้าราชการ อาจารย์ และ นักเรียนนายเรืออากาศ มุ่งเน้นการตอบวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนายเรืออากาศ และความต้องการของ กองทัพอากาศด้าน Air Power Domain, Cyber Domain และ Space Domain
 - 1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายเรืออากาศ มีส่วนร่วม ในโครงการจิตอาสา โครงการ/กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมแบบธรรมนิยมประเพณีทางทหารโดยดำเนินการ ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

1.4 ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

1.5 ควบคุม กำกับดูแล การจัดทำหลักสูตร ให้เกิดการบูรณาการทั้งในส่วนกองการศึกษา กรมนักเรียนนายเรืออากาศ กองวิชาทหาร และกองพลศึกษา โดยกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์ ที่นักเรียนนายเรืออากาศจะได้รับในแต่ละชั้นปี ให้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ กองทัพอากาศ

2. กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

2.1 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามวงรอบ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของ กองทัพอากาศ เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เป็นไปตามข้อบังคับของสภาวิศวกร

2.2 บริหารจัดการการจัดทำหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา แผนการสอนรายชั่วโมง วิจัยใน ชั้นเรียน และทำการประเมิน ตามวงรอบ ให้เกิดการบูรณาการทุกสาขาวิชา ในเนื้อหาวิชา โครงการ/กิจกรรม

2.3 อาจารย์ปรับวิธีการสอนโดยเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น

2.4 มุ่งเน้นให้นักเรียนนายเรืออากาศ คิด แก้ปัญหา หรือพัฒนา โดยผ่านโครงการ วิจัยกลุ่ม เพื่อฝึกทักษะเชิงบูรณาการหลายด้านก่อนสำเร็จการศึกษา

3. กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ ฯ

3.1 พัฒนา “ระบบนักเรียนใหม่” เป็นการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติตนในโรงเรียน นายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โดยพัฒนาให้ครอบคลุมคุณลักษณะของผู้นำทางทหารที่จำเป็น

3.2 ส่งเสริมการฝึกการปกครองบังคับบัญชา LDM โดยกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์ สำหรับ นนอ.แต่ละชั้นปีไว้อย่างชัดเจน กำหนดเป็นตัวชี้วัดให้สามารถวัดประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.3 พัฒนาโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ ตามค่านิยมหลัก ของกองทัพอากาศ (AIR) ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

3.4 จัดกิจกรรมการฝึกลักษณะผู้นำในสถานการณ์วิกฤต

3.5 จัดกิจกรรมเพื่อให้ นนอ. มีความรู้และเข้าใจ และดำรงไว้ ซึ่งการเป็นแบบอย่างที่ดี ในขนบธรรมเนียมประเพณีทางทหาร โดยจัดการความรู้ นำกรณีศึกษามาทำวิเคราะห์เพื่อให้เกิดการ เรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4. กองวิชาทหาร

4.1 โครงการ/กิจกรรม การฝึกทุกกิจกรรม ให้ดำเนินการตามวงจรการบริหารงาน คุณภาพ PDCA

4.2 การจัดการเรียนการสอนสายวิทยาการทางทหาร ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน ให้มีความประสานสอดคล้องกับกองการศึกษา ฯ รวมถึงรูปแบบของการจัดทำ แผนการสอน และรายงานผลการดำเนินการ

5. กองพลศึกษา

5.1 ส่งเสริมให้ นนอ.มีทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ผ่านกิจกรรมการแข่งขันกีฬา ประเพณี รร.ทหาร-ตำรวจ และกิจกรรมการแข่งขันกีฬากองพัน นนอ.

5.2 กิจกรรมกีฬาทุกกิจกรรมให้ดำเนินการตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

5.3 การจัดการเรียนการสอนสายวิทยาการทางกีฬา พัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียน การสอน ให้มีความประสานสอดคล้องกับกองการศึกษา ฯ รวมถึงรูปแบบของการจัดทำแผนการสอน และรายงานผลการดำเนินการ

5.4 ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ อภัย อดทน มีความ پاکเพียร มุ่งมั่น และบากบั่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการสรุป และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ ที่พึงประสงค์ในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพอากาศโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช มีกระบวนการพัฒนาในลักษณะปฏิบัติตามค่านิยมของกองทัพอากาศ (AIR) และสิ่งที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นหลัก มีคู่มือระเบียบการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม แต่ยังขาดในเรื่องการ จัดทำแผน โครงการ/กิจกรรม การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย การประเมินผล และการนำผล การประเมินสู่กระบวนการพัฒนาตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA การนำสมรรถนะที่พึงประสงค์ ของนายทหารชั้นสัญญาบัตรของกองทัพอากาศ มาร่วมกันพิจารณาและบูรณาการเพื่อกำหนด สมรรถนะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนนายเรืออากาศในแต่ละชั้นปี การให้ความสำคัญของลักษณะ ทำทางหรือการวางท่าทาง มีบุคลิกท่าทางที่สง่างามของนักเรียนนายเรืออากาศ การส่งเสริมเชิดชู ครุต้นแบบ โครงการ/กิจกรรม ที่สร้างกระบวนการทำงานเป็นหนึ่งเดียว ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย รับผิดชอบ เสียสละ มุ่งเท ทักษะการติดต่อสื่อสาร ความถูกต้องและความละเอียดรอบคอบ การมีส่วนร่วม ในการทำงานกับผู้อื่น และทักษะในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีผลการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ โดยเฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลังต่ำกว่าความคาดหวังของกองทัพอากาศ การให้ความสำคัญในผลลัพธ์ของ ผู้เรียนด้านทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ทักษะการแบ่งปันความรู้ ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ความรู้ความเข้าใจ ใน Air Power, Cyber และ Space เป็นต้น ในการบูรณาการศาสตร์ เพื่อพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม เมื่อ นนอ. สำเร็จการศึกษาเข้าปฏิบัติงาน เป็นกำลังพลในหน่วยงานของกองทัพอากาศ จะสามารถแสดงสมรรถนะที่พึงประสงค์ผ่านพฤติกรรม

การปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของกองทัพอากาศและแสดงการเป็นพลเมืองที่ดี
ของสังคมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาประเทศชาติได้ต่อไป